

“hung thần” của sở thuế

THIÊN AN

tháng 6. nhìn về thiên an môn...

TIM NGUYỄN

chung quanh sự mất dấu của thầy thích minh tuệ

UYỄN CA

tre'

thượng đỉnh G7

VŨ HIỂN

kẻ sát nhân

TƯỜNG NĂNG TIẾN

thư viện người

DU UYÊN

WEEKLY MAGAZINE, INC.

Phát hành Thứ Năm hàng tuần tại
Dallas-Fort Worth và các vùng phụ cận

Địa chỉ: 3202 N. Shiloh Rd.,
Garland, TX 75044

Điện thoại: 972-675-4383

Thực hiện

Nguyễn Trang - Nhật Hoàng
Đinh Yên Thảo

Biên tập

Nguyễn Xuân Thiệp
Trần Văn Cát

Dịch thuật

Bảo Sơn - Phạm H Nghị

Cố vấn pháp lý

Luật sư **Cao Quang Ảnh**
2439 Manhattan Blvd., #302
Harvey, LA 70058

Luật sư đại diện

Arthurine Kamphaus, MBA, J.D.
(Luật sư **Anh Thư**)

1140 E. Pioneer Parkway; Ste. 300
Arlington, TX 76010
Cell: 623-341-8835 . Fax: 817-394-0505

Layout Director

Bảo Huân

Layout & Art Designers

Đỗ Thọ
Băng Dương - Trần Huyền
Hồ Tú - Nguyễn Hiếu- Lê Mi

Phụ trách kỹ thuật & website

Trần Huyền - Huỳnh Huy - Đỗ Anh

Hoạ sĩ

Bảo Huân - Hoàng Tường
CAN - Hồ Đắc Vũ

Quảng cáo

Nancy - H. Oanh - Hương Lan
972-675-4383
817-421-1400

Muốn làm đại diện Trẻ?

Trẻ cần đại diện khắp nơi
trong và ngoài nước Mỹ.

Điều kiện dễ dàng, thoải mái.

Xin liên lạc:

972-675-4383
(giờ TX -CT time- xin gặp cô Kim)

email: dallas@trenews.net
website: www.baotreonline.com

Báo Trẻ đã có đại diện và đang phát hành
tại các thành phố, tiểu bang:

TRẺ DALLAS

Tel: 972-675-4383
Fax: 972-675-3764
Email: dallas@trenews.net
info@trenews.net
Địa chỉ: 3202 N Shiloh Rd,
Garland TX 75044

TRẺ NORTH CAROLINA

704.550-3103

TRẺ SOUTH CAROLINA

843.353-2288

TRẺ ALABAMA

205.277-6597

TRẺ TENNESSEE

901.300-2399

TRẺ BILOXI-MS

228.205-0337

TRẺ HOUSTON

Tel: 281-978-4735
Email: info@trenews.net
Địa chỉ: 11210 Bellaire Blvd. #143
Houston, TX 77072

TRẺ FLORIDA

Nguyễn Tinh
Tel: 407-948-2012
407-894-5111
407-897-1114
Fax: 407-894-6190
Email: florida@trenews.net
Địa chỉ: 302 S. Graham Ave,
Orlando, FL 32803

TRẺ AUSTIN - SAN ANTONIO

Tel: 512-692-6172
210-858-6114
972-675-4383
Fax: 972-675-3764
Email: info@trenews.net

TRẺ GEORGIA

Nguyễn Tân
Tel: 770-755-5420
Fax: 404-704-0358
Email: georgia@trenews.net
Địa chỉ: Tre Georgia Magazine
6000 Dawson Blvd, Suite F
Norcross GA 30093

TRẺ LOUISIANA

Tel: 504-324-2090/972-675-4383
Email: info@trenews.net
Địa chỉ: 3202 N. Shiloh Rd
Garland, TX 75044

Với sự cộng tác của

■ Hoàng Đình Nam ■ Nguyễn Thị Thanh Dương ■ Hải Vân ■ Ngọc Linh
■ Lê Hùng ■ LS Robert Mullins ■ Phạm Thành Châu (VA) ■ Trần Mộng
Tú (WA) ■ Nam Lộc (CA) ■ Tim Nguyễn ■ Như Sao ■ Triều Giang ■
TS Bùi Thanh Liêm (FL) ■ Bùi Quang Tuấn ■ Huy Đạo ■ Gia Bảo ■ Lê
Minh Hải (CA) ■ Tường Năng Tiến (CA) ■ Trùng Dương ■ Tạ Phong Tấn
■ Thi Hạnh (NA-UY) ■ BS Trần Lý Lê ■ Hoàng Nhất Phương ■ Thanh
Dũng ■ Dương Hùng ■ Angie Hồ Quang ■ Thiên Hương ■ Hồ Đắc Vũ
(MA) ■ Andy Nguyễn ■ Đặng Mỹ Hạnh ■ Hoàng Nga ■ Lương Thư Trung
■ Trịnh Thanh Thủy (CA) ■ Đoàn Xuân Thu (ÚC) ■ Trangdài Glassey-
Trầnnguyễn (CA) ■ Lê Kung Diễm ■ Đào Duy Hoà (Úc) ■ Huỳnh Thực Vy
(VN) ■ Thanh Tú ■ Sean Bảo ■ Thái Bảo (FL) ■ Phạm Ngũ Yên (TX) ■
Chiêu Ấn (Canada) ■ Việt Phương ■ Trần Vũ ■ Vũ Thị Thanh Mai ■ Ban
Mai (VN) ■ Trịnh Cung ■ Diệu Cô Nương ■ Trang Nguyễn ■ Nguyễn
Hưng Quốc ■ Triệu Minh ■ Phương Nghi ■ Linh Đỗ ■ Hoàng Nam Sơn ■
Hạnh Việt ■ Gió Đồng Nội ■ Lưu Vỹ Bửu ■ Hoàng Long ■ Phạm Thị
Hoài (Đức) ■ Hương Giang ■ Hoàng Hương ■ Vũ Hiến ■ Ngân Bình ■
Đào thị Thanh Tuyền ■ Mai Hoàng ■ Đinh Tiến Đạo ■ LS Anh Thư ■ Ian
Bùi ■ Du Uyên ■ Cổ Ngự ■ Cẩm Giang ■ Lê Trung ■ Khánh Trường
■ Lê Hữu ■ Thanh Thư ■ Thạch Thảo ■ Kim Loan (Canada) ■ Hải
Di Nguyen (Anh) ■ Vũ Thành ■ LS Dương Như Nguyễn ■ Vương Mộng
Long -K20 ■ BS Phạm Hồng Sơn (Pháp) ■ Lê Chiêu Giang (CA) ■ Ngô
Nguyễn Dũng (Đức) ■ Đặng Mai Lan (Pháp) ■ Hoàng Vũ ■ Tiểu Lục
Thần Phong (VN) ■ Trần Hoàng Vy (TX) ■ Lưu Huỳnh (VN) ■ Hai Quê

LƯU Ý: Tác giả chịu trách nhiệm về nội dung và hình ảnh trong bài viết gửi cho Trẻ, và nội dung không nhất thiết thể hiện
quan điểm của TRẺ. (Authors are completely responsible for their articles, including content and any photos. Contents
reflect the view of the authors and not necessarily that of Tre Magazine)

Thân chủ quảng cáo chịu trách nhiệm về nội dung và pháp luật trong quảng cáo của mình.

Mọi thay đổi về quảng cáo những trang bên trong xin gọi trước ngày Chủ Nhật, phần giấy láng (glossy) xin gọi trước một
tuần. Ngưng quảng cáo xin báo trước 2 tuần.

Tất cả các mẫu layout, design đều thuộc bản quyền của Trẻ.

mục lục

4	NHỮNG BÔNG HOA CUỘC SỐNG
5	Y TẾ & ĐỜI SỐNG
6	GHI NHẬN TRONG TUẦN
9	
10	THẾ GIỚI THẾ MỀN
14	BÊN TÁCH CÀ PHÊ
16	
23	MIỆNG NHÀ QUAN
24	DUYÊN SÀI GÒN
27	THƯ TÍN
28	GIAO TIẾP
29	TRANG PHỤ NỮ
30	
32	PHÚC LỢI XÃ HỘI
33	LUẬT DI TRÚ
34	TRUYỆN NGẮN
38	
40	SOMETHING & ANYTHING
43	MẸO VẬT
44	CHUYỆN CỦA NÀNG
47	Kiến THỨC PHỔ THÔNG
48	THỜI TRANG
50	TRANG THƠ
52	
55	TRANG BẠN ĐỌC
56	PHIẾM
58	FACEBOOK CÓ GÌ NGỘ
59	Ơ RÊ KA
60	VIỆT NAM NGÀY CŨ
63	SỔ TAY KHÁCH HÀNG
64	THẾ GIỚI QUANH TA
65	NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT
66	
70	CÁI NHÀ CỦA TA
72	SẢN PHẨM MỚI
73	CHUYỆN KHÓ TIN NHƯNG CÓ THẬT
74	
77	TÀI LIỆU VĂN HỌC
80	
82	TRONG HẦM RƯỢU
87	BẠN CÓ BIẾT
88	PHÓNG SỰ VIỆT NAM
90	GÓC NHIẾP ẢNH
94	MỖI TUẦN 1 CON SỐ
96	ĐỌC BÁO VIỆT NAM
100	SỔ TAY THƯƠNG DẪN
105	CẦU LẠC BỘ TIỂU LÂM

Như Sao	Chuyến bus chở đầy âm nhạc
Triệu Minh	Bàn tay báo bệnh
Vũ Hiến	Thượng đỉnh G7
Mộc Mạc	Bốn mùa đói rách
Trần Lý Lê	Tháng 5 mùi xoài
Tim Nguyễn	Tháng 6. nhìn về Thiên An Môn. không quên cái ác
Thiên An	“Hung thần” của sở thuế (IRS)
Bánh Bèo	
Du Uyên	Thư viện người
Trẻ	
Minh Hải	An toàn khi lái xe
Tiêu Huyền	Ham vui
Tám Vạn	Xe bán hủ tiếu mì
Cindy Thu Hoàng	Medicaid
Lê Minh Hải	
Tiểu Lục Thần Phong	Cô Phón
Tạ Phong Tấn	Thịnh Soạn & Tinh Túy trong ẩm thực
Ian Bùi	Gò chôn nô lệ Phi Châu
Hoàng Hương	Độ ẩm trong nhà
Ngân Bình	Mai rồi tính
Phượng Nghi	Một số phát minh mới
Diệu Cô Nương	Quần shorts dài
Sao Khuê	Những thoáng hương xưa
Cổ Ngư	Paris-Philex hội chợ tem mùa Xuân tại Paris
Thanh Long	Một cuộc xe thô
Đoàn Xuân Thu	Cư xá Đô Thành
Du Face	Chiếc áo không làm nên thầy tu
Trẻ	Thư điện tử
Trang Nguyễn	Xe hoa kiểu cưới
Hạnh Việt	Chỉ tiêu an toàn trên mạng
Dương Hùng	Những ngôi làng đẹp như cổ tích
Bảo Sơn	Bệnh cao máu và người lớn tuổi
Hồ Đắc Vũ	Ông già bụi đời
Thiên Hương	Thiết kế mở open floor plans
Bảo Sơn	
Trẻ sáu tám	
Uyển Ca	Chung quanh sự mất dấu của Thầy Thích Minh Tuệ
Nguyễn & Bạn Hữu	Mùa hạ. chợt nghĩ tới Y Uyên
Giáo Vivu	Vẻ đẹp trăm năm
Huỳnh Phan Anh	Hiện tượng Duyên Anh
Hoàng Vũ	Ngày Hạ chí
Nguyễn Sinh	Trần lan thực phẩm bẩn
Andy Nguyễn	Để ảnh của bạn được chú ý và đánh giá cao
Trẻ	
B.Tuỳên	
Tướng Năng Tiến	Bạn sát nhân
Trẻ cười	

NHƯ SAO

Ước mong mọi chuyến xe đời đều chở đầy âm nhạc.

Hôm ấy, chuyến bay từ Bellingham, tiểu bang Washington, bị trục trặc. Mọi người được thông báo sẽ có một chuyến bus đưa hành khách đến Seattle, và từ đó khách có thể lấy vé lên tàu đi tiếp về thành phố của mình. Sau những phút chờ đợi cuối cùng xe bus cũng đến và người tài xế tỏ vẻ cáu kỉnh vì phải thức dậy sớm để đưa hành khách đi Seattle cho kịp giờ chuyến bay kế tiếp.

Chẳng cần phải nói, mọi người đều ở trong tâm trạng bức bối. Tôi từ Alaska về lại quê nhà cũng đáp chuyến máy bay hôm ấy. Trong khi lo chất hành lý lên xe tôi vẫn giữ cây đàn banjo mang sau lưng. Thấy thế, người tài xế nói: “Gì thế? Bộ anh tính chơi cái đàn này trên xe của tôi hả?”

“Ồ, thật ra tôi đâu định làm như thế,” tôi đáp lại.

“Tôi chỉ nói chơi thôi mà, anh bạn.” Người tài xế nói. Nhưng đột nhiên tôi nghĩ tại sao mình không chơi đàn nhỉ, và tôi lấy cây đàn banjo từ trong

hộp đàn ra.

Một bà có vẻ giận dữ, lo lắng hỏi tôi: “Bộ anh tính chơi đàn hả? Ngộ lỗi tôi không thích thì sao nhỉ?”

“Lúc đó bà hãy cho tôi biết và tôi sẽ ngừng ngay.” Tôi trả lời.

Xe bắt đầu lăn bánh, và sự căng thẳng trong xe lên đến cao điểm. Tôi búng dây đàn, chơi bản *Blue Skies* (Bầu Trời Xanh) quen thuộc. Lúc đầu mọi người nghe, đây vẻ ngạc nhiên, rồi mấy phút sau tôi thấy họ ngân nga theo điệu nhạc. Thêm ít phút nữa trôi qua, một vài người cất tiếng hát theo. Và tôi cũng hát, chẳng bao lâu cả chuyến xe vang đầy tiếng hát. Rồi một hôm / bầu trời không còn màu xám nữa / bầu trời xanh / như mỉm cười / Và tôi chỉ thấy bầu trời xanh... Ngay cả người tài xế cũng hát. Giọng ồm ồm của ông vang khắp

chuyến xe.

Thế rồi, bài hát nọ nối tiếp bài hát kia, và hành khách trong xe như muốn yêu cầu bản *You are my sunshine* (Em là tia nắng của tôi). Khúc nhạc dạo vừa chấm dứt, tất cả đồng ca: *Em là tia nắng của tôi / Em đem cho tôi niềm vui khi bầu trời xám xịt / Em đâu biết rằng tôi yêu em biết bao nhiêu / Xin đừng lấy đi tia nắng của tôi...* Và rồi những tấm ảnh bắt đầu xuất hiện - ảnh những kỳ đi nghỉ lễ với gia đình, bạn bè, ảnh những đứa trẻ vừa ra đời, những người bạn cũ. Mọi người cười vang và cùng hát, rồi thì thức ăn được chuyền cho nhau khắp trong xe. Ô kìa, đã đến phi trường.

Người tài xế nói to: “Tuyệt vời!”

Tất cả hành khách vỗ tay vang dội. Đoạn, bác tài nói: “Chúng ta sẽ không có cuộc vui hôm nay nếu

không có anh bạn chơi đàn banjo.” Những tiếng hoan hô dội lên từng chập. Xe ngừng, mọi người xuống xe, không quên trao nhau địa chỉ và lời mời thăm viếng. Một vài người ôm nhau, rồi tất cả chia tay đi về nhiều hướng.

Khi tôi sắp sửa rời xe, người tài xế vỗ vai tôi, nói: “Đây là chuyến xe tuyệt vời nhất. Cảm ơn âm nhạc của anh nhé!”

Một vài tuần lễ sau, trở về đằng sau những ngọn đồi của xứ cổ Vermont, thùng thư của tôi đầy những bức thư của những người bạn mới. Những dòng chữ của họ nhắc tôi nhớ rằng chỉ cần một vài bài hát với ít tình cảm bạn bè, người ta có thể biến một tình huống căng thẳng thành niềm vui thanh thản - một chuyến xe bus chở đầy âm nhạc.

NS

(THEO RIK PALIERI)

Chuyến bus chở đầy âm nhạc

TRIỆU MINH

Một trong những tài năng tiềm ẩn của bàn tay là tiết lộ những vấn đề sức khỏe cần được bác sĩ quan tâm. Dưới đây là 8 điều mà bàn tay và ngón tay của bạn có thể đang muốn nói với bạn.

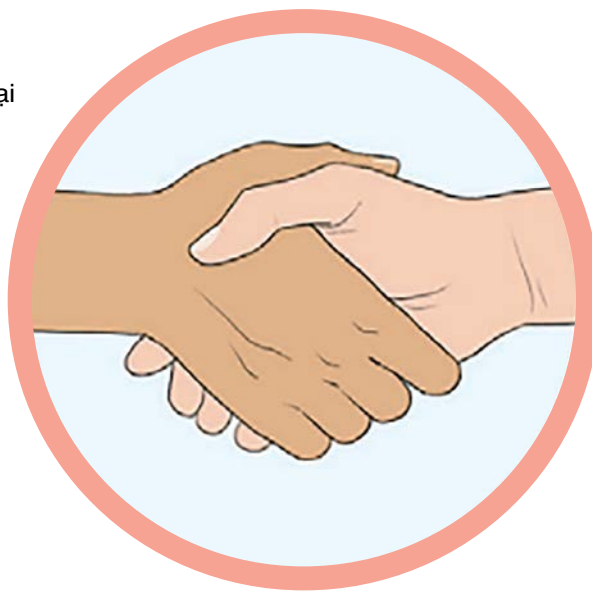
Bàn tay báo bệnh

4 KỲ - KỲ 1

BỆNH TRẠNG: Yếu đuối dần

- Độ chặt hay lỏng của bàn tay nắm lại phản ánh sức mạnh và sức khỏe tổng quát của cơ thể, đồng thời có liên quan đến chứng mất trí nhớ, bệnh tim mạch và ngay cả tử vong, vì sức mạnh của khả năng cầm nắm tương quan với những thay đổi trong DNA của một người biểu lộ cho thấy họ già đi nhanh chóng ra sao.

CẦN LÀM GÌ: Tập luyện cho có sức mạnh. Bảo toàn sức mạnh là điều quan trọng nhất mà một người có thể làm khi bước qua sinh nhật thứ 50 của mình.

Bắt tay yếu ớt

Ngón tay sưng tấy, đau đớn

BỆNH TRẠNG: Viêm khớp

- Hai loại phổ biến nhất là osteoarthritis (OA - viêm xương khớp), và rheumatoid arthritis (RA - viêm khớp dạng tê thấp).

RA thường đối xứng - ảnh hưởng đến cả hai tay - và thường liên quan đến khớp nơi các ngón tay nối vào bàn tay. Với RA, các khớp bị sưng và xốp (spongy). Ngược lại, OA có thể ảnh hưởng đến một bàn tay (hoặc một ngón tay) và thường dẫn đến sự phát triển quá mức của xương ở khớp giữa hoặc khớp cuối cùng của ngón tay.

CẦN LÀM GÌ: Hiện có các loại thuốc tốt dành cho bệnh RA, được gọi là biologics (thuốc sinh học), có thể thay đổi diễn biến của bệnh và ngăn chặn bệnh phát triển. Điều quan trọng là phải phát hiện bệnh và chữa trị sớm, trước khi thiệt hại xảy ra. Đối với OA, thuốc chống viêm không steroid (nonsteroidal anti-inflammatory drugs - NSAIDs) và kem chống viêm xức tại chỗ có thể giúp giảm bớt sự khó chịu.

Lãnh đạo G-7 và
đại diện Liên Âu
- REUTERS

Thượng đỉnh

G7

Thượng đỉnh G-7 năm nay được tổ chức tại Ý trong 3 ngày từ 13-15 tháng 6 và chỉ ít ngày sau cuộc bầu cử Nghị viện Âu Châu với kết quả là cánh cực hữu tại một số quốc gia, đặc biệt là ở Pháp và Đức, thắng được thêm khá nhiều ghế khiến cho tình hình chính trị tại khu vực Tây Âu đang đứng trước nhiều bất ổn và chia rẽ.

VŨ HIẾN
ARLINGTON, TX

Ngoại trừ Thủ tướng Giorgia Meloni của Ý, tất cả các nhà lãnh đạo khác của G-7 đến cuộc họp thượng đỉnh trong tư thế chính trị yếu kém với sự ủng hộ của cử tri ở trong nước đang ở mức rất thấp cùng với những chấn động chính trị đang lan rộng khắp phương Tây. Đồng thời thượng đỉnh G-7 năm nay cũng đang phải đối mặt với một số thử thách nan giải đòi hỏi một sự đoàn kết và quyết tâm để cùng nhau giải quyết, từ cuộc chiến của Nga ở Ukraine đến sự

cạnh tranh kinh tế toàn cầu của Trung Quốc.

Một điều rõ ràng khác là ảnh hưởng của nhóm 7 quốc gia kỹ nghệ này cũng không còn mạnh như trước đây nữa với tỷ lệ tổng sản phẩm nội địa (GDP) của khối trên toàn cầu ngày càng giảm dần. Các nhà lãnh đạo của Trung Quốc và Nga cũng không có mặt. (Nga đã bị cấm tham gia vào năm 2014 sau khi sáp nhập bán đảo Crimea bất hợp pháp và đã rời khỏi nhóm vĩnh viễn vào năm 2017.)

G-7 và một thế giới đang thay đổi

Như một cử chỉ thể hiện sự chấp nhận về một thế giới đang thay đổi, bà Meloni đã mời một danh sách gồm các nhà lãnh đạo quan trọng không thuộc phương Tây đến Ý: Thủ tướng Narendra Modi của Ấn Độ, Tổng thống Luiz Inácio Lula da Silva của Brazil, Tổng thống Recep Tayyip Erdogan của Thổ Nhĩ Kỳ và tổng thống của Các Tiểu vương quốc Ả Rập Thống nhất, hoàng tử Mohammed bin Zayed. Bà cũng mời Tổng thống

Volodymyr Zelensky của Ukraine và Đức giáo hoàng Francis.

Một số nhà lãnh đạo được mời này chính họ cũng đang phải đối mặt với những khó khăn chính trị ở trong nước. Ông Modi vừa đắc cử nhiệm kỳ thứ ba nhưng thế đa số trong quốc hội của đảng ông đã biến mất. Ông Erdogan gặp thất bại trong các cuộc bầu cử địa phương trong thời gian vừa qua. Mặc dù các nhà lãnh đạo này không tham gia các phiên họp cốt lõi, nhưng một số có những cuộc gặp riêng với ông Biden và các nhà lãnh đạo khác, để một lần nữa nhắc nhở G-7 về sự chuyển động quyền lực

trên thế giới đang thay đổi như thế nào.

Ảnh hưởng của chính trị trong nước

Theo các nhà phân tích và ngoại giao, tình hình chính trị trong nước ít nhiều đã ảnh hưởng tới các chương trình nghị sự của thượng đỉnh G-7 năm nay. Với Vương quốc Anh đang chuẩn bị cho cuộc bầu cử sắp diễn ra vào ngày 4 tháng 7 có nhiều khả năng sẽ thành lập chính phủ mới, Thủ tướng Rishi Sunak không thể đưa ra các cam kết quan trọng về thương mại với Trung Quốc hoặc các lệnh cấm vận chống lại Nga. Thay vào đó, việc tham gia hội nghị thượng đỉnh

lần này của ông có thể là chuyến công du cuối cùng trong vai trò lãnh đạo.

Mặc dù Tổng thống Joe Biden sẽ không phải đối mặt với cử tri cho đến cuộc bầu cử vào tháng 11, nhưng các nhà phân tích cho biết ông cũng đã phải bận tâm không ít đến những cuộc tranh cử ở nhà, cũng như một vài vấn đề liên quan đến cá nhân, trong đó có con trai ông là Hunter Biden vừa bị kết án 3 trọng tội về việc nói dối trong đơn xin mua súng vào năm 2018.

Ở mức độ thấp hơn, chính trị trong nước cũng đã hạn chế Thủ tướng Olaf Scholz của Đức và Tổng thống

Emmanuel Macron của Pháp. Cả hai đều bị đẩy vào vị thế chính trị yếu kém hơn sau những thành công của các đảng cực hữu trong cuộc bầu cử Nghị viện Âu Châu.

Sự trỗi dậy của chủ nghĩa dân túy có thể chia rẽ các nhà lãnh đạo phương Tây trong một số vấn đề và chiếm ưu thế đối với các đảng đối thủ lớn nhất của họ trong một số vấn đề khác. Các đảng cực hữu thường có khuynh hướng chống lại các chính sách thương mại tự do và điều này phân nào đi ngược lại với quan điểm chung của khối Liên Âu.

Nội tình ở Pháp

Ông Macron, vừa bị

Thảo luận bàn tròn tại G-7 2024 - G7ITALY.IT

thua đảng cực hữu của bà Marine Le Pen trong cuộc bầu cử ở Nghị viện Âu Châu, đã cho giải tán quốc hội Pháp và yêu cầu các cuộc bầu cử sớm sẽ kết thúc vào ngày 7 tháng 7. Mặc dù ông sẽ còn giữ chức tổng thống thêm 3 năm nữa, bất kể kết quả ra sao, vị thế chính trị của ông đã yếu hơn trước và có thể bị buộc phải chia sẻ quyền lực với một thủ tướng đối lập.

Các nhà phân tích chính trị đã ví việc đánh cá của ông Macron trong các cuộc bầu cử sắp tới với quyết định mang tính định mệnh của ông David Cameron, cựu thủ tướng Anh hiện đang là ngoại trưởng, trong việc ông Cameron kêu gọi tổ chức trưng cầu dân ý về vụ Brexit vào năm 2016 và đã bị thất bại.

Nội tình ở Đức

Tại Đức, đảng Dân chủ Xã hội của ông Scholz về thứ ba trong cuộc bầu cử Nghị viện Âu Châu, đứng sau đảng Dân chủ Thiên chúa giáo đối lập và đảng cực hữu Con đường khác cho nước Đức (AfD), thắng áp đảo ở khu vực Đông Đức cũ. Hai đảng liên minh với ông Scholz, đảng Xanh và đảng Dân chủ Tự do, cũng có kết quả khá tồi tệ.

Mặc dù có nhiều khả năng ông Scholz sẽ không yêu cầu một cuộc bầu cử mới như ông Macron, nhưng ông đang chịu nhiều áp lực phải làm điều đó. Ông Scholz và chính phủ của ông hiện rất không được lòng dân, những cuộc cãi vã nội bộ của họ đưa tới tình trạng tê liệt trong chính phủ. Sự

ủng hộ của chính phủ Đức được coi là rất quan trọng trong chính sách thuế quan đối với Trung Quốc, một đối thủ cạnh tranh lớn của Âu Châu trong lĩnh vực xe chạy điện, cũng như các biện pháp cấm vận đợt hai đối với nước Nga.

Hỗ trợ cho Ukraine

Thậm chí trước khi xảy ra biến động chính trị, Châu Âu và Hoa Kỳ đã không thể đồng ý với nhau về việc phải làm gì với gần \$300 tỷ dự trữ ngoại hối của Nga đang bị đóng băng bởi các ngân hàng phương Tây. Tòa Bạch Ốc ban đầu muốn tịch thu toàn bộ số tiền để sử dụng vào việc tái thiết Ukraine. Nhưng các quốc gia Âu Châu ngần ngại vì lo sợ rằng hành động đó có thể sẽ gây bất ổn cho hệ thống tài chính toàn cầu.

Tuy nhiên, ngay trong ngày đầu của thượng đỉnh, các quốc gia G-7 đã đạt được thỏa thuận tài trợ cho Ukraine với khoản vay lên tới \$50 tỷ, được hỗ trợ bằng tiền lời kiếm được từ khối tài sản bị phong tỏa của Nga.

Nhìn chung, nhân vật có vị thế chính trị vững nhất tại thượng đỉnh G-7 năm nay không ai khác hơn là Thủ tướng Giorgia Meloni của Ý. Mặc dù lên nắm quyền lãnh đạo từ một đảng cực hữu, nhưng bà đã xây dựng được hình ảnh như một chính trị gia mà các nhà lãnh đạo có quan điểm trung dung của Âu Châu có thể hợp tác được.

Với tất cả những tranh cãi về thương mại với Trung Quốc hoặc các lệnh cấm vận đối với Nga, các nhà ngoại giao cho biết các nhà lãnh đạo G-7 đã thống nhất với nhau về hai vấn đề quan trọng nhất tại thượng đỉnh: hỗ trợ cho Ukraine và đạt được một lệnh ngừng bắn trong cuộc chiến Israel-Gaza.

VH

Tổng thống Zelensky và Tổng thống Biden tại thượng đỉnh G-7 - AP

BẢO HUÂN

Bốn mùa đói rách

MỘC MẠC

Mùa Đông lạnh lẽo, phú ông thương cảm một người nghèo sống cùng làng không có việc làm, nhà chỉ có hũ dưa muối ăn qua bữa nên đã tặng cho anh ta một con bò và bao hạt giống. Phú ông mong chàng trai có thể khai hoang, cày bừa, sống tốt hơn. Với con bò và bao hạt giống này, nếu chăm chỉ thì tới mùa Thu, anh chàng nhà nghèo có thể thoát nghèo rồi, phú ông nghĩ bụng. Trong lòng người thanh niên nghèo cũng tràn ngập những hy vọng.

Tuy nhiên, chỉ sau vài ngày, chàng thanh niên quyết định bán con bò để mua mấy con dê. Anh ta nghĩ những con dê sẽ dễ nuôi hơn. Việc đầu tiên khi mang mấy con dê về nhà là anh ta đem giết một con để ăn, những con còn lại để nuôi. Nhìn bao hạt giống chường mắt, thậm chí đã có một đàn dê cần gì cày bừa, chàng ta nấu lên ăn dần ...

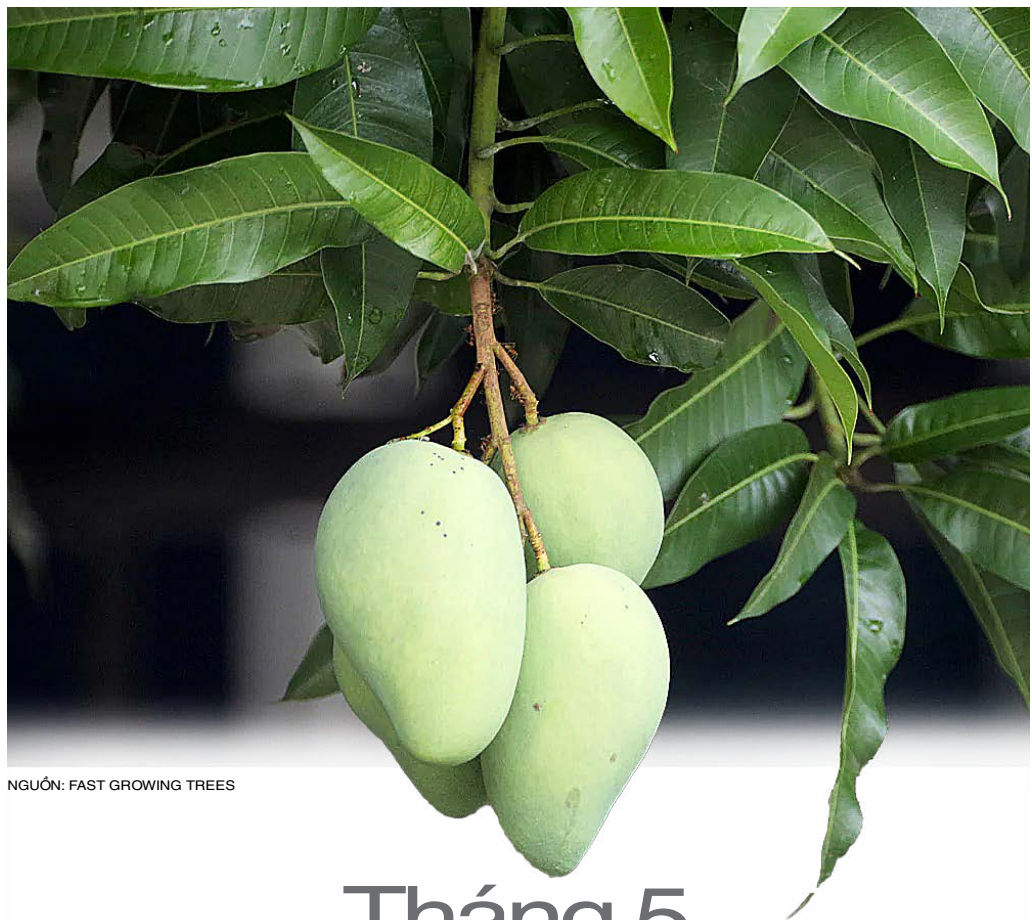
Sau vài tuần, thức ăn lẫn hạt giống đã hết, những con dê vừa ốm o vừa chậm sinh con vì chủ quá làm biếng, không chịu đi cắt cỏ. Thấy cuộc sống lại trở nên khó khăn, anh chàng lại làm thịt tiếp từng con dê để ăn. Sau đó, anh ta bán số dê còn lại và mua đàn gà với hy vọng trứng gà sẽ giúp anh ta kiếm được tiền nhanh hơn.

Thời gian trôi qua, buồn buồn thì anh lại mất thịt một con gà, cuối cùng chỉ còn lại một con gà. Tiền chẳng kiếm ra được, cuộc sống càng ngày càng khó khăn hơn. Không chịu được cảnh túng quẫn, anh ta quyết định bán luôn con gà cuối cùng và mua một bình rượu để uống say sưa...

Bốn mùa trôi qua vô nghĩa, mùa Xuân năm sau, phú ông vui vẻ mang thêm bao hạt giống sang nhà người nghèo với ý định tặng cho anh ta gieo vào vụ mùa sắp tới. Khi tới nơi, rồi phú ông buồn bã nhìn vào nhà người nghèo, vẫn nghèo rớt mồng tơi như trước, bò cũng chẳng còn. Trong nhà giờ đây chẳng có gì ngoài bình rượu trắng với hũ dưa muối.

Tháng Năm ở đây là dấu hiệu của mùa Hè. Mùa Xuân quá ngắn, chỉ vồn vện 2 tháng rồi chạy mất và không gian bắt đầu ươm mùi xoài trong các khu vườn miền nhiệt đới. Xoài trên cây cũng tỏa hương dù mùi hương ấy rất nhẹ, nhẹ hơn cả hương bưởi, hương cam, phải cẩn thận lắm mới ngửi được hương xoài giữa mùi đất còn âm ẩm.

NGUỒN: FAST GROWING TREES

Tháng 5 mùi xoài

TRẦN LÝ LÊ
ORLANDO, FL.

Xoài là món trái cây phe ta ưa chuộng, mấy chục năm rồi vẫn không đổi. Yêu thích nên vài lần Lễ Mèn lặn lội đi dự ngày hội Xoài, Mango Festival, ở tuốt Miami, 4 tiếng lái xe chỉ để nhìn ngắm và thử đủ món xoài. Tất nhiên là ở những nơi khác cũng có Mango Festival kể cả Saudi Arabia, nhưng xa xôi quá nên mỗi yêu thích kia cũng chịu xếp xó trong lòng!

Hồi còn nhỏ ở quê nhà phe ta ăn xoài hà rầm nhưng là loại xoài tượng kia, chua chua, ngọt ngọt

và nhất là miếng xoài giòn, nhai rào rào giữa hai hàm răng. Mấy gánh, mấy sạp hàng quả vật gần sân trường bán xoài ngâm cam thảo, xoài sống quết thêm chút mắm ruốc nhưng Lễ Mèn chỉ ăn không với chút muối dầm ớt; mắm ruốc nặng hương vị thế kia làm sao mà nếm được vị xoài hờ bạn? Thừa nhỏ đã... kén chọn như thế mà bây giờ phe ta vẫn chưa chịu đổi thay khi ăn xoài. Không biết vì xoài hay vì bản chất ít thay đổi?

Bây giờ lớn rồi, già rồi nên phe ta chẳng những thưởng thức xoài mà còn

mày mò tìm hiểu xem thượng đế đã ban tặng trần gian món xoài kia như thế nào.

Theo sách vở, xoài là “trái cây” (drupe) có vỏ bọc bên trong là “thịt” và chính giữa là [một] hạt nên cũng có tên là “stone fruit”. Xoài được trồng cây từ 5,000 năm trước tại Ấn Độ nên có tên sách vở là *Mangifera indica*. Cây trái địa phương nên người Ấn dùng xoài theo thói quen sinh sống: Xoài là hình tượng của tình yêu, tặng nhau một giỏ xoài để bày tỏ tình bạn. Kiểu mẫu “paisley” trong tranh vẽ dựa trên hình

dạng của trái xoài. Ngay cả cổ tích Ấn Độ cũng cho rằng Đức Phật tọa thiền dưới tàn cây xoài. Không lạ là 75% lượng xoài trên thế giới xuất phát từ Ấn Độ.

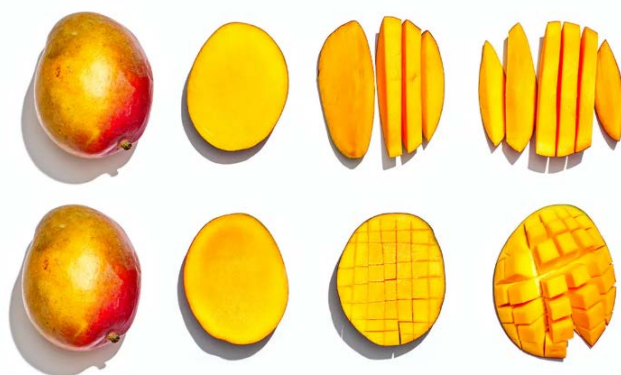
Có câu chuyện cho rằng xoài bà con với hạt điều (cashew) và hạt pistachio mà phe ta chưa tìm ra chúng liên quan như thế nào (?), qua hột xoài chẳng? Hay là qua tên gốc cùng họ Anacardiaceae như hai giống cây cho hạt kể trên?

Hột xoài theo chân thương nhân đến Trung Đông, Đông Phi và Nam Mỹ trong thế kỷ II-III, kế tiếp là Âu Châu. Người Tây Ban Nha khuân xoài qua thuộc địa Nam Mỹ và Mễ Tây Cơ trong thế kỷ XVII, và đến năm 1833 thì xoài đến Florida, Hoa Kỳ.

Theo truyền thống, cư dân thế giới đã từng dùng vỏ cây, lá, vỏ trái, thịt và cả hột xoài làm vị thuốc suốt mấy trăm năm.

Bắt đầu từ gốc rễ, cây xoài sinh sống trong vùng nhiệt đới, không chịu được lạnh, khi nhiệt độ xuống khoảng 30 độ Fahrenheit là cây xoài ngắc ngoải rồi chết ngổm. Ở Huê Kỳ, xoài “khôn lớn” tại Florida, California, Hawaii và Puerto Rico nhưng thế giới là một mặt phẳng nên ta tha hồ quanh năm thưởng thức xoài trồng ở những nơi khác.

Cây xoài mọc cao cả trăm

bộ Anh, tán xoe rộng che chở khoảng trời rộng cỡ 35 bộ Anh nên có thể trông để lấy bóng mát (miễn là ta có thể rộng lòng mà tha thứ cho đám sóc tinh quái, hể xoài ươm ươm đỏ là chúng ăn trước người trồng, vừa ăn vừa phá!) và ngửi hương xoài thoang thoảng. Đất khô nhưng ẩm và nắng nuôi cây xoài sống hùng sống mạnh. Cây xoài có thể sống lâu lắm, đến cả 300 năm kia tùy theo thổ nhưỡng. Như con người, xoài cũng có giống cây lùn, cho trái nhỏ hơn loại cây bình thường. Khoảng 3 tuổi thì cây bắt đầu cho hoa [rồi] trái. Khoảng 120 ngày thì hoa xoài “tụ” thành trái. Hoa xoài mọc từng chùm, hoa nhỏ cánh trắng tỏa mùi hương rất nhẹ. Tiếc là cả mấy trăm chùm hoa kia chỉ khoảng 1% tụ thành trái bằng không thế giới sẽ đầy rẫy xoài và thành nạn xoài... mãi?

Lá xoài xanh đậm, dáng thuôn thuôn và dai nên không dễ xé cho rách. Đế Mèn biết rõ như thế vì hồi năm từng leo cây hái xoài xanh, cặp bỏ vỏ và đã từng dùng lá

để chia chút muối ớt với bạn bè, một đám con nít rần rần thích leo trèo! Trái xoài thì muôn sắc muôn vẻ, to nhỏ khác nhau tùy theo chủng loại. Xoài tượng thì xanh và to lắm, to hơn bàn tay mở rộng của phe ta, vị chua chua ngọt ngọt và giòn rụm. Xoài cát thì vàng ươm dạng bầu dục, vỏ mỏng và thịt mọng nước. Mấy thứ thường thấy ở quê mình. Qua đây Đế Mèn mới làm quen với xoài Tommy Atkins, trái mập tròn, vỏ xanh lẫn sắc đỏ, nhưng thịt thì ngon ngọt lắm, ngọt như xoài cát của mình nhưng không thơm bằng.

Tùy theo khẩu vị mà bá tánh lựa xoài. Muốn ăn xoài thiệt ngọt thì chọn xoài chín tới, có mùi thơm ngọt ở cuống. Ưa xoài chua chua nhưng ngọt hậu thì mua xoài còn xanh, cầm trong tay trái xoài còn cứng chứ chưa mềm hẳn. Tạm hiểu là xoài ăn “được” từ lúc còn xanh cho đến khi chín mềm và ta chọn xoài theo cảm nhận từ việc sờ mó thay vì màu sắc.

Được buôn bán kịch

liệt nên xoài có cả một “hội đồng” thẩm định, The National Mango Board, định trị giá và định cả hương vị của 6 loại xoài phổ thông nhất tại Huê Kỳ: Tommy Atkins, Haden, Keitt, Kent, Ataulfo/Honey và Francis. Bá tánh cứ theo như thế mà buôn bán, không sợ “hớ”?!

Một trái xoài chín chứa khoảng 14% đường, 0.5% acid. Theo tác giả Toby Amidor, chuyên viên dinh dưỡng, trị giá dinh dưỡng của xoài gồm: 1 cup (8 oz) xoài chín ngọt chứa khoảng 107 calories, 28 grams tinh bột, 3 grams chất xơ, và 20 loại sinh tố (A, C, B-6, K và E) cũng như các khoáng chất khác nhau.

Xoài chín ăn “tươi” đã ngon lắm rồi nhưng bá tánh còn tạo ra cả trăm công thức nấu nướng xoài mà phục vụ ông thần khẩu, từ bánh trái đến đủ loại thức uống, những món “chấm” như mango salsa, chutney, slaw ... và kem! Xoài xanh ta muối chua để ăn kèm với các món nhiều mỡ như burger cho đỡ ngán.

Phe ta chỉ biết sơ sơ về mấy món xoài, khẩu vị chưa “tới” nên tạm ngưng chuyện ăn uống xoài ở đây. Cứ ngẫm nghĩ về xoài, bây giờ tháng Năm, mùi xoài thoang thoảng, không biết Đế Mèn đang nhớ nhà hay nhớ xoài?!

TLL

Căng như dây đàn tại Euro 2024

Để bảo vệ cho gần 3 triệu khán giả và 12 triệu cổ động viên tại giải vô địch bóng tròn Châu Âu 2024 (14.6 - 14.7) làm nước Đức chủ nhà một bờ hơi tai. Đức nói không thể bảo đảm 100% an ninh nhưng sẽ làm hết sức để giữ an toàn cho mọi người. Ai cũng biết là không khí khủng bố và vấn nạn phân biệt tôn giáo, đặc biệt là Hồi giáo đang căng như dây thun ở Châu Âu. Khoảng 16,000 tình nguyện viên hợp lực cùng cảnh sát và quân đội. Cảnh sát Đức sẽ không được nghỉ phép trong thời gian diễn ra Euro 2024, ngoài việc siết chặt vành đai biên giới và áp dụng trí thông minh nhân tạo (AI: Artificial Intelligence) để phân tích những hiện tượng bất thường, Đức còn được các quốc gia thành viên của Châu Âu và các đồng minh, trong đó có Anh, Mỹ, Úc... liên tục cung cấp các tin tức tình báo,

Cảnh sát Đức

Úc sẵn sàng chơi “bắn” tại Paris 2024

Úc cho biết sẽ bảo vệ tối đa các lực sĩ bơi lội đội nhà tham dự giải bơi marathon ở Pháp trên sông Seine tại Thế vận hội Paris vào tháng 8 này. Sông Seine đã nhiễm bẩn cả 100 năm nay và Pháp phải chi 1.5 tỉ đô la để nạo vét và “khử trùng” nhằm đưa vào chương trình bơi lội. Tuy nhiên, các lực sĩ Úc sẽ được bảo vệ tối đa với chất thuốc chống khuẩn bôi ngoài da và nhỏ thuốc khử trùng cho mắt. Quyền quyết định là chính lực sĩ đó. Bà Anna Meares, chủ tịch Thế Vận Hội Úc cho biết, với một lực sĩ được huấn luyện cả đời để tranh tài thì không bao giờ họ nói “Không!” khi có cơ hội.

Sông Seine đã được “nạo vét” năm 2024 với phí tốn 1.5 tỉ đô

Chim sẻ cánh đại bàng

Ajax Lily Yohannes, 16 tuổi, bất ngờ xuất hiện trên sân vào phút 72 trong trận đấu giữa đội tuyển nữ quốc gia Nam Hàn và Mỹ hôm 4-6-2024.

Yohannes gây chú ý ngay lập tức với phong cách đi banh khôn ngoan, vững chắc, và càng được chú ý hơn khi chỉ 10 phút sau tung lưới đội bạn, mang lại chiến thắng 3-0 cho đội Mỹ. Có thể

Yohannes sẽ có mặt trong đội tuyển quốc gia Hoa Kỳ vào World Cup 2027 sắp tới, tổ chức tại Brazil. Như vậy Yohannes sẽ là cầu thủ sẽ non trong đội tuyển quốc gia Hoa Kỳ.

Yohannes (phải)

20-6

1949

ngày 20 tháng 6 năm 1949, ngôi sao quần vợt Gussie Moran (Mỹ) đã gây chấn động sân đấu Wimbledon (Anh quốc) khi “dám” mặc váy ngắn trong khi tranh tài. Thuở xưa, phụ nữ chơi tennis phải đội mũ rộng vành; cổ cao, áo tay dài và váy dài chạm đất.

Trang phục tennis thuở trước (ảnh trái), và Moran (phải)

NHỮNG TRẬN SẮP TỚI CỦA ĐỘI TUYỂN MỸ

JUN 23 | 2024 COPA AMÉRICA

5:00 PM CDT

NAM HOA KỲ VS BOLIVIA

SÂN AT&T STADIUM, ARLINGTON, TX, USA

...

JUN 27 | 2024 COPA AMÉRICA

5:00PM CDT

NAM HOA KỲ VS PANAMA

SÂN MERCEDES-BENZ STADIUM, ATLANTA, GA, USA

Một số trận bạn có thể xem tại FOX, ESPN2 hoặc Telemondu (công ty con của NBC, tiếng Tây Ban Nha)

* CST cũng là Central Time (CT)

Ngày này năm xưa...

21-6

1970

ngày 21 tháng 6 năm 1970, đội Brazil dồn gục Ý trong trận chung kết với tỉ số 4-1 trên sân Estadio Azteca của Mexico City trước 100,000 khán giả, vô địch FIFA. Chiến thắng này đưa Pelé vào lịch sử khi trở thành cầu thủ duy nhất trên thế giới được 3 lần nâng cúp vô địch!

Pele được đồng đội Jairzinho công kênh sau khi thắng đội Ý tại FIFA Worl Cup 1970. PHOTO: VCG

21-6

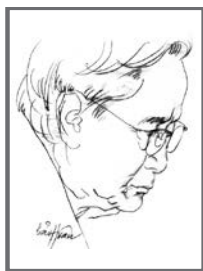
1969

ngày 21 tháng 6 năm 1969, John Pannel (Mỹ) đã lập kỷ lục thế giới môn nhảy sào (pole vault) sau khi vượt qua mức sà 5.45 mét.

Năm 1849, người vô địch chỉ đạt 3.15 mét (Anh). Người đang giữ kỷ lục thế giới hiện nay là Armand Duplantis (Thụy Điển) với mức sà 6.24 mét.

John Pannel trên sân tập

TIM NGUYỄN
GARLAND, TX.

Tháng 6. nhìn về Thiên An Môn. không quên cái ác

Tháng 6 về, với sấm ran chớp giạt, khiến chúng ta nghĩ đến Thiên An Môn ngày nào, khi hàng loạt người ngã gục trước xe tăng thiết giáp và những họng súng bạo tàn. Xin hãy cùng Shi Tao nhìn lại quá khứ bi thảm ấy

My whole life

Will never get past "June"

June, when my heart died

When my poetry died

When my lover

Died in romance's pool of blood

Cả đời tôi

sẽ không bao giờ vượt qua được.
cái bóng của tháng sáu

tháng sáu. ôi tháng sáu. khi trái
tim tôi ngừng đập

khi thơ tôi tắt thở

khi người yêu tôi

chết trong vũng máu của cơn mơ

tháng sáu. mặt trời thiêu đốt. mở
toang làn da tôi

phô bày sự thật của vết thương tôi
tháng sáu. con cá bơi ra khỏi mặt
biển màu đỏ. của máu

trôi về phía giác đông miền

tháng sáu, mặt đất này cũng trôi
dạt, và những dòng sông lặng tiếng
giờ đây. hàng ngàn. hàng ngàn lá
thư xếp chồng

không thể nào chuyển tới tay
những người đã chết.

Tin tức những ngày qua cho biết
nhà cầm quyền Bắc Kinh tìm
đu đủ mọi cách để bôi xóa ký ức về
Thiên An Môn vì đó là tội ác của
họ. Thế nhưng chúng ta có quên
được không. Xin đọc lại lời của
nhà văn Ba Kim trong Tùy Tưởng
Lục qua những trang viết của Vũ
Thư Hiên.

Nhà văn Vũ Thư Hiên, đọc Tùy
Tưởng Lục của Ba Kim, tác giả
Trung Quốc được sắp ngang hàng
với Lỗ Tấn và Mao Thuần, có nhận
định như sau: "*Trí nhớ của con
người dường như có một bộ lọc kỳ
diệu. Nó thường xuyên xóa đi giúp
ta những hình ảnh xấu, những kỷ
niệm buồn. Không có cái bộ lọc ấy
thì cuộc sống con người khôn nạn
lắm. Thật vậy, tôi cũng thường
quên những điều tồi tệ, chỉ những
kỷ niệm đẹp mới được ghi lại. Tác
giả Tùy Tưởng Lục chắc cũng
không khác. Không thể, không
sống nổi.*"

Vậy mà, với Tùy Tưởng Lục, Ba
Kim kêu gọi mọi người không được
quên cái ác và những kẻ đã gây ra
nó. Ở đây, chúng ta thử suy ngẫm
xem sao. Chẳng hạn như vụ 911,

Sự kiện Thiên An Môn - NGUỒN CNN

chúng ta có nên quên nó đi không? Chúng ta có nên quên cảnh một buổi sáng đẹp trời tràn ngập ánh nắng và niềm vui bỗng chốc đổ vỡ. Chúng ta có nên quên hai tòa tháp uy nghi lộng lẫy trong chớp mắt chỉ còn những cuộn khói và đồng gạch vụn sắt thép với 2,749 người chết thảm khốc. Những người gây ra tai họa ngày hôm ấy, họ đã nhân danh điều gì để hành động? Nhân danh chủng tộc và lý tưởng Đạo Hồi chăng? Chúng ta hãy nghe bà Nafisa Degani phát biểu với Đài BBC. Bà Nafisa Degani làm việc cho công ty bảo hiểm Aon, ở tầng thứ 100 thuộc Tòa nhà phía Nam của Trung tâm Thương mại Thế giới. Lúc chiếc máy bay thứ nhất đâm vào tòa nhà phía Bắc, bà đang ở trong văn phòng và may mắn thoát chết. Bà suy nghĩ nhiều về lý do đã thúc đẩy bọn cướp máy bay, những người đã giết hại các bạn của bà, và cho rằng suy nghĩ về đạo Hồi của bọn khủng bố là sự hiểu sai về đạo. Bà nói: *"Trước tiên, đạo Hồi có nghĩa là hòa bình - vậy hòa bình nằm ở đâu trong việc này? Thứ đạo Hồi này chỉ mới được tạo ra thôi. Không có gì liên quan giữa đạo Hồi và những kẻ khủng bố đã dùng sinh mệnh của mình hành động kiểu đó. Không có tôn giáo nào cho phép làm như vậy. Vậy nó chỉ núp dưới cái tên của đạo Hồi, nhưng theo tôi hiểu, nó không có liên quan gì tới đạo Hồi cả."*

Với chúng ta, những người còn lương tri và lòng thương xót, liệu chúng ta có nên quên đi tội ác của bọn khủng bố với danh nghĩa Hồi Giáo không? Và liệu người Việt chúng ta trải qua bao cuộc biến đau, chúng ta lẽ nào quên những nỗi đau thương, chết chóc, bị thương, uất hận đồng bào chúng ta đã phải gánh chịu trong hơn nửa thế kỷ dưới sự chuyên chế bạo tàn của Cộng Sản. Chẳng hạn như

các cuộc đấu tố giết chết hàng trăm ngàn người trong Cải Cách Ruộng Đất cách đây ngoài 50 năm, những vụ bắn giết dã man và chôn sống tập thể trong Tết Mậu Thân 1968, những vụ đày đọa giam cầm trong các trại tập trung cải tạo sau 1975 v.v. Nhà văn Ba Kim cũng thế. Theo Vũ Thư Hiên, trải qua những năm tháng bị đập vùi, ngấm lại thân phận mình và thân phận đồng bào trong cái xã hội "không thể tưởng tượng nổi", ông kêu gọi mọi người không được quên cái Ác và tội của nó. Quên là chết. Nhớ thì đau đáu, khổ đáu, nhưng phải khắc cốt ghi xương, rằng nó đã có, cái Ác, nó hằng có, lúc tiềm tàng, lúc hiện diện, phải luôn luôn cảnh giác với nó, để mặc nó thì con người không thể nào có được cuộc sống yên lành. Phải chặn đứng cái Ác khi còn chưa muộn, phải trói nó lại, cách ly nó khỏi đời sống, tìm mọi cách tiêu diệt nó. Không thể để lũ ác nhân cứ tự do hoành hành, tác yêu tác quái, rồi bất kể hậu quả là thế nào, chúng cứ nhơn nhơn lớn lối với bàn dân thiên hạ, coi như không có chuyện gì xảy ra, chỉ có mình chúng là duy nhất đúng đắn,

là vô cùng sáng suốt: "Thành tích là căn bản, sai lầm là nhất thời". Đối với lũ ác nhân dường như cứ đạt được một thành tích nào đó, dù chỉ trong tưởng tượng, thì cái gì cũng được phép. Đánh người tuy thích. Giết người tha hồ.

Gần ba chục năm đã trôi qua kể từ hạo kiếp của Ba Kim kết thúc. Nhưng ông lúc nào cũng bị dẫn vật bởi câu hỏi: lấy gì bảo đảm rằng vào một lúc nào đó, lại không có một tên nào đó, hoặc vài ba tên nào đó, hoặc cả một lũ nào đó, sẽ lặp lại lần nữa, hoặc hơn một lần nữa, cái cuộc thiên hạ đại loạn từng đẩy ông, các bạn ông, và không biết bao nhiêu người Trung Quốc hiền lành vô tội khác, xuống địa ngục.

Không được quên cái ác. Dù dưới bầu trời nào cũng vậy thôi. Như ở Thiên An Môn ngày nào. Như ở nhiều nơi hiện nay. Đừng quên cái ác. Và hãy nghĩ rằng 'Con điều giấy phải được thông dong tung bay trong gió. Cô bé quàng khăn đỏ phải được hái hoa bắt bướm. Những người lương thiện phải được sống cuộc đời mình và có quyền được hưởng hạnh phúc'.

TN

Đồng bào Huế thu nhận xác thân nhân bị Việt cộng thảm sát Tết Mậu Thân

- NGUỒN NW VIETNAMESE NEWS

“Hung thần”

của sở Thuế (IRS)

Cô Nguyễn Đài Thi là cựu Thanh Tra của Sở Thuế Hoa Kỳ (IRS) và cũng là cựu Thanh Tra của Bộ Ngân Khố (U.S. Treasury Inspector General). Hiện cô đã nghỉ hưu, nhưng với bề dày 30 năm kinh nghiệm làm việc cho Sở Thuế và Bộ Ngân Khố, có nhiều chuyện “hỉ, nộ, ái, ố” khá độc đáo mà Trẻ được cô chia sẻ, tâm sự một cách cởi mở trong bài phỏng vấn sau đây...

THIÊN AN

THIÊN AN: Chào chị Đài Thi, một trong những mục mới nhất của Trẻ là “Mục Thuế Vụ” được rất nhiều độc giả yêu thích. Trong đó có những người không hề làm thương mại, hoặc “đụng chạm” đến sở Thuế, ngoài việc “ngoan ngoãn” nộp thuế hàng năm. Nhưng họ bảo “thích” mục này, có lẽ trong đó có nhiều thông tin rối rắm, éo le khiến tôi liên tưởng đến show truyền hình thực tế rất ăn khách trên ti vi là “Judge Judy”, có phải vậy không chị?

ĐÀI THI: Thi không dám so sánh sự thành công của “Mục Thuế Vụ” với show ti vi nổi tiếng “Judge Judy”. Được độc giả khắp nơi yêu mến và nhiệt tình ủng hộ “Mục Thuế Vụ” thật là một niềm khích lệ lớn

cho Thi, vì nguyện vọng của Thi là chia sẻ với đồng hương những kiến thức về thuế. Rất cảm ơn báo Trẻ đã góp phần lớn trong việc giúp Thi chuyển tải những kiến thức này.

Thật ra lúc đầu Thi cũng lo ngại, vì thuế vụ là một đề tài rất khô khan và khó hiểu. Đôi khi Thi phải cố gắng đơn giản hóa vấn đề để bài dễ đọc dễ hiểu hơn. Cũng may là độc giả thích các thông tin về thuế và các câu chuyện thật trong nghề thuế cho nên bỏ qua những chi tiết kỹ thuật khô khan.

THIÊN AN: Người Việt mình nói chung, nhất là những người làm doanh nghiệp thì xanh mặt, thậm chí mất ăn mất ngủ khi sở Thuế

gọi tên, có phải nhân viên Sở Thuế đáng sợ vậy không chị. tại sao nó “khủng bố” tinh thần người làm doanh nghiệp, thậm chí cá nhân đến vậy?

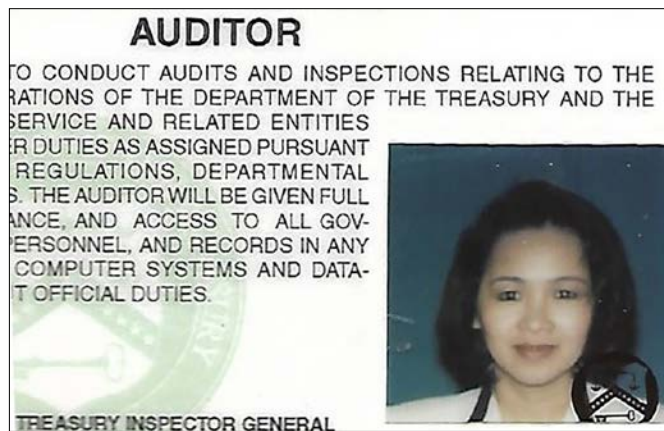
ĐÀI THI: Nhân viên của Sở Thuế thì chẳng có gì đáng sợ, nhưng chính là sự quyền hành của Sở Thuế khi phải đương đầu với họ, nếu chẳng may mình gặp rắc rối về thuế.

Sở Thuế có quyền hành thật đấy, vì chính phủ Mỹ giao cho họ trọng trách thu thuế cho nên ban cho họ đầy đủ quyền hành. Ví dụ như thiếu thuế mà không trả thì Sở Thuế được quyền tịch thu niêm phong tài sản. Khai thuế gian lận thì Sở Thuế được quyền kiểm thuế hoặc truy tố kẻ khai gian ra tòa án hình sự.

Cá nhân Thi từng là thanh tra Sở Thuế mà còn sợ Sở Thuế thì huống gì mọi người. Hôm nào nhận được thư của Sở Thuế là mất vui, không muốn mở thư ra đọc chút nào, cứ cảm giác như là có hung tin.

Phải có lý do thì Sở Thuế mới liên lạc với mình. Bất kể là thư gì, cho dù chỉ là báo tin gì đó liên quan đến hồ sơ thuế của mình, hoặc gửi tiền hoàn thuế cho mình. Nhưng tâm lý chung ai cũng nơm nớp lo sợ bị kiểm thuế hoặc bị đòi nợ thuế, cho nên hầu như không ai có cảm tình với Sở Thuế.

THIÊN AN: Sở Thuế (IRS) đã ám ảnh như

Thẻ Thanh Tra của Đài Thi

vậy, nhưng chị làm Thanh Tra của Sở Thuế Hoa Kỳ và là cựu Thanh tra của Bộ Ngân Khố U.S., nghe oách quá. Có thể nói chị là “hung thần” của mấy ông bà ở Sở Thuế (IRS). Chị có thể giới thiệu sơ nét về công việc của chị với độc giả Trẻ được không?

ĐÀI THI: Đúng vậy, mấy ông bà Sở Thuế từ sếp lớn sếp nhỏ đến cấp dưới xem Thi như “hung thần”. Mỗi lần Sở Thuế bị Thi kiểm tra là họ cũng xanh mặt giống y như mình bị Sở Thuế kiểm thuế vậy.

Thật ra phải nói là hệ thống chính quyền liên bang ở Mỹ rất đáng khâm phục. Không riêng gì Sở Thuế mà đa số các cơ quan lớn của chính phủ liên bang đều có một Bộ Thanh Tra đi kèm để canh chừng, họ thường được gọi là “watchdog”. Cho nên trước sau gì mọi gian lận, tham nhũng, sai lầm, đều bị lộ ra khi bị kiểm tra. Đây là một đặc điểm rất hay của chính phủ Mỹ, mà không đời nào chế độ cộng sản

dám bắt chước vì sẽ lộ tẩy chuyện tham nhũng, tẩu tán tài sản quốc gia.

Hàng năm Sở Thuế thu vào mấy nghìn tỷ đô la cho ngân sách quốc gia. Sở Thuế có gần 100,000 nhân viên và hàng hà sa số các văn phòng, công việc, trách nhiệm, thủ tục, hệ thống vi tính, dữ liệu (data), v.v. Vì sự quy mô và trọng trách của Sở Thuế, cho nên Bộ Tổng Thanh Tra Ngân Khố theo kèm sát bên để kiểm soát.

THIÊN AN: Chị đến Mỹ năm nào, diện gì, mỗi đi dân Việt đến Mỹ đều có những kỷ niệm hấp dẫn, ly kỳ. Chị có thể kể cho độc giả đôi nét về hành trình và hội nhập vào đời sống Mỹ, nhất là những khó khăn...

ĐÀI THI: Thi đi vượt biển năm 1980, khi ra khỏi hải phận Việt Nam thì mấy tàu bị hư cho nên thuyền cứ chơi vơi trên biển. Mấy ngày sau thì được tàu khoan dầu khí của Đức vớt và đưa vào trại tị nạn Songkhla ở

Thái Lan. Ở trại chỉ vài tháng thì được gia đình ở Mỹ bảo lãnh. Lúc đó Thi dưới tuổi vị thành niên cho nên vừa đến Mỹ là bị bắt buộc phải vào trường học chứ không được ở nhà chơi .. hehe.

Nhớ thời gian đầu thật khó khăn, nhất là về ngôn ngữ. Không biết một chữ tiếng Anh, đi đâu cũng kè kè theo cuốn tự điển Anh-Việt cầm tay nhỏ xíu. Thầy cô bạn học muốn nói chuyện với mình đều phải viết ra giấy, rồi mình dò tự điển xem họ muốn nói gì. Phải chi hồi đó có điện thoại thông minh như bây giờ thì nhờ ông Google dịch giùm tiện lợi biết mấy, hi hi...

Ban đầu tuy gặp khó khăn về ngôn ngữ, nhưng Thi lại dễ dàng hội nhập vào cuộc sống ở Mỹ. Rất thích thức ăn Mỹ, nhất là món “hamburger”, mà đặc biệt là món bánh mì “Big Mac” ở McDonald. Lúc đó gia đình nghèo lắm cho nên Thi không dám xin tiền. Sau giờ tan học Thi đi lượm ve chai bán lấy tiền mua “Big Mac” ăn, mà thấy ngon vô cùng. Nhớ mãi không quên... hi hi

THIÊN AN: Lúc đến Mỹ, ấn tượng lớn nhất của chị là gì?

ĐÀI THI: Lúc đến Mỹ thì nhớ Việt Nam lắm. Hầu như đêm nào cũng nằm mơ thấy mình đang ở Việt Nam, có khi thấy mình tung tăng dưới

mái trường với bạn bè, có khi trở về nơi đó để giúp người vượt biên.

Ai đã từng sống với Cộng Sản vào những năm 1975-1980 thì sẽ hiểu được sự khốn khổ của những ngày ăn độn bo bo, và những vụ đối tiền làm người miền Nam kiệt quệ tài chánh. Cho nên khi thoát được qua Mỹ rồi thì Thi ước ao tất cả bạn bè người thân của mình cũng được đi thoát như mình, và vì đó hằng đêm Thi cứ nằm mơ thấy mình tổ chức những cuộc vượt biên thật ly kỳ sống động. Mãi gần 2 năm thì những giấc mơ đó mới người ngoài.

THIÊN AN: Có rất nhiều nghề “nữ tính” hơn, và không nhiều người Việt làm những công việc có vẻ ‘gai góc’ như chị, cơ duyên nào khiến chị trở thành một nhân viên Sở Thuế, và sau đó Thanh tra Sở Thuế U.S?

ĐÀI THI: Vì nhà nghèo cho nên sau khi xong trung học ở Mỹ thì Thi được chính phủ trợ cấp học bổng vào đại học. Trong thời gian đi học Thi có đi làm bán thời gian. Không biết cuối năm khai thuế như thế nào mà bị Sở Thuế audit. Họ nói mình khai sai và có phạt mình chút đỉnh, ầm ục lắm. Lúc đó mới biết Sở Thuế IRS là ai và có ấn tượng mãi. Tức quá, mình tự tuyên bố là sau này khi học xong mình sẽ làm thanh tra Sở Thuế để hiểu vì sao mình bị audit.

Nói chơi vậy mà thành thật. Ngay sau khi ra trường, Sở Thuế muốn mình làm thanh tra thật, hi hi...

Rồi sau đó mình có mộng đi giang hồ (travel) đây đó. Mình xin chuyển qua làm thanh tra cho Bộ Ngân Khố để được đi kiểm tra các văn phòng Sở Thuế trên khắp nước Mỹ. Thế là từ đó mình cứ khăn gói xách vali đi công tác ở nhiều nơi trên toàn quốc.

THIÊN AN: Nghề vui nhất là... diễn hài, nhưng trong những phỏng vấn của những danh hài như Văn Sơn, Bảo Liêm họ cũng than thở nhiều khi buồn muốn khóc. Vậy nghề chị chọn, có vẻ hoàn toàn không có bóng dáng nụ cười, toàn những nạn nhân sầu thảm, nhưng biết đâu? Chị có thể kể một vài kỷ niệm đặc biệt trong thời gian làm việc trong bộ máy chính phủ?

ĐÀI THI: Nghề thanh tra có buồn vui lẫn lộn. Mình không thấy nghề này gai góc, vì khi đi thanh tra mình vẫn mặc “đầm”, vẫn ăn nói nhẹ nhàng rất nữ tính (nhưng cứng rắn). Nhưng nghề thanh tra thường hay bị thiên hạ ghét, thậm chí có người lén đâm lủng bánh xe của mình, có người nói bóng gió miệt thị dân Việt ở Mỹ. Cũng có người mền mình vì họ hiểu rằng mình chỉ làm bốn phần công việc của mình. Những người “phá” mình

thì mình kiểm tra thuế không nương tay (cười). Những người mền mình thì sau này có người trở thành bạn quý của mình.

Thi nhớ có lần đi kiểm thuế một doanh nghiệp vào mùa đông buốt giá. Vợ chồng người chủ doanh nghiệp cố tình tắt máy sưởi, để “tống” mình đi cho lẹ. Mình vừa làm việc vừa run cầm cập, trong lúc kiểm tra giấy tờ của họ mình vẫn phải mặc áo khoác, đeo khăn choàng cổ, đeo găng tay. Ngày hôm sau mình quay lại kiểm tra tiếp và họ vẫn không bật máy sưởi. Nhưng đến ngày thứ 3 mình trở lại thì họ bật máy sưởi ấm và đòi mua đồ ăn thức uống “tắm bổ” cho mình. Sau đó hai vợ chồng cùng xin lỗi, mình phạt thuế bao nhiêu họ cũng chấp nhận vì họ cảm thấy cách mình làm việc rất công bằng và hợp lý (fair and reasonable).

Có lần mình kiểm thuế một văn phòng luật sư. Ông luật sư và cô phụ tá mền mình ngay từ phút đầu. Khi kiểm thuế xong, mình phạt ông ta vài chục ngàn đô la, giải thích cặn kẽ lý do ông bị trả thuế thêm. Là luật sư cho nên ông ta hiểu luật và vui vẻ ký ngay cái check, và từ đó ông và cô phụ tá trở thành bạn thân của mình.

THIÊN AN: Có chuyện vui nào không chị?

ĐÀI THI: Có lần kiểm tra

một nhân viên Sở Thuế, ông ta sợ quá bỗng nhiên nói cả lăm trong khi bình thường ông nói chuyện rất lưu loát, mồ hôi chảy ướt đầm mặt mày, trán, và cả trên đầu. Vài phút sau thì ... mái tóc của ông rớt xuống. Thì ra ông ta bị hói đầu, và mồ hôi đã làm mái tóc giả rớt ra, thấy tội nghiệp ổng (cười).

THIÊN AN: Có kỷ niệm buồn nào không?

ĐÀI THI: Lúc mới vào nghề thanh tra Sở Thuế, Thi ghét nhất là khi mình gặp những trường hợp kỳ thị. Họ bất mãn vì hồ sơ thuế của họ bị Sở Thuế audit, rồi họ trút giận qua mình. Nhất là khi họ nói đụng chạm đến người Việt là cái máu “tinh thần dân tộc” của mình nó sôi sùng sục. Lúc đó chỉ muốn bỏ nghề thanh tra. Nhưng chỉ một thời gian ngắn thì mình biết cách “phang” lại họ vài cú, họ nói bóng gió xóc hông thì mình cũng nhẹ nhàng “xỏ” lại. Quyền hành trong tay mình cho nên cũng không có chuyện gì đáng tiếc xảy ra (cười).

THIÊN AN: Sau khi nghỉ hưu, chị đã hằng hái giúp đồng hương người Việt những kiến thức giá trị về Thuế, chị tham gia rất nhiều ở các kênh truyền thông, báo chí trong đó có báo Trẻ. Theo nhận xét riêng của chị thì câu hỏi nào thường được người ta đặt ra nhiều nhất?

Các đồng nghiệp thanh tra.

ĐÀI THI: Chắc ai cũng nơm nớp lo sợ cho nên câu hỏi thường gặp nhất là: “Làm sao tránh bị Sở Thuế audit?”

THIÊN AN: Ai cũng nghĩ Sở Thuế (IRS) là bất khả xâm phạm, họ giống như những ông trời con. Vậy chị còn audit cả Sở Thuế, thường thì chị kiểm tra họ về lãnh vực nào?

ĐÀI THI: Rất nhiều người (Mỹ lẫn Việt) rất ngạc nhiên khi nghe Sở Thuế bị kiểm tra. Ai cũng tưởng Sở Thuế là ông trời con, không ai dám đụng đến, nhưng thật sự không phải vậy.

Mục đích của các cuộc kiểm tra là để xem Sở Thuế làm việc có đúng thủ tục không, và quan trọng nhất là để ngăn chặn và phát hiện các hành động gian lận, hoặc lạm dụng quyền hành và lũng đoạn ngân sách.

Thi kiểm tra nhiều lãnh vực khác nhau. Có khi kiểm cách họ thu thuế và kiểm thuế, cách họ phục vụ khách hàng (customer service). Khi thì kiểm cách họ bảo mật dữ liệu thuế và hệ thống máy vi tính, cách họ chi thu ngân sách, muốn nhân viên, huấn luyện nhân

viên v.v. Thật ra không có giới hạn ở khu vực nào cả.

THIÊN AN: Những sai phạm của Sở Thuế khi chị audit thì thường là những lỗi gì?

ĐÀI THI: Thường là họ làm việc không đúng với thủ tục, quy định, luật lệ của chính phủ. Có khi lỗi trầm trọng, có khi lỗi nhẹ. Cũng có khi họ không làm sai gì cả, nhưng mình đề nghị họ sửa đổi một ít để kết quả được mỹ mãn hơn. Nhất là trong những thời kỳ ngân sách bị cắt giảm, vì thiếu nhân lực và phương tiện để thi

hành trọng trách thu thuế cho chính phủ cho nên công việc họ bị đình trệ hoặc sai sót.

THIÊN AN: Nếu họ phạm sai lầm thì hình thức xử phạt như thế nào?

ĐÀI THI: Sở Thuế không bị xử phạt, mà họ phải hoàn thiện và trả lời trước Quốc Hội (Congress) nếu cần. Khi kiểm tra xong thì mình viết bản tường trình gửi cho Quốc Hội. Quốc Hội dựa trên những bản báo cáo đó để quyết định ngân sách hằng năm của Sở Thuế, cũng như điều chỉnh một số

nhệm vụ cho Sở Thuế.

THIÊN AN: Ngoài ra, chị cũng audit cá nhân và doanh nghiệp. Trường hợp nào thì một cá nhân hay doanh nghiệp nằm trong “tầm ngắm” của chị, hay cơ quan chị, nói chung.

ĐÀI THI: Chỉ trừ một số trường hợp ngoại lệ, đa số những ai bị audit là do hệ thống vi tính của Sở Thuế lựa ra chứ không nằm trong tầm ngắm của ai cả. Sau khi máy lựa ra rồi thì có một đội ngũ kiểm lại xem có nên audit hay không, vì Sở Thuế thiếu nhân sự thanh tra cho nên phải lọc lựa kỹ hơn. Vì vậy, khi mình bị audit là xem như xui lắm mới không thoát qua được mấy cái ải chọn lọc này.

Có một số trường hợp đặc biệt Sở Thuế tập trung audit vì số người khai gian khá nhiều, thì không liên quan gì đến mấy vi tính chọn lựa. Chẳng hạn như trường hợp các doanh nghiệp nhỏ như tiệm nail và tiệm ăn trả lương cho nhân viên mẫu 1099 thay vì W-2. Sở Thuế cũng đặc biệt lưu ý đến những ai khai thu nhập giả để lấy được tiền trợ cấp EIC do lương thấp, hoặc trợ cấp CTC vì có con nhỏ tuổi.

THIÊN AN: Tôi cũng có nghe nói Sở Thuế có những program đặc biệt để “quét” qua số liệu và quyết định việc có audit hay không?

Những kỹ thuật đó ngày càng phát triển tinh vi hơn, chị có thể kể vài phương pháp của Sở Thuế không?

ĐÀI THI: Tuy rằng kỹ thuật của Sở Thuế rất tinh vi nhưng cũng rất dễ hiểu. Họ thu thập dữ liệu thuế của hàng triệu hồ sơ thuế, đủ mọi ngành nghề, mọi người, mọi nơi. Rồi họ thống kê lại tất cả các dữ liệu này để tính những mức trung bình. Nếu hồ sơ khai thuế của mình khác biệt xa với mức trung bình thì sẽ bị máy “chọn” ra để audit.

Ví dụ như tiệm giặt đồ coin laundry, theo thống kê của Sở Thuế thì nếu hàng tháng mình chi phí điện nước 1,000 đô la, thì mình sẽ thu vào khoảng 1,500 đô. (Đây chỉ là những con số ví dụ.) Nhưng nếu mình khai thu vào 500 đô, chỉ bằng 1/3 con số thống kê, thì nghe chẳng hợp tình hợp lý chút nào, chắc chắn là sẽ được máy vi tính nó “chọn” ngay.

Nói đại khái là khác biệt chút đỉnh không sao, chứ khác quá nhiều thì mình tự đặt mình vào sổ bìa đen. Sở Thuế liên tục làm thống kê cho nên những con số của họ khá chính xác.

THIÊN AN: Người ta hay bảo, việc bị Sở Thuế audit, cũng giống như giông sét, phang trúng ai nấy chịu, chứ người ta biết những doanh nghiệp trốn thuế sờ sờ, vẫn phây phây năm này tháng

nọ, trong khi một số thì “dính chuỗi”. Nói chung là “hên - xui”. Chị nghĩ sao về nhận định này?

ĐÀI THI: Chuyện hên xui trong chuyện bị dính chuỗi của Sở Thuế là có thật. Cũng giống như khi mình lái xe quá tốc độ, xui xẻo thì bị cảnh sát chặn cho giấy phạt, trong khi mấy chiếc xe trước mình chạy lẹ hơn mà may mắn lại được thoát.

Nếu cảnh sát có đủ nhân lực canh mọi nẻo đường thì chắc nhiều người sẽ bị chặn lại lãnh giấy phạt lắm. Và nếu Sở Thuế có đủ nhân lực thì họ cũng sẽ audit rất nhiều, nhưng vì họ thiếu nhân lực cho nên chỉ audit một số ít thôi. Vì vậy, hên xui là chỗ đó.

THIÊN AN: Nếu cá nhân hay doanh nghiệp sai phạm thì xử phạt như thế nào? Có trường hợp nào gia giảm không, và làm sao để được giảm nhẹ hình thức phạt.

ĐÀI THI: Khi bị audit thuế, những ai khai gian, khai sai, hoặc giấu bớt thu nhập thì chắc chắn sẽ bị trả lại thuế và bị phạt. Tùy theo mức độ sai phạm, nhẹ thì bị phạt nhẹ cộng thêm tiền lãi suất, tổng cộng sơ sơ cũng khoảng 20 phần trăm. Để càng lâu thì tiền phạt càng tăng.

Sai phạm nặng, nhất là cố tình gian lận (fraud), thì bị phạt rất nặng, 100 phần trăm và có thể lãnh án tù.

Sở Thuế có thể cứu xét gia giảm phạt nếu mình có lý do và bằng chứng vô tình hay vô tội. Không thể đổ thừa tại người khai thuế sai, vì khi mình ký tên vào giấy thuế là mình hoàn toàn chịu trách nhiệm.

THIÊN AN: Khi kiểm toán cá nhân và doanh nghiệp, theo kinh nghiệm của chị thì thường ai bị “dính” nhiều nhất, tại sao?

ĐÀI THI: Đa số cá nhân bị audit vì khai làm nghề tự kinh doanh (self-employed). Hoặc những người khai lương giả và có con nhỏ để lấy về được nhiều tiền trợ cấp thuế.

Rất ít khi nào Sở Thuế audit những ai có thu nhập lương W-2.

Thông thường doanh nghiệp bị audit vì khấu trừ thuế quá táo bạo, có khi liên tục nhiều năm. Khi đi sâu vào audit thì thanh tra cũng thường hay tìm tòi xem doanh nghiệp có giấu bớt thu nhập không.

THIÊN AN: Nếu bị Sở Thuế audit thì nên làm gì, chuẩn bị như thế nào? Tôi nghe nói có khi họ “đòi” bản khai thuế 5 -7 năm trước, mà thường thì ít ai giữ lâu như vậy. Bản thân tôi, hể ngăn tủ chật chội là vứt bỏ các giấy tờ cũ, kể cả hồ sơ khai thuế mới 1, 2 năm trước....

ĐÀI THI: Giấy tờ thuế cá nhân cần phải lưu giữ 3 năm, vì thông thường Sở Thuế có 3 năm để audit

mình. Chỉ trừ trường hợp giấu bớt thu nhập thì Sở Thuế có 6 năm, hoặc trường hợp gian lận thì vô hạn định - Sở Thuế có thể audit mình bất cứ lúc nào.

Giấy tờ thuế doanh nghiệp thì nên giữ ít nhất 3 năm nhưng tôi nghĩ nên giữ 7-10 năm, nhất là nếu có các máy móc vật dụng để trừ thuế lâu dài.

Khi bị audit thì chuẩn bị bank statements để chứng minh là mình khai thu nhập đầy đủ. Soạn các hoá đơn và giấy tờ sổ sách để chứng minh là mình khấu trừ thuế hợp lệ

THIÊN AN: Có khi nào chị gặp người Việt trong khi audit doanh nghiệp hay cá nhân không?

ĐÀI THI: Sở Thuế họ “khôn” lắm, họ tránh đặt nhân viên vào trường hợp khó xử hoặc thiên vị, cho nên họ không để cho người Việt audit người Việt.

Tuy nhiên, nhiều lần Sở Thuế cũng đã nhờ Thi nghe băng và thông dịch họ thâu lén người Việt bàn tính kế hoạch hồi lộ thanh tra Mỹ. Cho nên Thi nghĩ Sở Thuế không để cho Thi audit người Việt thì cũng đúng thôi.

THIÊN AN: Xin chị cho vài lời khuyên cho người Việt, kể cả cá nhân và doanh nghiệp về việc an toàn với Sở Thuế và tránh gặp rắc rối với Sở Thuế.

ĐÀI THI: Đừng trốn thuế. Đừng gian lận thuế. Sở Thuế sẽ tìm đến mình, vấn đề chỉ là thời gian.

Đừng tin những lời đồn nhảm là “ông này bà kia khai thuế giỏi, táo bạo, nhiều mảnh khõe, giúp cho nhiều người lấy thuế về nhiều”. Nên tìm người khai thuế có lương tâm. Khai thuế hợp pháp, để được ăn ngon ngủ yên, không phải nơm nớp lo sợ.

Đừng tin những dịch vụ hứa hẹn giúp quý vị núp dưới bóng một hình thức nào đó và suốt đời không phải đóng thuế đồng nào.

Đừng hối lộ nhân viên Sở Thuế. Hối lộ họ sẽ bị ghép vào tội hình sự.

THIÊN AN: Nếu lỡ “đụng chuyện” với Sở Thuế thì nên làm gì để “tai họa” được trôi qua suôn sẻ nhất?

ĐÀI THI: Tùy theo mức độ của vấn đề. Nếu đơn giản chỉ cần trả lời vài câu hỏi thì tự quý vị có thể giải quyết được. Nhưng nếu có liên quan đến việc khai thuế sai trầm trọng thì tốt hơn hết nên tìm người đại diện cho mình trước Sở Thuế, đừng tự mình đương đầu với họ, nên tránh mặt.

THIÊN AN: Cảm ơn chị đã dành thời gian cho Trẻ về cuộc phỏng vấn này. Chúc chị luôn có những ngày vui trong thời gian hưu trí, và mong chị tiếp tục chia sẻ những kiến thức về Thuế cho người Việt khắp nơi.

TA

Mời bạn đặt câu hỏi với mục

An Sinh Xã Hội (Social Security) là những vấn đề về:

- Trợ cấp hưu trí
- Trợ cấp người già
- Trợ cấp tàn tật

Do cô Angie Hồ Quang phụ trách. Nếu quý bạn có câu hỏi xin email đến Ban Biên Tập Trẻ tại:

bientap@trenews.net

Phúc Lợi Xã Hội [Texas Health and Human Services Commission (HHSC)] là cơ quan quản trị các chương trình trợ giúp các gia đình với các dịch vụ về thực phẩm, chăm sóc sức khỏe, bao gồm các chương trình Phụ nữ, Trẻ sơ sinh và Trẻ em (WIC), Trợ cấp Y tế cho Trẻ em (Children's Medicaid, Hỗ trợ Dinh dưỡng Bổ sung (Supplemental Nutrition Assistance Program-SNAP).

Mục “Phúc Lợi Xã Hội” do cô Cindy Thu Hoàng là nhân viên của bộ Y tế Tiểu Bang, phụ trách.

Nếu quý bạn có bất kỳ thắc mắc gì, xin gửi câu hỏi về:

bientap@trenews.net

VÉ ĐI VIỆT NAM

TUẦN LỄ TỪ

20-06-2024 - 26-06-2024

TÊN HÃNG	STOP	TẠI	GIÁ TIỀN
AMERICAN AIRLINES	2	BOS, DOH	\$2.148
BRITISH AIRWAYS	2	LGW, DOH	\$2.178
CHINA AIRLINES	2	LAX, TPE	\$2.189
TURKISH AIRLINES	1	IST	\$2.260
CHINA SOUTHERN	2	SAF, CAN	\$2.281
JAPAN/TURKISH	1	IST	\$2.323
CATHAY PACIFIC	2	LAX, HKG	\$2.433
UNITED/TURKISH	1	IST	\$2.472
AIR FRANCE	2	ATL, CDG	\$2.519

*Giá vé thay đổi trong ngày
*Mỗi tiểu bang có giá khác nhau

TỈ GIÁ HỐI ĐOẠI

NGOẠI TỆ	VIỆT NAM
ĐÔ LA MỸ	\$25,191 VN ĐỒNG
EURO	\$26,563 VN ĐỒNG
ĐÔ LA CANADA	\$18,029 VN ĐỒNG
ĐÔ LA ÚC	\$16,392 VN ĐỒNG
YEN NHẬT	\$156.13 VN ĐỒNG
TIỀN US	NGOẠI TỆ
1USD	157,389 YEN NHẬT
	0.93573 EURO
	0.78951 BẢNG ANH
	1.37577 CANADA
	0.89052 THỤY SĨ

Ngày nay trong lịch sử

21/6/1890

Ngày 21 tháng 6

năm 1890, là ngày

sinh của Hộ pháp

Phạm Công Tắc,

lãnh đạo Hội Thánh

Cao Đài Tòa Thánh

Tây Ninh. Ông quê

tại làng Bình Lập,

quận Châu Thành,

tỉnh Tân An (nay thuộc

thành phố Tân An, tỉnh

Long An). Ông qua đời vào ngày mùng 10

tháng 4 năm 1959 tại Nam Vang. Năm 2006,

Hội Thánh Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ Tòa

Thánh Tây Ninh đã đưa hài cốt của ông về

Tòa Thánh Tây Ninh theo ý nguyện của

Người.

21/6/1898

Ngày 21 tháng 6 năm 1898, Mỹ giành được

lãnh thổ Guam từ tay Tây Ban Nha. Đảo

Guam là một hải đảo nằm ở miền tây Thái

Bình Dương do người Bồ Đào Nha khám phá

năm 1521. Cuối thế kỷ 19 Tây Ban Nha

nhường Guam cho Hoa Kỳ vào năm 1898.

Từ đây Mỹ dùng đảo Guam làm trạm tiếp tế

cho tàu chiến hải quân.

Con đường chính của Hagatna, Guam - 1899-1900

LỜI GIỚI THIỆU: Những phát biểu của những người lãnh đạo, đôi khi được xem là chân lý, lời vàng thược ngọc. TT Nguyễn Văn Thiệu nổi tiếng với câu “Đừng nghe những gì CS nói, mà hãy nhìn những gì CS làm”. Lãnh đạo CSVN cũng phát biểu rất nhiều, được dân mạng xem như “thước đo” về khả năng của họ. Mời bạn theo dõi chọn lọc của Bánh Bèo...

CSVN: Chống ngập thì đổ thừa trời mưa “sai thiết kế” -> gây ngập. Trồng cây thì đổ thừa trời nắng -> chết cây. Ai đã nghiệm thu những cái cống chống ngập ngàn tỷ? Ai đã phê duyệt cho trồng loại cây “chịu nhiệt kém”? Phải chi ông Trời biết trả lời phỏng vấn...

**“CÂY XANH
CHẾT KHÔ HÀNG
LOẠT DO... CHỊU
NHIỆT KÉM.” -**

Ông Lê Văn Tấn
Trưởng Phòng công viên cây xanh,
Trung tâm Quản lý hạ tầng kỹ thuật Sở Xây dựng TP.HCM

Lên chức Chủ tịch nước năm 66 tuổi, ông Tô Lâm hẳn có nhiều nỗi lo về tuổi tác...

**“NGƯỜI CAO
TUỔI LUÔN
XỨNG DANH
LÀ RỪNG
CỘT QUỐC
GIA.”**

Tô Lâm
(Chủ tịch nước CSVN)

Ai cũng “có lý do của họ” thì cái đất nước này sụp đổ cũng “có lý do của nó”...

**CÁN BỘ LÀM
VIỆC CẦM
CHỪNG, SỢ SAI,
SỢ TRÁCH
NHIỆM CŨNG CÓ
LÝ DO CỦA HỌ.”**

Phạm Văn Hòa
Đại biểu quốc hội Đồng Tháp,
Ủy viên Ủy ban Pháp luật của Quốc hội CSVN

Nhưng chủ quyền “con sông” thì phải là của Trung Quốc, nếu không Việt Nam sẽ bị “nhấn nước”

**“NHƯ CHÚNG TA ĐỀU
BIẾT, QUAN HỆ HỮU
NGHỊ HAI NƯỚC VIỆT
NAM - TRUNG QUỐC
CÓ NHIỀU TRUYỀN
THỐNG TỐT ĐẸP;
NHÂN DÂN HAI NƯỚC
LÁNG GIỀNG, QUAN
HỆ GẮN GỬI... BÊN
SÔNG TẮM CÙNG
MỘT DÒNG, TÔI NHÌN
SANG ĐẤY, ANH
NHÌN SANG ĐẤY...”**

**TỔNG BÍ THƯ
NGUYỄN PHÚ TRỌNG**

Thư viện người

Đôi khi, con người ta xem nhẹ bản thân mình thua tất cả vật ngoài thân, họ không tin chính sự hiện diện có họ là điều quý giá nhất cho ai đó ...

DU UYÊN
SÀI GÒN, VN

Những người bạn mê chữ của tôi khi qua xứ tư bản, điều đầu tiên họ khoe là hệ thống thư viện. Như chị Ha Van ở Gia Nã Đại: “Một trong những điều mình rất thích ở đây là hệ thống thư viện. Thư viện khắp mọi nơi để phục vụ cư dân địa phương miễn phí. Muốn ghi danh thẻ mượn sách chỉ cần đưa driver license (Giấy phép lái xe) ra là 3 phút sau có thể dùng

liên, có thể mượn tới đa 50 món trong 1 tháng (nếu không có driver license cũng chả sao, vẫn làm thẻ được). Sau 1 tháng không trả thì gia hạn thêm 1 tháng nữa, nếu quên không gia hạn thì cũng... chả sao (cô thủ thư bảo vậy), nhớ trả là được, không bị phạt gì. Thư viện ngoài sách ra còn có nhiều món khác. Mọi người còn đến đây để:

- Mượn sách, tất nhiên, bao gồm từ cổ chí kim,

sách ngoại ngữ (Trung Quốc, Hàn Quốc, Ả Rập, Việt Nam...) từ xa xưa đến mới vừa xuất bản, từ fiction (tiểu thuyết, hư cấu) đến nonfiction (phi hư cấu), được update (cập nhật) hàng tháng. Các loại “best seller” mới nhất cũng được cập nhật đầy đủ. Hôm nay mình ghé để tìm một quyển sách mới xuất bản, hỏi hủ họa thôi chớ chắc chắn là không có, vì nó quá mới, vậy mà nhận được câu trả lời nhẹ tênh

“It will be available here lately this month, do you want to pre order now”? Thế là mình đỡ tốn mớ tiền mua!! Con gái nhỏ thì chỉ tìm truyện tranh, nó hỏi cô “do you have Dog man?” Thế là cô dắt đến tận nơi để Dogman, series đủ từ tập 1 đến tập mới nhất. Cô gái lớn thì lớn hơn, thích nghiên cứu về đá quý nên ôm vài quyển “Rock and mineral” về đọc, hy vọng hôm nào ra vườn đào được viên kim cương to bằng quả táo.

- Mượn phim - ở đây còn có cả ngàn DVD full HD, VCD đủ các thể loại phim ảnh, âm nhạc. Ai thích thì cầm về nghe. Không có đầu đọc thì... mượn luôn ở đây (nếu họ còn).

- Mượn tạp chí giải trí, báo chí, tạp chí nghiên

cứu...

- Mượn đồ chơi trẻ em (thật đó).

- Ghé để relax - thư viện gần nhà mình còn là nơi các gia đình ghé picnic, phơi nắng... bao quanh thư viện là 1 công viên rộng, có sân bóng, sân chơi. Vì thế nên 2 bạn nhỏ ghé chơi mà gặp cả đồng bạn, cũng ghé tìm sách và chơi soccer. Từ hồi qua đây, 2 bạn nhỏ cũng có thói quen đọc, dù chỉ là truyện tranh, mình mừng lắm.

Hay anh Dong Nhut Dao ở Hoa Kỳ cảm thán: “Lâu rồi mới ra thư viện trung tâm Orlando, chính là mượn cuốn sách luyện thi SAT cho thằng con với xin cho nó đi làm volunteer. Thư viện cuối tuần rất đông người ngồi

đọc sách, đặc biệt là dân homeless (vô gia cư). Họ ăn mặc lôi thôi rách rưới râu tóc dơ dáy không tắm gội lâu ngày, nhưng vào thư viện ngồi đọc sách rất đàng hoàng, có người còn lấy giấy ra tập vẽ như trong sách. Thoạt đầu có lẽ họ chỉ vào đây trốn nắng, riết rồi đọc sách chơi... rồi quen. Một xã hội mà người homeless ngày nào cũng vào “tàng kinh các” luyện công như vậy, thì quả là đáng sợ. Không biết ở Việt Nam mấy chục năm qua có xây được cái thư viện nào không?”

Theo tác giả Nguyễn Thị Bích Hậu: “Tính đến năm 2020, Mỹ có 9,049 thư viện công cộng trung ương và 7,726 thư viện chi nhánh. Ngoài hệ thống các thư viện cơ

lớn, ở Mỹ còn có rất nhiều thư viện nhỏ tại mọi địa phương trong cả nước. Và thêm vào đó là hệ thống các thư viện trong các trường phổ thông và đại học. Bất cứ trường phổ thông nào tại Mỹ cũng có thư viện. Hệ thống đại học Mỹ có các thư viện lớn và chứa nhiều sách vở quý báu nhất so với hệ thống đại học toàn cầu. Thư viện lớn nhất là của Trường Harvard có 20 triệu cuốn sách, còn nhỏ nhất trong top 20 là thư viện thuộc New York University chứa 9 triệu cuốn sách. Học sinh có thể mượn sách tại hệ thống thư viện trên toàn quốc. Và tuần nào học sinh Mỹ cũng có tiết học thư viện, tức là thời gian vào mượn sách và trả sách.”

Thư viện ở Việt Nam thì nhiều, sách ở Việt Nam cũng nhiều, nhưng không có sách quý, không có sách phản biện, không có sách tôn trọng góc nhìn đa chiều... vì hệ thống kiểm duyệt sách ở Việt Nam làm tròn nhiệm vụ lắm. Chỉ cần tác giả có chút “phạm hủ” là sẽ bị “kiểm duyệt” ngay. Ngoài ra, ở Việt Nam, kiểm thư viện có sách miễn phí và hoan hỉ cho học trò nghèo mượn sách rất khó, trừ các tủ sách từ thiện. Thư viện ở Việt Nam phải có thể mới được đọc, không miễn phí, thẻ ghi danh ở đâu thì đọc ở đó, các thư viện không có sự liên thông với nhau. Lỡ đọc

Nhân viên bảo vệ nhà sách Chí Thành (TP Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng) bị phạt 15 triệu VND sau khi lục soát nam sinh học lớp 5 vì nghi bé trộm cắp đồ. - NGUỒN: NLD.COM.VN

phần một ở thư viện này mà không tìm ra phần hai, thì mua thẻ ở thư viện khác đọc, hoặc tự tìm mua...

Bởi vậy, khi những vụ trộm sách đáng nhắc tới trên thế giới toàn kể về việc trộm sách quý, trộm hàng ngàn cuốn một lần, "khoảng mào" (trộm sách) thư viện... còn ở Việt Nam, chúng ta sẽ thường nghe kể về các "mối hận" khi bạn mượn sách đọc rồi "quên" trả, quán cà phê sách bị khách lấy mất sách, hoặc đáng nhớ hơn là cách đây 10 năm (tháng 4-2014), một cô bé học sinh lớp 7 ở Gia Lai bị một nhóm nhân viên siêu thị bắt trộm, họ in một tấm biển "Tôi là người ăn trộm"

để dán vào trước ngực cô bé, chụp ảnh rồi post lên Facebook vì cô bé đã ăn trộm hai cuốn sách Trang Quỳnh. Hay mới năm ngoái, tháng 8-2023 ở Đà Lạt, một học sinh lớp 5 mất ký ức đẹp về nhà sách vì bị nhân viên nhà sách bắt "im đi" rồi lục soát khắp người và cấp sách, vì nghĩ em ăn cắp sách, may mà em không ăn cắp cuốn sách nào... Mỗi lần đi nhà sách ở Việt Nam tôi đều cảm thấy xấu hổ, vì nhân viên bảo vệ sẽ gợi ý cho bạn cất giỏ xách vào tủ hoặc niêm phong miệng giỏ, hòng tránh cho bạn bị vu cho tiếng ăn cắp như cậu học sinh lớp 5 ở trên. *"Người đọc sách không bao giờ ăn trộm và kể*

trộm thì không đọc sách" - không phải lý thuyết đúng ở Việt Nam.

Những tưởng nhiều đó đủ để tôi mắc cỡ với Năm Châu, không ngờ "bạn tư bản" chưa bao giờ ngừng "phát minh" những món làm khó lòng ganh tỵ của người Việt. Như ở Đan Mạch, một nhóm phi lợi nhuận có tên "Stop the Violence", trong đó có nhà báo Ronni Abergel đã lập ra một loại thư viện mới vào năm 2000. Thư viện này có tên là "Thư viện người". (the Human Library)

Ở những thư viện này, người ta có thể mượn một con người thay vì một cuốn sách, để nghe câu chuyện cuộc đời người đó trong 30 phút. Mục

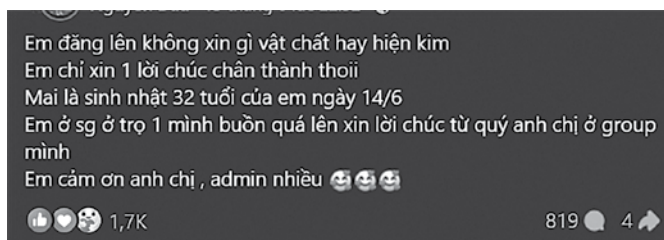
đích là tạo điều kiện để con người có thể học hỏi nhau từ chính các cuộc trò chuyện ngoài đời chứ không chỉ sách vở, nâng cao sự hiểu biết và cảm thông giữa người và người, chống lại các định kiến. Bạn có thể "đọc" bất kỳ ai, từ các nhà tổ chức tang lễ, các chính trị gia, người thất nghiệp, người chuyển giới... đến những đứa trẻ và họ sẽ mang đến cho bạn những câu chuyện bình thường trong cuộc sống của họ nhưng rất mới mẻ trong cuộc sống của bạn.

Thư viện người đã tổ chức các sự kiện ở trên hàng chục quốc gia, ở các thư viện, bảo tàng, trường học... thư viện người còn sở hữu trên

"Thư viện người" ở Đan Mạch - NGUỒN: TINHTE.VN

1,000 “cuốn sách” nói được 50 thứ tiếng. Không biết nên buồn hay vui, nếu thư viện người tới Việt Nam, nó sẽ bị “biến chất” hoặc sụp đổ. Thư viện người xuất hiện ở Việt Nam, chắc chỉ để than thở, tuyên truyền và rao giảng đạo lý không cần thiết. Lý do đầu tiên là trừ khi nhân danh nhà nước, tổ chức thuộc nhà nước... rất khó để “tụ tập đông người” chỉ để trao đổi và chia sẻ ở Việt Nam. Lý do thứ 2, hai chữ “định kiến” ở Việt Nam vượt lên, luôn đè đầu cỡi cổ hai chữ “chính kiến”... Tuy nhiên, Việt Nam luôn có nhiều “Thư viện người” trên không gian mạng, nơi con người ta có

“Thư viện người” ở mạng xã hội VN - NGUỒN: THỊNH PHẠM

thể “tụ tập đông người” hoặc nói ra chính kiến của mình, không sợ bị truy cứu nếu “khuất mặt khuất mày”. Nơi bạn dễ dàng gặp bất kỳ ai, từ các nhà tổ chức tang lễ, các chính trị gia, người thất nghiệp, người chuyển giới... đến những đứa trẻ, nghe câu chuyện của họ, đọc họ và đừng... tin họ. Nơi bạn có thể mượn bất kỳ ai lời khuyên, lời chúc, lời răn dạy - nếu họ sẵn lòng. Ví dụ như lời khẩn

cầu vụng về dưới đây:

“Em không xin vật chất hay hiện kim, em chỉ xin 1 lời chúc chân thành. Mai là sinh nhật 32 tuổi của em (ngày 14-6), em ở trọ 1 mình giữa Sài Gòn buồn quá, mong mọi người cho em một lời chúc sinh nhật, cảm ơn mọi người.”

Đôi khi, con người ta xem nhẹ bản thân mình thua tất cả vật ngoài thân, họ không tin chính sự hiện

diện có họ là điều quý giá nhất cho ai đó... Nhưng nhiều người bạn bên kia màn hình laptop không biết rằng, chính họ từng cứu cái mạng quên của Du Uyên chỉ vì sự xuất hiện đúng lúc của họ trong hành trình sống đơn độc của Du Uyên. Họ chính là những “cuốn sách” trong “thư viện người” của tôi mà họ không hay biết.

Định kết bài, thì tôi bỗng nhớ ra ở Việt Nam cũng có nhiều “thư viện người” cho thuê người theo giờ, tuy nhiên phải trả phí, nó nằm trong mấy quán cà phê ôm, bia ôm ở khắp đất nước. Giá gì tôi chưa rõ thế nào...

DU

NGÀY 7-6-2024

Nguyễn Thanh Bình

Bài viết “Những điều thú vị của tháng 6” trên trang 90 báo TRÈ 1403 (số ra ngày 06.6.2024) đã mắc lỗi sơ đẳng, đang phổ biến hiện nay. Lời trích mở đầu cho bài viết: “Tháng sáu trời mưa trời mưa không ngớt, Trời không mưa anh cũng lạy trời mưa...” đúng là ý thơ Nguyễn Sa, song là từ bài hát *Tháng Sáu trời mưa* của NS Hoàng Thanh Tâm.

Còn bài *Tình khúc tháng Sáu* của NS Ngô Thụy Miên, cũng phổ từ thơ Nguyễn Sa lại có lời ca hoàn toàn khác, không chứa 2 câu trích ở trên. Cụ thể, bài hát ấy mở đầu bằng câu: “Tháng sáu nhạt mưa, mưa ướt mềm vai em/ Trời mệnh mang xòa kín bờ mi ngoan...” Mong báo TRÈ đính chính lại và làm rõ, cũng như NS Hoàng Thanh Tâm cũng đã nhiều lần lên tiếng vì đã có sự ngộ nhận giữa bài hát của ông và NS Ngô Thụy Miên.

Phần trích ở cuối bài viết mới đúng là lời ca trong *Tình khúc tháng Sáu* của NS Ngô Thụy Miên.

Theo tác giả GVV thì 2 câu “Tháng Sáu trời mưa trời mưa không ngớt / Trời không mưa anh cũng lạy trời mưa” được trích từ 2 câu đầu của bài thơ “Tháng Sáu trời mưa” của thi sĩ Nguyễn Sa (không phải là lời trong bài nhạc “Tình Khúc Tháng Sáu”) và bài thơ “Tháng Sáu trời mưa” đã được NS. Ngô Thụy Miên lấy **Ý Thơ** để soạn thành bài nhạc “Tình Khúc Tháng Sáu”... Bài Thơ “Tháng Sáu trời mưa” cũng đã được Nhạc sĩ Hoàng Thanh Tâm phổ nhạc gần như toàn bộ bài thơ thành ca khúc cùng tên “Tháng Sáu trời mưa”. Xin chân thành cảm ơn góp ý của bạn và hy vọng có thể giải đáp hiểu lầm của bạn.

(Bài “Những điều thú vị của tháng 6” đã đăng tại: <https://baotreonline.com/van-hoc/tap-ghi/nhung-dieu-thu-vi-cua-thang-6.baotre>)

NGÀY 15-6-2024

Hana Hanh

Tuần rồi đọc được bài “Nỗi buồn man mác” của bà Nguyễn Tường Nhung, vợ của Trung tướng Ngô Quang Trưởng, một vị tướng của QLVNCH mà tôi rất nể trọng. Điều khiến tôi ngạc nhiên là bà “vợ Tướng” tưởng như chỉ biết an nhàn bếp củi lại là một cây viết rất có hồn và văn phong trong sáng được thắp bởi một tâm hồn nhân ái, hiền hậu. Tôi đã đặt mua cuốn hồi ký của bà đang chờ nhận sách.

(bài “Nỗi buồn man mác” đã đăng tại: <https://baotreonline.com/van-hoc/tap-ghi/noi-buon-man-mac.baotre>)

Suy Đi Ngẫm Lại

LTS: Lan Anh, một độc giả trung thành của Trẻ gửi cho mục Suy Gẫm vài điều đáng... suy gẫm. Một vài so sánh ngộ nghĩnh của người Mỹ và người Việt trong nước. Người giữ mực xin trích đăng vài đoạn và chân thành cảm ơn sự ưu ái của bạn dành cho Trẻ.

Người Mỹ - Người Việt

- Người Mỹ bàn xong thì làm. Người Việt bàn xong thì bàn tiếp...
- Ở Mỹ lên xe là chạy. Ở Việt Nam lên xe là bóp còi.
- Người Mỹ hôn nhau ngoài đường, đi tiểu trong toilet. Người Việt hôn nhau trong toilet, đi tiểu ngoài đường.
- Người Mỹ thả thú vào rừng. Người Việt vào rừng bắt thú.

LAN ANH (SƯU TẦM)

MINH HẢI

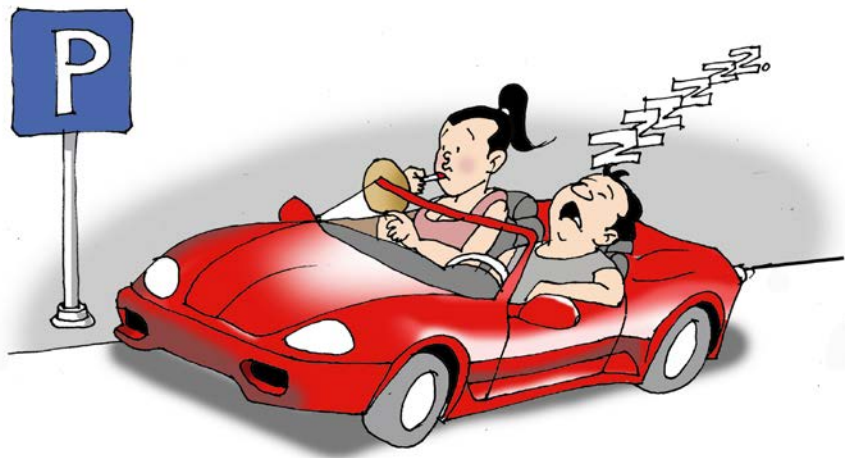
An toàn khi lái xe

Hôm nay xin bàn tiếp về việc giữ an toàn khi lái xe, vừa để nhắc nhở người bạn thân đã ở tuổi ngoài 80 và cũng để tự nhắc nhở mình.

Ở Mỹ lái xe là một việc thường xuyên trong đời sống. Do đó việc giữ an toàn khi ngồi trước tay lái là điều bắt buộc, chẳng những vì an toàn bản thân mà còn vì những người khác. Nhất là vào những dịp lễ như Christmas, New Year ... xe cộ lưu thông đông đúc thì việc an toàn lúc lái xe lại càng nên đặc biệt lưu ý. Sau đây là một vài nguyên tắc khi lái xe.

- Nhớ thắt dây an toàn (seat belt) khi lái xe và nên yêu cầu những người trên xe cũng làm như vậy. Điều này sẽ giúp tránh va chạm, thương tích khi xe thắng gấp hoặc gặp tai nạn.
- Không lái xe lúc đã uống rượu (DUI). Đây là điều tuyệt đối cấm ở Mỹ. Vi phạm sẽ bị ngồi tù và nhiều hình phạt khác kể cả phạt tiền.
- Không được trang điểm lúc lái xe, kể cả ăn quà vặt và text hay nói chuyện điện thoại. Nếu cần làm những việc này thì nên ngừng xe lại ở nơi an toàn để tránh những tai nạn xảy ra.
- Nên bật đèn quẹo (turn signals) khi bạn muốn rẽ trái hoặc phải hoặc sang qua len (lane) khác. Và phải tuân thủ tốc độ cho phép (speed limit) trên xa lộ nhưng cũng đừng lái quá chậm làm trở ngại lưu thông. Một điều nữa: không bám sát đuôi xe khác (tailgate) để tránh tai nạn bất ngờ.

MH - THEO ETIQUETTE

BẢO HUÂN

Ham vui

BẢO HUÂN

Tâm tình EVA

Vợ chồng tôi giờ cuối tuần ít đi ra ngoài chơi, dành nhiều thời gian chiêu đãi bạn bè tại nhà. Lúc đầu tôi còn hứng thú bếp núc chuẩn bị tiệc đồ này kia, sau thấy mệt quá vì đựng trận là phải bia rượu nhưng ông chồng lại khoái vì được thả lỏng, tẩu lượng lên đô. Sau nhiều lần nhìn ông say xỉn đáng ghét thì ông mới hứa là chỉ uống sương sương. Vậy mà cứ cuối tuần ông vẫn ham vui gây chầu, bớt cho chó ăn chèo thòi nhưng tôi phải thao luôn bãi chiến trường hổ lốn, còn ông xỉn xong là nhắc đi vô phòng khò tới sáng.

Comments

@GIẤTÙSÚNGỔNG – Bà vợ khoái khiêu vũ, mà hay đi chung với bà bạn “chống lầy” rồi nhưng còn ham vui tới bến. Mấy bà ham nhảy tới mức tắt nhạc mới chịu về. Nói bớt nhảy nhót đi thì bà chống chế gọi nó là bộ môn nghệ thuật lành mạnh. Bả đi đâu, nhảy cặp với ai thì không hé miệng, chỉ khi hai bà “xì” ra là không tốn một xu đồ uống thì tôi mới điên tiết. Hèn chi cứ cuồng nhiệt mấy cái điệu salsa uốn éo.

@MARYSÉN – Ông chồng già đầu hơn 40 tuổi còn ham anime truyện tranh hoạt hình Nhật. Nó vô hại thôi, được cái ông cũng hồn nhiên nên sống không nhúc nhủ. Fan cứng nên thứ gì cũng anime, tuổi này mà cái gối cũng hình anime, lâu lâu rủ tui cày series anime mà tui ngán tới óc. Bực nhất là ra ngoài ông bàn tán về anime rất ọt rọt, không biết chừng nào ông mới chịu cắt cái thú “ấu trùng” đó vô học tủ.

@DIVOBÀNTIỆC – Gu của tui là giao lưu văn nghệ, trò chuyện chứ không tiệc tùng, nhậu nhẹt. Bà vợ lại có tính mô phạm không thích gặp gỡ và không ưa mấy vụ “đàn đúm” của tui. Tiệc ở nhà thì bả cũng ru rú một mình trên ghế bành. Bả nói dị ứng nhất với mấy bà biêng biêng là ra múa bụng, mấy ông cứ nhấp rượu, cầm đàn là thở ra thơ. Đến nỗi bả bị gán cái nick “kẻ đánh cắp niềm vui”!

@BOLSAMẮTLIẾC – Bọt-dây U-50, ông chồng được đám bạn già chiêu đãi đi strip club. Tui nói rõ là OK nhưng cấm có vụ bỏ tiền lap-dance vũ nữ nhảy so lo trên đùi hay đụng chạm. Sau lòi ra mới biết, ông xổng chuồng được mấy cha bạn hùn quà sinh nhật cho lap-dance tới 4 lần với 4 ả “râu bắp” khác nhau. Già chát mà ham trò nhảm nhí làm như là tiệc chia tay độc thân “bachelor’s party” vậy.

Xe bán hủ tíu mì

TAM VAN
ĐỨC QUỐC

Chiếc xe bán hủ tíu mì của chú thím Xôi không biết đã có mặt nơi đâu ngõ từ bao giờ. Mỗi ngày, khoảng 3, 4 giờ chiều chú thím cùng các con, người này đẩy xe, người kia lom khom khiêng bàn ghế cùng những vật dụng cần thiết gom về một chỗ. Chỉ trong chốc lát thôi, chiếc xe đã được định vị hẳn hoi với mái che, ghế ngồi và nồi nước lèo bốc khói thơm lừng giữa một khu phố lao động ồn ào, đông đúc.

Chỗ ngồi cho thực khách là những cái ghế sắt be bé với mặt ghế vuông vức được làm bằng gỗ. Quanh chiếc xe cũng được gắn thêm hai miếng gỗ dài để làm bàn ăn “dã chiến”. Trong lúc chờ đợi, khách khứa có thể băng quơ đưa mắt ngắm nghía

những tranh cảnh sơn thủy hay những điển tích trong truyện Phong Thần, Tam Quốc được vẽ sắc nét và sinh động trên các ô kính được lau chùi sáng rực.

Những sợi mì được chính tay chú thím chuẩn bị tại nhà từ buổi sáng, buổi trưa và được đánh thành từng vắt nhỏ. Có 2 loại, mì sợi lớn và sợi nhỏ luôn được “áo” với bột mì sống cho khỏi bị dính. Những sợi hủ tíu trắng phau và bóng lưỡng nằm ngoan ngoãn trong cái nia mềm mềm được kết bằng những sợi lác. Thực khách có thể lựa chọn mì sợi lớn, sợi nhỏ hay ăn kèm với hủ tíu mà thường được gọi nôm na là “hủ tíu mì”. Món mì khô hay hủ tíu khô được ăn kèm với chén nước súp nho nhỏ điểm chút hành, họ cũng được nhiều người ưa thích.

Hai vắt mì hay một nhúm hủ tíu được trưng kỹ trong nước sôi, vài ba lát thịt heo thái mỏng như lá mạ trải lên trên, một chút tỏi phi, tóp mỡ và vài cọng cải ngọt cộng thêm ít nước lèo đã sẵn sàng mang đến cho thực khách một món ăn hấp dẫn, bốc khói qua cơn đói lòng với hương vị tuyệt vời, khó quên. Miếng bánh tôm tròn vo, mỏng mảnh, nhỏ nhắn với con tôm chấy giòn tan làm tăng thêm khẩu vị. Nước lèo được hầm với xương heo, tôm khô và củ cải là linh hồn của tô mì. Mỗi nơi có một “bí quyết” nấu nướng và nêm nếm riêng biệt của gia đình nên luôn thu hút được mớ thực khách “ruột” của mình. Nước lèo do chú thím nấu nhìn trong vắt, có vị ngọt thanh, thơm và béo béo. Chai xì dầu nắp

màu xanh lá cây, chai giấm Tiều nắp đỏ và hũ ớt tươi cắt lát ngâm trong giấm chua ngọt là những thứ không thể thiếu trên bàn ăn.

Cô con gái đầu lòng xinh đẹp cũng học hỏi và được thuần thục tay nghề từ cha mẹ của mình. Đôi tay nhỏ nhắn với những động tác hết sức quen thuộc và “nhà nghề” đã tạo thành những chiếc hoành thánh be bé gói thịt heo xay nhuyễn trông vô cùng đẹp mắt.

Ngày trước, các sinh hoạt buôn bán thường mang tính cách gia đình. Mọi thứ hầu hết thường được làm tại nhà, hợp vệ sinh và không có tầm hóa chất hay thêm chất phụ gia tạp nhạp như bây giờ. Họ sợ mất đi lượng khách trung thành đã hết lòng ủng hộ thương hiệu của mình. Với tinh thần trách nhiệm và lòng thiện tâm, họ đã khéo léo giữ chân khách và duy trì bằng hiệu được dài lâu. Cuộc sống ngày nay đã khác, tâm tình con người cũng khác đi nhiều lắm.

Tuổi thơ tôi gắn liền với những sinh hoạt mua bán nhộn nhịp nơi con ngõ hẹp. Ở đó, có những tiếng rao, tiếng mời chào và những nụ cười thân ái. Họ ở gần nhau, được gặp mặt mỗi ngày và trở thành hàng xóm láng giềng thân thiết cùng góp phần tạo nên một nhịp sống hiền hòa giữa một đô thị trù phú. Tất cả những ảnh hình quen thuộc như đã đi vào trong cõi nhớ. Có lẽ tâm hồn tôi chông chênh, trái tim tôi mong manh nên bao giờ lòng tôi cũng ngổn ngang và bồi hồi tiếc nuối những ngày tháng cũ, nâng niu niềm vui và nhớ thương những nỗi buồn dù đã đục màu sông. Cái tuổi thơ ở Sài-Gòn ngày xưa cùng những sinh hoạt nhộn nhịp đã xa xôi ngót nửa thế kỷ nhưng trong tôi vẫn là của ngày hôm qua, của những bóng mát cây xanh ven đường và những triu mến thân yêu chưa hề với cạn.

TV

BIẾN CÁT

Hạ trắng

*Không là gì của nhau
Khi mình quay lưng bước
Từng ngón tay
Buôn buốt
Lịm đau.*

*Mây trắng trôi mau
Vấn vương mùa hạ cũ
Chiều trở mình
Buông xuống
Chênh chao.*

*Ngày tháng nào
Chỉ còn trong cổ tích
Người mù khơi
Mùa cũng xa xôi.*

*Tôi đi lại
Những con đường cũ
Nhìn lá rơi
Nghe nỗi nhớ
Đâm chồi.*

*Cảm ơn người
Đã cho tôi quãng đời vui
Để trong tiếc nuối
Vẫn ấm môi cười
Hạnh phúc.*

*Lưng chừng trời
Còn lại bàn tay vẫy
Ta tiễn nhau về
Một cõi
Không nhau.*

BC - (SC)

LỜI GIỚI THIỆU: Cindy Thu Hoàng là nhân viên của bộ Y tế Tiểu Bang, hiện đang làm việc tại Texas Health and Human Services Commission (HHSC) là cơ quan quản trị các chương trình trợ giúp các gia đình với các dịch vụ về thực phẩm, chăm sóc sức khỏe, an toàn và thảm họa bao gồm các chương trình Phụ nữ, Trẻ sơ sinh và Trẻ em (WIC), Trợ cấp Y tế cho Trẻ em (Children's Medicaid, Hỗ trợ Dinh dưỡng Bổ sung (Supplemental Nutrition Assistance Program- SNAP). Cô tham gia nhiều hội đoàn và có chương trình về Phúc Lợi Xã Hội trên radio và TV tại Dallas. Cô mong muốn được giúp đỡ đồng hương qua việc giải đáp các thắc mắc trong lãnh vực phúc lợi xã hội của tiểu bang.

Mọi thắc mắc xin gửi câu hỏi về: bientap@trenews.net

CINDY THU HOÀNG
DALLAS

Medicaid

HỎI

Thưa chị Thu Hoàng, tôi mang thai và sống chung với boyfriend, đứa con tôi đang mang bầu là con của boyfriend của tôi, chúng tôi chưa có giấy tờ chứng minh là vợ chồng vì chúng tôi chỉ sống chung với nhau, tôi đi làm và boyfriend cũng đi làm, tôi có xin bảo hiểm cho tôi lúc mang thai, hiện giờ đứa bé đã sinh ra và chúng tôi vẫn sống chung với nhau, nhưng khi xin bảo hiểm cho con tôi lại bị từ chối vì mức thu nhập của tôi và boyfriend quá mức, xin cho biết lý do tại sao?

TRẢ LỜI

Xin thưa với cô, trong trường hợp xin bảo hiểm cho người mang thai, nếu 2 người sống chung chưa có giấy tờ chứng minh là vợ chồng thì mình có thể xin bảo hiểm cho mình và không tính tiền thu nhập của boyfriend, mặc dù 2 người sống chung. Nếu 2 người có giấy tờ chứng minh là vợ chồng thì khi xin bảo hiểm cho người mang thai sẽ tính thu nhập của cả 2 người.

Trong chương trình bảo hiểm của con nhỏ, thì mặc dù chưa có giấy tờ chứng minh là vợ chồng, chỉ sống chung với danh nghĩa là boyfriend và girlfriend, khi xin bảo hiểm cho con nhỏ vẫn sẽ tính mức thu nhập của 2 người, vì đứa bé là con của boyfriend và sống chung với nhau, vậy khi xin bảo hiểm cho con nhỏ sẽ dựa vào thu nhập của 2 người luôn.

Chương trình bảo hiểm cho con nhỏ không xét về tài sản, không cần phải phỏng vấn. Nộp đơn xin bên Bộ Y Tế của tiểu bang họ sẽ làm, mình cần gửi đủ thông tin để họ cứu xét và họ sẽ gửi thư thông báo cho mình biết có được hay không.

Khi được nhận chương trình bảo hiểm cho con nhỏ, sẽ có 3 providers cho mình chọn. Sau khi chọn providers, gửi thư báo cho Bộ Y Tế của tiểu bang, lúc đó mình sẽ nhận được thẻ bảo hiểm cho con mình.

Khi nộp đơn, nên nộp kèm theo giấy chứng minh quyền công dân của đứa bé và giấy tờ chứng minh về mức thu nhập của mình.

Dưới đây là mức thu nhập của chương trình bảo hiểm cho con nhỏ mới sinh đến 1 tuổi:

Gia đình (....người)	Thu nhập
1	\$2485
2	\$3373
3	\$4261
4	\$5148
5	\$6036
6	\$6924
7	\$7812
8	\$8699
9	\$9587
10	\$10475

CTH

Mục Di Trú và Thăng Tiến Đời Sống do Văn Phòng tham vấn di trú Robert Mullins International đảm trách hằng tuần, nhằm cập nhật tin tức và phát huy kiến thức di trú, rất hữu ích cho quý vị quan tâm đến việc bảo lãnh thân nhân. Chủ đề trên đây cũng được thảo luận trực tiếp trên trang nhà www.rmiodp.com vào mỗi tối thứ Tư, từ 7:00-8:00 giờ, hoặc phát thanh và phát hình 24/24 trên www.facebook.com/rmiodp

LÊ MINH HẢI
SAN JOSE, CA

Sinh viên quốc tế dễ bị trục xuất nếu tham gia biểu tình phản đối chiến sự ở Gaza

Sinh viên quốc tế ở Hoa Kỳ có nguy cơ gặp rủi ro về tình trạng di trú nếu họ có tham gia các cuộc biểu tình phản đối chiến sự ở Gaza trong khuôn viên trường. Nhiều sinh viên có chiếu khán F-1 và thời gian lưu trú của họ phụ thuộc vào việc ghi danh học toàn thời gian. Việc phản đối có thể dẫn đến việc bị đình chỉ và gây nguy hiểm cho tình trạng chiếu khán của họ.

Các chuyên gia pháp lý cảnh báo rằng việc đình chỉ có thể dẫn đến trục xuất nếu các trường đại học báo cáo các sinh viên cho Bộ Nội An (DHS). Các đạo luật như Đạo luật Yêu nước Patriot Act có thể coi các cuộc biểu tình là hoạt động “khủng bố”, gây ảnh hưởng đến tình trạng di trú của sinh viên nước ngoài.

Kế hoạch đẩy nhanh các vụ kiện của người di dân mới

Chính quyền Biden đã công bố một chương trình mới nhằm đẩy nhanh các vụ kiện tại tòa án di trú dành cho những người trưởng thành độc thân bị bắt khi vượt biên giới Hoa Kỳ-Mexico bất hợp pháp. Chương trình mới nhằm mục đích giảm việc di dân bất hợp pháp trước cuộc bầu cử tổng thống ngày 5 tháng 11.

Chương trình nhằm vào những người di dân ở Atlanta, Boston, Chicago, Los Angeles và Thành phố New York, sẽ đưa các vụ việc của họ vào “danh sách những người mới đến gần đây”, trong đó các thẩm phán sẽ cố gắng đưa ra quyết định về yêu cầu tị nạn trong vòng 180 ngày. Tuy nhiên, có khả năng chương trình mới sẽ thu hút nhiều di dân bất hợp pháp hơn và hầu hết họ sẽ lẫn mất vào trong xã hội Mỹ và làm việc bất hợp pháp.

Các quốc gia đứng đầu về người di dân hợp pháp tại Hoa Kỳ

Hoa Kỳ là nơi sinh sống của hơn 46 triệu người di dân hợp pháp, chiếm khoảng 14% dân số.

Theo phân tích mới từ Viện Chính sách Di dân, Mexico đã gửi số lượng người di dân hợp pháp lớn nhất đến Hoa Kỳ. Có hơn 10.5 triệu người di dân Mexico hợp pháp tại Hoa Kỳ vào năm 2022. Sau Mexico, các quốc gia đứng đầu người di dân hợp pháp là Ấn Độ, Trung Quốc, Philippines, El Salvador và Việt Nam. Việt Nam đứng ở vị trí thứ 6 với tổng số 1,332,000 người di dân.

Hầu hết những người di dân hợp pháp là đến từ các quốc gia Mỹ Latinh và Caribe. Chỉ có 3 quốc gia ở Châu Âu là - Anh, Đức và Ukraine - nằm trong số những quốc gia có lượng người di dân hợp pháp nhiều nhất vào Hoa Kỳ.

LỊCH CẤP CHIẾU KHẨN
DI DÂN, LAO ĐỘNG,
TÔN GIÁO VÀ ĐẦU TƯ
THÁNG 7, 2024

Diện F1-1, công dân Mỹ bảo lãnh con độc thân trên 21 tuổi, xét đến ngày 22 tháng 10, 2015

Diện F2A, thường trú nhân bảo lãnh vợ chồng và con độc thân dưới 21 tuổi, xét đến ngày 15 tháng 11, 2021.

Diện F2B, thường trú nhân bảo lãnh con độc thân trên 21 tuổi, xét đến ngày 01 tháng 05, 2016

Diện F3, công dân Mỹ bảo lãnh con có gia đình, xét đến ngày 01 tháng 04, 2010

Diện F4, công dân Mỹ bảo lãnh anh chị em, xét đến ngày 01 tháng 8, 2007

Diện lao động, xét ngày ưu tiên dựa trên ngày nộp đơn xin chứng chỉ lao động (LC), xét đến ngày 01 tháng 12, 2021 có kỹ năng, và 01 tháng 01, 2021 không kỹ năng.

Diện EB4, tu sĩ tôn giáo xét đến ngày 01 tháng 01, 2021.

Diện đầu tư EB-5 trực tiếp và gián tiếp qua trung tâm vùng có hiệu lực ngay sau khi hồ sơ được chấp thuận.

LMH

BẢO HUÂN

Cô Phón

TIỂU LỤC THẦN PHONG
GEORGIA, USA

A Lượng mặt mày bí xị, miệng lầu bầu:
- Đừng có nhạo ngô, ngô tả lị xị à nha! Ai lấy cái quạt của ngô trả lại cho ngô.

Mấy người thợ đứng máy xung quanh cười ngặt nghẽo. Cô Phón nhìn a Lượng vừa mắc cười vừa thương hại, bảo:

- Nị có dám tả lị xị nó không? Thằng Dĩnh lấy đó!

A Lượng lạch bạch chạy lại chỗ thằng Dĩnh giật lấy cái quạt máy tí hon của mình. Trời nóng như đổ lửa, cộng với nhiệt độ cao của dàn máy sản xuất túi nylon toả ra làm cho không khí càng ngột ngột hơn, cái nóng như

nung như rang mấy mươi con người trong xưởng. Mặc dù nóng kinh khủng nhưng không thể dùng quạt được, mở quạt máy lên là túi nylon từ các máy cắt sẽ bay tung toé, chỉ có thể dùng cái quạt tí hon để ở dưới chân, luồng gió nhỏ và yếu ớt cũng tạm bớt chút nóng cho phần thân dưới. Cái nóng đã thế, cái ồn còn kinh khủng hơn, tiếng máy đập âm âm suốt cả ngày đêm. Xưởng chia 2 ca, mỗi ca 12 tiếng một ngày, công nhân quần quật làm suốt, chỉ được nghỉ ăn giữa bữa một tiếng và một ngày Chủ Nhật cho mỗi tuần.

Xưởng vừa là nhà ở vừa là nơi sản xuất. Chủ ở tầng giữa, tầng dưới 10 dàn máy,

tầng thứ ba 10 dàn máy, tầng thứ tư coi nổi lợp tôn là nơi ở của công nhân từ dưới tỉnh lên. 2 căn phòng này tuy không bị sức nóng của máy móc nhưng là tầng áp mái nên cái nóng cũng không hề thua gì, cứ ngỡ như phòng xông hơi khô của mấy cơ sở tắm quất vậy. 2 phòng này nó chỉ dụ được chút ít kể từ 10 giờ tối cho đến 9 giờ sáng hôm sau.

Công nhân của xưởng ngoài một số người Hoa ở quanh đây, còn đa số là dân miền Tây lên và dân miền Trung vào. Thằng Dĩnh là một trong số đó, nó đẹp trai nhất đám lại hay đùa nghịch, nó thường đầuêu mấy trò trêu chọc người này, người kia.

A Lượng và cô Phón là 2 người nó thường ghẹo nhất. Người bị ghẹo cũng bực mình to tiếng nhưng đầu cũng vào đó, hôm sau lại cười xòa, bởi vì nó tốt tánh, dễ mến và gương mặt thanh tú quá, ít ai có thể giận dai.

Hôm nay nó giấu cái quạt của a Lượng. Nó cứ ghép đôi a Lượng với cô Phón, nó nhại giọng Tàu:

- Ấy da, a Lượng chăm chỉ, cô Phón xinh đẹp, 2 người lấy nhau là xứng lắm!

A Lượng khoái chí cười híp mắt, vì a Lượng thích cô Phón ra mặt, ngật nổi cô Phón không để ý đến. Cô Phón chỉ xem a Lượng như người anh thôi. Cô Phón cười bảo với Dĩnh:

- Ngộ hồng có yêu a Lượng. Nị lấy a Lượng đi.

Cả nhóm thợ cười ầm làm a Lượng cũng què độ. Cô Phón đẹp nhất xưởng này, thằng Dĩnh cũng có ý tâm tía cô Phón nhưng nó biết chắc là không thể được vì con gái người Tiều quanh đây có ai lấy trai Việt đâu. Người Tiều ở đây đã bao đời nhưng họ vẫn nói tiếng Tiều, ăn thức ăn Tiều, vẫn lấy chồng lấy vợ người Hoa... Họ chỉ nói tiếng Việt khi giao tiếp với người Việt thôi. Cái gốc vững như bàn thạch, tư tưởng họ không thể thay đổi, dù hoàn cảnh thế nào đi nữa thì họ vẫn thế.

Nhà cô Phón bên hông chợ Thiếc. Cô Phón người nhỏ nhắn, mặt tươi như

hoa, má lúc nào cũng ửng hồng, ở trong xưởng nóng như lò nung nên mặt cô Phón còn hồng rực rỡ luôn.

Cô Phón thích a Ca, con trai của a Tỷ. A Tỷ là chủ đại lý bỏ hạt nhựa PP, PE cho xưởng này. A Ca thường đến giao hàng và nhận tiền cho a Tỷ. A Ca cao ráo, trắng trẻo và đẹp trai như Quách Phú Thành. A Ca đến xưởng là ai cũng trầm trồ khen, nhiều người còn cảm thán: “Người đâu mà tốt số thế, đã đẹp trai lại con nhà giàu có tiếng ở đây, dân chơi Chợ Lớn, chợ Thiếc, chợ Tân Thành ai cũng biết”. A Ca chạy chiếc Attila mới cáu, tốc bay bay trong gió cứ như tài tử điện ảnh. Cô Phón chỉ là công nhân. Điểm chung duy nhất là cả hai đều là người Tiều. Mỗi khi a Ca tới xưởng là cô Phón như rạng rỡ hẳn lên, có lần cô Phón tán a Ca:

- *Xính xáng nị cànch lồi hủ mé*, A Ca đẹp trai quá, nị mà yêu ai chắc người ấy may mắn lắm!

A Ca cười, gương mặt thanh tú thêm nụ cười rộng xéch cả 2 mép lên càng rạng rỡ:

- Ấy da, hồng dám, hồng dám đâu! Phón đừng có nói vậy, tui cũng như mọi người thôi.

Chất giọng Việt lơ lơ như giọng lồng tiếng trong mấy bộ phim kiếm hiệp Hồng Kông. Nhóm thợ ở tầng dưới quan sát cô

Phón và a Ca mà như coi phim bộ, đôi lúc quên cả xếp túi nylon làm cho nó dồn cục thành một núi lớn. Bà chủ đi chợ về nhìn thấy bèn la lối inh ỏi:

- Tụi bay không lo làm, cứ tùm tùm nói chuyện, hư hết hàng của tao!

Cả nhóm thợ len lét, lo xếp thật lẹ mớ túi nylon rồi bời kia.

Bà chủ vừa lên lầu là thằng Dĩnh lập tức ghẹo cô Phón:

- Chờ ơi, a Ca nó đâu có thương Phón, trong khi ngộ thì ái nị quá chừng. Nị mà hồng ái ngộ thì ngộ học máu bây giờ.

Cô Phón cười nắc nẻ:

- Nị ái ngộ nhưng ngộ đâu có ái nị, nị tìm con gái khác mà yêu, học máu chỉ cho uống, nị xức phân 3 tô mới có được một giọt máu đó!

A Muối, bạn đứng máy gần cô Phón vui vẻ góp lời:

- Hây da, con gái Diệt Nam đẹp lắm mà, sao Dĩnh yêu con gái Tiều làm gì cho mệt. Cô Phón hồng có yêu nị đâu, cô Phón thích a Ca thôi, nị mà học máu là nị hui nị tỳ đó!

Cả đám thợ cười rần. Tâm, nhóc bạn thân của thằng Dĩnh, hai đứa cùng miệt Hậu Giang. Thằng Dĩnh lên Sài Gòn và làm ở xưởng này trước, sau đó mới xin cho thằng Tâm nhóc vào làm. Tâm nhóc biết thằng Dĩnh chỉ thích cô Phón cho vui chứ

nó thừa hiểu không thể có chuyện yêu đương gì. Nó ghẹo:

- Cô Phón là người Tiều sống ở Sài Gòn nên tui kêu là Hoa kiều, mai một cô Phón qua Mỹ thì người ta kêu là Tiều kiều, chừng nào về Việt Nam chơi thì người ta lại kêu là Việt kiều.

Tâm nhóc nghe mấy người thợ Tiều kháo nhau là cô Phón sắp xuất cảnh nên nói thế. Họ hàng cô Phón ở đây đã bao đời rồi, sau này họ lần lượt vượt biên, giờ thì họ bảo lãnh cô Phón đi. Tuy đã gần đi Mỹ nhưng cô Phón vẫn chăm chỉ làm, hồng có kiểu nghỉ ngang hay bày đặt se sua đua đòi như những người khác.

Chừng 2 tháng sau, cô Phón gặp ông bà chủ nói:

- Tuần tới là ngộ chầu Mỹ cọt, nị xuất lương cho ngộ, ngộ tó chè lắm! Ngộ đi dôi, chúc nị ở mạnh khỏe, làm ăn phát tài.

Hôm sau cô Phón mang vào xưởng một túi to tướng nào là táo Tàu, câu kỷ tử, nhãn nhục, me ngâm, xoài lát... đãi nhóm thợ và chia tay. Thằng Tâm nhóc chọc thằng Dĩnh:

- Zậy là cô Phón đi rồi, mai một nó đĩa bảo lãnh mày!

Thằng Dĩnh cười cười hồng nói chi. Cô Phón đi, bỏ lại a Ca đẹp như tài tử cho mấy em gái Tiều khác; bỏ lại những quây vệt quay, heo quay

nổi tiếng xưa nay ở khu vực Tôn Thọ Tường; bỏ cả những đồng giò cần xé cao như núi và nhất là bỏ lại cái xưởng sản xuất túi nylon nóng như cái lò bát quái kia.

Cả khu vực này trước năm 75 không có mống người Việt nào cả. Sau đợt đánh tư sản, người Tiều nói riêng người Hoa nói chung vượt biên ào ạt. Họ bỏ lại nhà cửa, sạp hàng trong các chợ... Từ đó người Việt miền ngoài mới tràn vô ở.

Cha mẹ ông bà chủ cũng nằm trong số này. Ngày trước họ vào Sài Gòn làm thuê làm mướn, tích cóp được mấy cây vàng mua được căn nhà này. Lúc đó, giá nhà rẻ như cho không. Rồi họ sang lại một sạp hàng chỉ có mấy chỉ vàng. Họ cần mẫn làm ăn, bản tánh chất chiu và chịu khó nên dần dần khấm khá lên. Họ tiếp tục mua thêm những căn nhà khác để chia cho mấy đứa con. Đến lúc ông bà chủ lập xưởng sản xuất túi nylon này thì họ đã giàu có lắm rồi.

Công việc khá nặng, vất vả và xưởng nóng như lò nung nhưng chẳng ai bỏ việc cả. Một tháng lương ở đây bằng cả mùa lúa dưới quê. Ông bà chủ bao ăn, bao ở luôn, tiền làm ra chẳng mất xu nào. Ông bà chủ giữ giùm luôn, khi nào cần chi tiêu thì mới lấy. Ông bà chủ rất đàng hoàng, sòng phẳng nhưng khó tánh và cũng có phần cay

nghiệt.

Mỗi tháng ông bà chủ cúng thổ địa thần tài 2 lần, đó là những ngày công nhân được ăn uống dồi dào, nào là gà xé phay, heo quay... Chỉ có thằng Hảo là thiệt nhất, nhà nó theo đạo Hòa Hảo, tuyệt đối không ăn đồ đã cúng kiến. Có lần bà chủ đãi ăn, nói:

- Cô hồn chết mỗi tháng cúng 2 lần, cô hồn sống thì cúng vô chừng. Hồng cúng thì chúng kiểm tra hộ khẩu, mà tụi bay ở đây nên phải cúng; rồi còn tụi trật tự lòng lề đường, thuế vụ, thị trường, điện lực... cúng nhiều lắm, hồng cúng là hồng làm ăn gì được. Cô hồn chết thì cúng tùy tâm, cô hồn sống chúng ra định mức phải cúng, cúng hồng đủ là biết tay tụi nó.

Ai cũng vậy thôi chứ hồng riêng gì ông bà chủ, cả con đường này, khu phố này đều thế, thậm chí cả thành phố này là thế. A Sìn, chủ vừa đan giò cần xé ở kế bên, nhà chật nên nhân công ngồi làm tràn ra lề đường, tre và vật liệu lẫn sản phẩm bày kín cả vỉa hè. A Sìn cũng phải cúng cô hồn, hồng cúng là chúng cho xe đến hết, lâu lâu trên quận xuống thì a Sìn được báo trước nên dọn dẹp gọn gàng. A Sìn rất giàu, bao thầu một phần việc cung cấp giò cần xé cho Sài Gòn và các tỉnh miền Tây. Hàng đêm, xe bò chở tre từ

Bình Chánh, Củ Chi về. Những xe bò chở cả năm mươi cây tre, chủ nằm trên đồng tre đó, dưới gầm xe treo cây đèn bão, con bò cứ túc tắc đi trong đêm, ầy vậy mà chẳng bao giờ lạc đường. Chợ Phò Cơ Điều, chợ Thiếc là vừa giò cần xé, túi nylon, đồ gia dụng...

Những ngôi nhà quanh đây là nơi ở cũng là xưởng sản xuất luôn từ bao đời rồi. Ông bà chủ xưởng túi nylon Tân Hồng Phát là người Việt ở giữa xóm Tiều. Tuy khác chủng tộc nhưng họ và những người xung quanh sống hoà thuận và thân thiện với nhau. Hàng xóm thân và gần nhất là gia đình a Sìn. A Sìn thường rủ họ đi vĩa Bà ở núi Sam Châu Đốc, đi dinh Thầy Thím. A Sìn nói với ông bà chủ: - A Phò ở miếu Nhị Phủ linh lắm, nị cúng a Phò thì a Phò phù hộ nị làm ăn phát tài. Ngộ giàu lên là nhờ a Phò. Hồng có a Phò thì ngộ thành cái bang *dôi*!

Bà chủ tin lời a Sìn. Ngày rằm, mừng một đều đi miếu Nhị Phủ. Bà mua 3 cây nhang to chà bá lửa, cây nào cây nấy như cánh tay người lớn, ngoài nhang đèn còn có bao nhiêu bánh trái, heo quay, vịt quay, vàng mã và cả áo choàng cho a Phò. Có khi bà chủ đem cây nhang cháy dở ở miếu về nhà để lấy lộc. Người ta tin những cây nhang cháy dở ở miếu Nhị Phủ đem về nhà mà

phát hoá thì sẽ làm ăn phát tài. Hồng biết a Phò phù hộ hay là sự trùng hợp ngẫu nhiên mà từ ngày bà chủ nghe lời a Sìn đi miếu Nhị Phủ, công việc làm ăn trúng mảnh lớn, bao nhiêu đơn hàng suôn sẻ, hạt keo PP, PE mua trữ đầy kho xong thì giá lên cao ngất, tiền vào như nước. Ông bà chủ càng tin a Phò, càng cúng thần tài thổ địa nhiều hơn. Nghe đồn ông bà chủ cúng miếu Bà núi Sam, miếu Nhị Phủ cả tỷ bạc. Công nhân cũng xì xầm với nhau về chuyện cúng miếu, chuyện bà chúa linh thiêng, chuyện A Phò phù hộ... Thằng Dĩnh nói nhỏ với a Luối:

- Giá mà ông bà chủ trích một chút tiền cúng miếu cho tụi mình thì tụi mình có thêm chút cháo.

A Luối gật đầu:

- Nị nói nghe cũng phải, nhưng a Phò linh lắm. Cúng cho a Phò thì a Phò phù hộ. Nị hồng thấy bà chủ cúng áo cho a Phò mà giờ giàu có hả?

Thằng Dĩnh im lặng, một lát sau nó chuyển đề tài:

- Nị ở Chợ Lớn cả đời rồi, tui mới lên Sài Gòn chừng 10 năm thôi, tui đồ nị, nị biết cầu nào thấp nhất ở Sài Gòn?

A Luối lắc đầu:

- Ngộ ở Chợ Lớn cả đời nhưng ngộ chỉ quanh quẩn ở đây thôi, có đi đâu mà biết cầu nào thấp nhất!

Thằng Dĩnh cười:

- Tui cũng chỉ đồ ở quanh đây thôi.

A Luối chau mày suy nghĩ một lát nhưng đành chịu thua:

- Ngộ hồng biết. Nị nói đi, nếu đúng ngày mai ngộ cho nị một gói táo Tàu.

Thằng Dĩnh ngoéo ngón tay với A Luối rồi mới nói:

- Cầu Ba Li Kao.

A Luối vỗ trán cái bốp:

- Hây da! Ngộ qua lại cái cầu này hồng biết bao nhiêu lần, dậy mà ngộ hồng nhớ, ngộ thiệt xúi quẩy! Cái tên cầu cũng ngộ quá, ngộ nói được tiếng Việt nhưng ngộ đâu có đọc được cái bảng tên.

Thằng Khanh, thằng Hảo, Tâm nhóc, Tâm nhí... quây lấy a Luối đồng thanh căn vặn:

- A Luối, nhớ đồ nha, ngày mai phải có táo Tàu.

A Luối xua xua tay:

- Ngộ đã nói dối, ngộ ngoéo ngón tay dối là ngộ hồng có xạo đâu. Nhất ngôn ký xuất tứ mã nan truy, mấy nị an tâm đi, ngày mai ngộ sẽ đem táo Tàu cho mấy nị ăn.

Ca một hết giờ lúc 9 giờ tối. Nhóm thằng Dĩnh, Tâm nhí, Hảo... tắm rửa xong kéo lên trên mái tôn fibro xi măng nằm ngắm sao trời. Mái tôn này cũng là chỗ ngủ mát mẻ lý tưởng cho bọn thợ, đã thoáng mát lại được ngắm trời trăng mây gió. Từ mái tôn này nhìn xa xa về hướng nam thì thấy 3 cái tháp cao ngheo ngheo của tòa nhà Thuận Kiều. 3 cái tháp cứ như

3 ống khói của con tàu Titanic, có người thì bảo giống 3 cây nhang. Hồng biết có phải vì đêm gỗ này mà khu chung cư này bán chẳng ai mua, cho mượn chẳng ai thuê. Tâm nhóc tài lanh:

- Xây chung cư mà như 3 cây nhang cắm trong lư hương thì ai dám ở.

Thằng Hảo tán thêm:

- Người ta nói chung cư có ma, nhiều người thấy bóng một cô gái mặc áo trắng xoá đi lang thang trong 3 cái tháp đó.

Tâm nhí xì một tiếng:

- Ma cỡ gì, người ta đồn đại bấy bọ. Dân quanh đây hồng quen ở chung cư cao tầng, với lại giá mắc quá nên người ta không mua, giá mà rẻ rẻ tao cũng mua một căn

để ở.

Thằng Dĩnh gạt phắt đi:

- Giá có bèo mấy đi nữa mua cũng hồng nổi đâu! Lương công nhân mà muốn chung cư cao cấp, hồng có đâu Diễm, đừng mơ!

Nói qua nói lại cả đám ngủ lúc nào không hay biết. Gần sáng thằng Dĩnh mơ nói sáng:

- Phón ơi, Phón à! Phón đi Mỹ thiệt hả? Ngộ học máu bây giờ cho Phón coi.

Tâm nhí nằm kế bên cửa mình rồi đập nó một phát:

- Ngủ đi mày, ngủ thêm chút nữa rồi dậy ăn sáng để vô ca!

TLTP

trẻ

NHẬN IN SÁCH

NHẬN
IN ẤN | THIẾT KẾ | MINH HỌA

CÁC LOẠI SÁCH
VỚI SỐ LƯỢNG THEO YÊU CẦU

TỪ 50 CUỐN TRỞ LÊN
BÌA CÙNG HAY MỀM

MUỐN BIẾT CHI TIẾT, XIN ĐIỆN THOẠI

972.675.4383

Email: info@trenews.net

Thịnh Soạn & Tinh Túy trong ẩm thực

TẠ PHONG TẦN
ORANGE COUNTY, CA

Theo Hán Việt Từ Điển (1931) của học giả Đào Duy Anh, chữ “thịnh soạn” nghĩa là “bữa tiệc to”. “Tinh túy” là “cái tinh ròng nhất ở trong một vật,” “Vật phẩm chỉ lấy cái thuần túy mà loại bỏ hết các tạp chất đi gọi là tinh, chuyên nhất gọi là tinh, nhỏ nhen khéo léo gọi là tinh.”

Căn cứ theo định nghĩa thượng dẫn, một bữa tiệc thịnh soạn có thể hiểu là: Nhiều món, món nào cũng chứa đầy vun trong tô/dĩa/mâm bưng, màu sắc sắc sỡ bắt mắt, nguyên vật liệu dùng nấu ra món ăn thuộc loại mắc tiền. Nhưng có ngon miệng, có bổ dưỡng hay không thì chưa biết.

Chúng ta thấy người Nhật Bản ăn uống ít gia vị, ít màu sắc, ít chiên xào kho mặn, món sushi nổi tiếng của họ chỉ đơn giản là rong biển cuộn cơm dẻo và cá sống chấm tương, mù tạt. Màu sắc quần áo của họ không rực rỡ, kiểu dáng nhà cửa không uốn éo rỗng phụng cầu kỳ. Điều kỳ lạ là thế

giới thường thần phục người Nhật Bản “ăn uống tinh tế,” “bày biện nhà cửa tinh tế,” “giáo dục trẻ tinh tế,” “nghệ thuật tinh tế,” “ứng xử nhẹ nhàng tinh tế,”... Chứng tỏ dù ở hai nền văn minh Đông - Tây khác nhau, nhưng có cùng chung quan điểm sống là “Quý hồ tinh, bất quý hồ đa.” (Quý ở sự tinh, không quý ở sự nhiều.)

Nấu một bữa tiệc thịnh soạn có khó không? Theo tôi là không, chỉ đòi hỏi tốn nhiều tiền mua nguyên liệu mắc tiền và tốn nhiều công sơ chế nguyên liệu trước khi nấu. Thí dụ: Mua con cá điêu hồng “coi được” giá khoảng 20 Mỹ kim, và mua từ 2 con cá trở lên mới đủ “thịnh soạn.” Mua gà mái

tơ đi bộ, gà giò (gà trống con mới lớn chưa mọc đủ lông) mắc tiền hơn gà đã trưởng thành. Ớt sừng trâu màu đỏ tươi rất đẹp, thường dùng tía bông trang trí, nhưng thực khách không ai ăn trái ớt ấy, vì ớt sừng trâu ít cay và có mùi hăng hăng, không cay nồng và thơm như ớt hiểm ... Sau khi nấu nướng xong dọn ra một mâm đầy tú hụ màu sắc hực hỡ, khói bốc nghi ngút, mùi tỏi/hành phi xông lên nức mũi ... người ta gọi đó là bữa ăn thịnh soạn. Tôi đã từng đi ăn những bữa tiệc cưới nhìn rất đẹp mắt (mà chủ nhân bữa tiệc tính toán lời - lỗ như họ bán thức ăn, chớ không phải mừng ngày trọng đại của họ.) Khi ăn

mới biết nước trong lẩu lạt nhách, có vài miếng thịt heo, vài miếng mực, vài con tôm nhỏ, vài miếng nấm rơm, còn lại là củ cải trắng, củ cà rốt, rau cần chắt đầy trong cái lẩu. Con cá chiên xốt cà thịt mỏng dính, bộ xương cá to đùng, thịt cá lạt nhách, không được tươi. Một đĩa gỏi đếm được 5 con tôm xẻ làm đôi “dán” ở trên mặt, bên dưới là một đồng rau chắt ngắt. Tôi nghĩ quý độc giả cũng đã từng đi ăn những bữa tiệc “thịnh soạn” như tôi kể rồi, ăn không thấy ngon miệng, hoặc ăn xong đi về vẫn cảm thấy đói, bèn chạy ra quán “làm” thêm tô bún hoặc tô phở.

Trở qua chuyện như thế nào là món ăn tinh túy, trước tiên món ăn tinh túy phải thuần chất. Không cần nhiều, không cần vật mắc tiền, không cần bày biện màu sắc, nhưng đòi hỏi “khâu” chế biến, nấu nướng tỉ mỉ, tốn nhiều thời gian để món ăn đủ độ “chín.” Thí dụ: Muốn nấu món cá nục kho cà, tôi phải lùng sục khắp Little Sài Gòn để kiếm mua cho được cái nồi bự gốm đỏ không tráng men. Muốn cá ngon, tôi phải kho đi kho lại ít nhất ba lần trên bếp lửa riu riu, đổ thêm nước dừa tươi vô nồi cá vài lần, kho đến khi tất cả cà chua trong nồi rục ra thành nước thấm vô cá, tất cả xương cá mềm rục như xương

cá moi đóng hộp thì nồi cá nục kho cà mới hoàn thành, kho hôm trước hôm sau mới ăn.

Lúc nhỏ tôi chỉ biết ớt là gia vị cay, ớt hiểm cay hơn ớt sừng trâu. Người miền Tây Nam Kỳ quê tôi chỉ ăn ớt chín đỏ, không ăn ớt xanh. Thời đi học, tôi nghe đồn người dân Huế ăn cay rất dữ (nhiều.) Tôi bây giờ (tức là mất gần 50 năm) tôi mới biết tại sao người Huế lại cần trái ớt xanh rôm rốp mà khen ngon. Trái ớt xanh dân Huế, dân Quảng Trị ăn là giống ớt chìa vôi, không cay xé như ớt hiểm, nhưng rất thơm và rất giòn. Họ ăn ớt không phải để tìm vị cay nhằm tiết nhiều nước bọt “đưa cơm,” mà là đang thưởng thức, hưởng thụ vị cay nhẹ, mùi thơm, cảm giác thích thú khi nhai trái ớt xanh dai giòn trong miệng. Tôi cho đó là cách thưởng thức tinh tế món ăn rất bình thường là trái ớt.

Quê tôi người ta thường nấu món giò heo bắc thảo, gà tiềm thuốc Bắc, cá sủ chưng tương bún Tàu ... cho phụ nữ mới sanh em bé ăn bồi bổ sức khỏe. Những món này phải nấu trên bếp lửa trong hai ngày, đầu bếp phải luôn luôn túc trực canh lửa sao cho lửa luôn ở một nhiệt độ vừa phải. Có người hỏi thời nay có bếp điện, nồi điện xài rồi, sao còn phải mất công ngồi canh lửa? Nói như vậy là không hiểu món

ăn nấu bếp lửa mùi vị ngon mà bếp điện không so sánh được. Món thịt nướng ngon phải nướng cháy sém cạnh trên bếp than hoa, nướng bằng lò điện ăn mùi vị trớt quớt, không ngon. Người xưa nói: “Tham thực cực thân,” muốn món ăn ngon phải chế biến tỉ mỉ, cầu kỳ thôi.

Trong vài bài trước, tôi có kể với quý độc giả rằng ở Little Sài Gòn (Quận Cam) không có quán nào bán mì Tàu ngon, tôi chưa bao giờ thấy họ dùng tăng xại, dùng hắc xì dầu làm tăng vị ngon tô mì, chưa kể ở quê tôi có một thứ rau đặc biệt làm tô mì ngon thêm gấp nhiều lần, đó là ngò rí. Thừa là cũng có vị thơm, nhưng không hợp với mì Tàu, và hoàn toàn không thể thay thế cho ngò rí. Một người đầu bếp nấu ngon trước hết phải là người biết thưởng thức món ăn ngon, không nhận biết thế nào là ngon, thế nào là dở, thì không bao giờ nấu ra món ăn ngon.

Một bà lên mạng Facebook khoe rằng bà “là đầu bếp rất professional,” có thể “một mình nấu một tiệc thịnh soạn trong một tiếng đồng hồ.” Tôi đã thử làm một khảo sát nho nhỏ trên trang cá nhân của tôi, nếu chọn giữa “thịnh soạn” và “tinh túy” thì mọi người chọn cái nào? Kết quả phần lớn câu trả lời là chọn “tinh túy,”

một số ít người thì chọn cả hai, tức muốn vừa tinh vừa nhiều. Nấu nhiều món mà thời gian ngắn một tiếng đồng hồ, ở quê tôi người ta thường nói là: “Bộ nấu cho heo ăn hay sao vừa chín đã tấp?”

Cốm là thức ăn được chế biến cầu kỳ từ nguyên liệu rất rẻ tiền là lúa non. Cố nhà văn Thạch Lam viết: “*Cốm là thức quà đặc biệt riêng của đất nước, là thức dâng của những cánh đồng lúa bát ngát xanh, mang trong hương vị tất cả cái mộc mạc, giản dị và thanh khiết của đồng quê nội cỏ Việt Nam. Ai nghĩ đầu tiên dùng cốm để làm quà siêu tết? Không có gì hợp hơn với sự vương vít của tơ hồng, thức quà trong sạch, trung thành như các việc lễ nghi. Hồng cốm tốt đôi... Và không bao giờ có hai màu lại hòa hợp hơn nữa: màu xanh tươi của cốm như ngọc thạch quý, màu đỏ thắm của hồng như ngọc lựu già. Một thứ thanh đạm, một thứ ngọt sắc, hai vị nâng đỡ nhau để hạnh phúc được lâu bền. (Thật đáng tiếc khi chúng ta thấy những tục lệ tốt đẹp ấy mất dần, và những thức quý của đất mình thay dần bằng những thức bóng bẩy hào nhoáng và thô kệch bắt chước nước ngoài: những kẻ mới giàu vô học có biết đâu thưởng thức được những vẻ cao quý kín đáo và nhũn nhặn?).”*

TPT

IAN BÙI
DALLAS, TX

Gò chôn nô lệ Phi Châu

19 tháng Sáu ở Mỹ là một ngày lễ lớn tên là Juneteenth – từ hai chữ June và Nineteenth nhập lại. Nó còn được gọi là lễ Độc Lập thứ hai sau lễ Quốc Khánh 4 tháng 7. Vào ngày này năm 1865, quân đội liên bang đã đến Galveston để giải phóng những người nô lệ Phi Châu còn sót lại ở Texas sau khi Nội Chiến chấm dứt. Nhân dịp Juneteenth, mời quý độc giả ghé thăm viện bảo tàng African Burial Ground ở New York City. ẢNH: WIKIMEDIA

Năm 1991, thành phố khởi công xây dựng công sở liên bang General Services Administration tại số 290 đại lộ Broadway. Chiều theo đạo luật bảo tồn di tích lịch sử -- National Historic Preservation Act năm 1966, trước khi đổ nền đặt móng họ phải làm một cuộc khảo sát đất đai để xem có những gì dưới lòng đất cần được bảo vệ. Khi đào xuống khoảng 10 mét, các nhà khảo cổ học bỗng khám phá một số hài cốt được chôn tại đây. Đào sâu và rộng ra thêm, họ phát hiện một khu đất lớn khoảng 6 mẫu với gần 15,000 hài cốt người gốc Phi Châu.

Bản đồ New York xưa với vị trí khu gò mả được khoanh tròn (AFRICAN BURIAL GROUND NATIONAL MONUMENT)

Đa số những người Phi Châu này là nô lệ, song cũng có một số ít không là nô lệ. Tất cả đều là người lao động từng sống và làm việc tại vùng đất về sau biến thành New York City mà họ đã góp công xây dựng nên. Gò mả này được biết đã chôn người trong khoảng thời gian từ 1630 đến 1795, tức 30 năm sau khi Nội Chiến chấm dứt. Ngày nay nó là khu mộ lớn nhất của người gốc Phi trên nước Mỹ. Nó cũng giúp thay đổi cách nhìn của sử gia về chế độ nô lệ cũng như các đóng góp của họ cho đất nước. Trong ảnh là một chiếc nút áo được tìm thấy với huy hiệu của Hải Quân Anh. NGUỒN: AFRICAN BURIAL GROUND NATIONAL MONUMENT

Thời thuộc địa, người gốc Phi không được chôn người chết trong các khu nghĩa trang của các nhà thờ của người da trắng. Vì vậy nên họ phải tìm một lô đất ở ngoại ô thành phố để làm nghĩa địa. Luật pháp thời bấy giờ còn cấm họ tổ chức tang lễ có hơn 12 người tham dự, và không được làm vào ban đêm như phong tục của người Tây Phi Châu. Cũng cần nói thêm là người da Đen thời bấy giờ bị cấm không được đi xa quá một dặm cách nơi ở của mình, trừ phi được cấp giấy phép đặc biệt. Trong ảnh là buổi lễ khánh thành Khu Tưởng Niệm với màn chiếu hồn theo nghi thức của người Tây Phi. NGUỒN: AFRICAN BURIAL GROUND NATIONAL MONUMENT

Sau một thời gian thương thuyết và thương lượng giữa chính phủ liên bang, chính quyền thành phố cùng các tổ chức dân sự, mảnh đất này được giữ lại để xây một khu tưởng niệm. Trước tiên, các hài cốt được chuyển về cơ quan ở Washington D.C. để giáo nghiệm, sau đó chúng được mang trở về đây để chôn cất lại. Một trong những điểm đặc biệt là những người được chôn tại đây ngày xưa đều có quan tài riêng, tay gấp chĩnh tề trước ngực, đầu hướng về phía Tây (tức hướng về Phi Châu bên kia bờ Đại Tây Dương). Trong ảnh là một chiếc quan tài được khai quật, với những nét khắc tinh xảo. NGUỒN: AFRICAN BURIAL GROUND NATIONAL MONUMENT

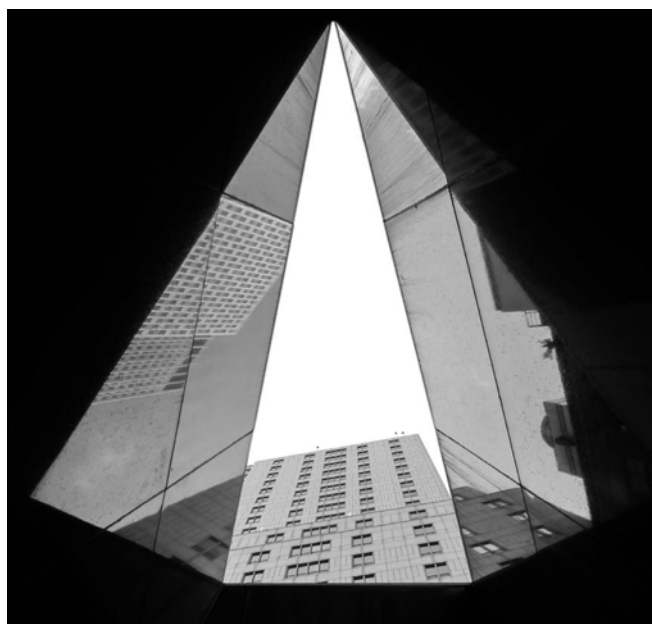
Thành phố mà ngày nay ta gọi là New York ban đầu mang tên New Amsterdam, do công ty Dutch West India Company chiếm làm thuộc địa. Đất này ngày xưa của người thổ dân Lenape có tên là “Manahatta”, về sau Anh hoá thành “Manhattan” và phiên âm sang Hán Việt là Mã Nhật Tân. Những người nô lệ Phi Châu được mang từ Tây Phi sang đã phá rừng, khai khẩn đất hoang, mở rộng con đường mòn của người Lenape để biến nó thành trục lộ chính chạy dọc Manhattan mà ngày nay là đại lộ Broadway nổi tiếng khắp thế giới với các nhà hát nhạc kịch.

Ancestral Chamber (Đình Tiên Tổ) trong khu tưởng niệm.
NGUỒN: AFRICAN BURIAL GROUND NATIONAL MONUMENT

Ngày nay, du khách đến New York City có thể ghé thăm Bảo Tàng Viện khu gò mả African Burial Ground để tìm hiểu thêm về nguồn gốc của vùng đất này cũng như sự đóng góp cực vô giá của những người nô lệ thuở xưa cho sự phát triển của thành phố. Sài Gòn thuở xa xưa cũng có một khu gò mả nổi tiếng là Mả Ngụy, nơi chôn gần 2,000 người sau cuộc nổi dậy bất thành của Lê Văn Khôi (con nuôi Tả Quân Lê Văn Duyệt) vào năm 1883. Khu gò mả này nằm gần Ngã Sáu Chợ Lớn (có thuyết cho là gần Trường Đua Phú Thọ). Rất tiếc giờ đây di tích lịch sử quan trọng này đã bị chôn vùi mãi mãi dưới bao lớp xi măng và hàng quán.

Góc chụp từ bên trong Ancestral Chamber nhìn lên. NGUỒN: AFRICAN BURIAL GROUND NATIONAL MONUMENT

Phố Wall Street, trung tâm tài chính lớn nhất nước Mỹ, thuở ban đầu là một tường thành phòng thủ được xây bởi nô lệ, kéo dài từ bờ Đông sông East River sang đến bờ Tây sông Hudson River. Dưới thời cai quản của người Dutch (Hoà Lan), người nô lệ có thể được trở thành người “tự do một nửa”. Nhưng sau khi vua Anh lấy được New Amsterdam từ tay người Dutch năm 1664 và trao cho công tước York quyền cai quản, quyền tự do của người da Đen ở New York bị giới hạn nghiêm ngặt hơn. Phải đến năm 1827 họ mới được “giải phóng” (Anh quốc bắt đầu cấm buôn nô lệ năm 1806, đến năm 1837 thì chế độ nô lệ được bãi bỏ trên nước Anh).

Một cảnh lễ hội tại khu tưởng niệm. NGUỒN: AFRICAN BURIAL GROUND NATIONAL MONUMENT

Độ ẩm trong nhà

HOÀNG HƯƠNG

Độ ẩm quá cao hoặc quá thấp có thể gây ảnh hưởng đến sức khỏe và ngôi nhà của bạn. Đây là mức độ ẩm thích hợp? Dưới đây là lời khuyên của các chuyên gia.

- Theo Environmental Protection Agency, độ ẩm trong nhà tối ưu là từ 30% đến 50%. Một số nghiên cứu khác lại cho rằng con số 40% đến 60% là thích hợp. Tuy nhiên, khi độ ẩm vượt quá 60% có thể gây ra các vấn đề về hô hấp và là môi trường thích hợp cho các vi khuẩn nấm mốc phát triển.

- Bạn có thể kiểm tra độ ẩm trong nhà mình bằng cách dùng máy đo độ ẩm (hygrometer).

- Dấu hiệu cho thấy độ ẩm trong nhà quá cao

Dị ứng, hen suyễn, nấm mốc và mặt bụi là những dấu hiệu cho thấy độ ẩm trong nhà bạn quá cao. Ngoài ra, khi thấy hơi nước đọng trên cửa sổ hay tường cũng là điều cần lưu ý. Độ ẩm cao thúc đẩy nấm mốc phát triển, gây hại cho sức khỏe và làm hư cấu trúc cũng như đồ đạc trong nhà.

- Dấu hiệu cho thấy độ ẩm trong nhà quá thấp

Đối với những căn nhà có độ ẩm thấp, gia chủ thường bị khô mũi, chảy máu cam, mất ngủ, bị kích ứng đường hô hấp và khô da dẫn đến hiện tượng tĩnh điện (static); đồ gỗ trong nhà dễ bị nứt, cong vênh hay bong tróc. Hoá đơn tiền điện cũng nhiều hơn do hệ thống HVAC hoạt động quá mức bình thường.

DALLAS Sự Kiện

MARKET STREET ALLEN

29/6 (6pm). Chương trình giải trí mùa hè, trình diễn nhạc. Biểu diễn nhảy từ máy bay (skydiving), bắn pháo bông

Địa điểm: Celebration Park, 701 N. Angel Pkwy, Allen TX 75002.

Giá vé: miễn phí.

INDEPENDENCE DAY CELEBRATION

29/6. Lễ hội nhân ngày lễ Độc Lập, trình diễn nhạc, games dành cho gia đình, bắn pháo bông, có bán thức ăn

Địa điểm: Klyde Warren Park, 2012 Woodall Rodgers Fwy, Dallas TX 75201.

Giá vé: miễn phí.

LONE STARS & STRIPES CELEBRATION

3/7 và 4/7. Chương trình giải trí nhân dịp lễ July 4, đua ngựa, trình diễn nhạc, sinh hoạt dành cho gia đình, nhà nhún, games và bắn pháo bông theo điệu nhạc

Địa điểm: Lone Star Park, 1000 Lone Star Pkwy, Grand Prairie TX 75050. **Giá vé:** \$10.

NGÂN BÌNH
GARLAND, TX

Mai rồi tính

1.

Cô thấp thỏm nhìn đồng hồ. Cái thang máy như trêu người không thêm đáp xuống. Nhanh lên, nhanh lên. Chuyện gì? Sao mãi mà chẳng nghe tiếng “teng teng” quen thuộc. Không được, phải chạy gấp. Thế là cô quay sang cầu thang bộ, ba chân bốn cẳng leo lên lầu bốn. Một phờ người, cô quay nhẹ nắm cửa, vừa lách vào thì chạm phải ánh mắt của Sếp. Cô chẳng biết giấu mặt đi đâu khi nghe giọng Sếp

êm như gió thoảng cùng với cái cười khẩy khả “ấn tượng”:

- Chắc em chưa xem cái “check” lương nhận được hôm thứ Sáu phải không?

Cô chớp mắt với câu hỏi có chút ngây ngô:

- Dạ, sao ạ?

- Giở ra xem thì biết... ha! ha!!! đừng nói Sếp ác nhá vì anh đã báo trước nhiều lần rồi.

Chết! vậy là Sếp trừ tiền lương thật rồi. Chủ cả gì còn ác hơn loài rắn độc. Tháng rồi ... mới đi trễ có bốn, năm lần thôi mà đã chơi cái trò tiểu nhân.

Giờ ăn trưa, cô thần thờ nhìn ra bãi đậu xe chời chang nằng. Phần ăn trước mặt do Sếp mang về tặng vẫn còn nằm yên trên bàn. Có lẽ, Sếp cảm thấy chột dạ khi thấy cả buổi sáng cô như người mất hồn nên muốn đền bù chứ gì. Ghét!

2.

Tuần này, Sếp đang nghỉ hè ở Cancun. Cô bước vào phòng làm việc với tâm trạng thoải mái khi thầm nghĩ “Giờ có đi trễ hai, ba tiếng đồng hồ cũng chẳng sợ ai”. Mồ máy, cô hoảng

kinh hồn vía khi thấy lù lù dòng chữ hiện ra trên màn ảnh.

“Hôm qua em nói - lát nữa sẽ chuyển thư của khách hàng gửi cho anh - nhưng chờ mãi đến bây giờ -9 giờ sáng- vẫn chưa thấy. Như thế có nghĩa là em vẫn chưa đến chỗ làm. Bệnh đi trễ của em ngày càng trầm trọng, hết thuốc chữa. Trái với những lần trước, anh không hề khó chịu mà lại cảm thấy thích thú khi được chia sẻ một bài viết trên trang báo điện tử với những ý tưởng rất hay, có vẻ phù hợp với em. Có thể, đây là cảm nạng cho cuộc sống dành riêng cho em... ha! ha!!! ...anh nghĩ, ít nhiều nó cũng giúp em thêm kinh nghiệm trên con đường tiến thân. Dù bận bịu thế nào em cũng nên chịu khó đọc, nếu học thuộc lòng càng tốt.

Bây giờ bạn hãy cùng tôi loại bỏ những điều "sẽ làm sau này" nhé:

-“Lát nữa” tôi sẽ làm...

-“Lát nữa” tôi sẽ nói...

- Tôi sẽ suy nghĩ “sau”...

Ta hoãn lại tất cả mọi việc để sau này sẽ làm. Cứ như thể “sau này” là thuộc về quyền của chúng ta. Bởi vì, điều mà ta không hiểu đó là:

- Lát nữa thì tách cà phê sẽ nguội đi mất..

- Sau này thì những việc ưu tiên sẽ không còn như trước..

- Sau này thì nét duyên dáng đã bị thời gian tàn phá..

- Sau này thì sức thanh xuân đã qua đi...

- Sau này thì con cái đã trưởng thành

- Sau này thì cha mẹ lại già thêm..

- Sau này thì những lời hứa hẹn đã bị lãng quên..

- Sau này thì ban ngày đã thành ban đêm...

- Sau này thì cuộc sống sẽ kết thúc ...

Và “Sau Đây” luôn thường là quá muộn.

Đọc xong, em cười hay giận thì chỉ có mình em biết, bởi anh không có mặt tại “hiện trường”. Nhưng ... xin lỗi, anh phải nói điều cần nói “Ngày mai em khởi đến văn phòng, vì sẽ có một nhân viên mới thay em làm những công việc em đang làm và anh tin rằng người này sẽ giúp anh đắc lực hơn, nhất là họ luôn có mặt tại văn phòng làm việc trước khi anh đến”.

Đôi mắt cô đứng tròn. Hơi lạnh từ trên trần nhà tỏa xuống ào ào mà mồ hôi cô như tươm thành giọt trên trán. Nợ xe. Nợ tiền thuê. Nợ tiền học và bao nhiêu thứ linh tinh phải giải quyết bằng tiền. Mất việc, lấy gì để trả tiền thuê nhà. Nghĩ đến cảnh phải trở về nơi mà cô đã nhất quyết rời xa khi nói với mẹ “Con

lớn rồi không thể rút theo mẹ mãi mà phải tung cánh đi tìm tương lai”. Ôi cái tương lai trong thời gian rách rưới này sao nó ảm đạm đến thế lương. Mặt mũi nào mà lên tiếng van xin mẹ khi giọng nói đầy kiêu hãnh của cô ngày ấy còn vang vang bên tai.

3.

Cô bước xuống giường, chạy bay ra phòng khách, hốt hải hởi:

- Mẹ có thấy cái “bill” con để trên bàn ăn không?

- “Bill” gì?

Cô đưa tay gỡ nhẹ những sợi tóc mai, ngập ngừng:

- Dạ... của Citibank, tuần trước mẹ đưa cho con mà...

Mẹ đẩy nhẹ chiếc kính đang tuột xuống sống mũi.

- À! nó nằm trong quyển sách trên kệ kia.

Chắc lười, mẹ nói tiếp:

- Vội gì? mai trả cũng được, có sao đâu.

- Nhưng... trễ.

- Tuần trước mẹ nhắc, chẳng phải con bảo để mai trả, vội gì. Thế nên mẹ phải điều chỉnh lại cách nghĩ của mẹ. Ừ, sao phải vội, có trễ thì trả tiền phạt mà tiền phạt thì chỉ có hơn bốn mươi đồng chứ mấy.

Giọng mẹ cứ đều đều như

chuyện chẳng có gì phải âm ỉ nhưng nét mặt mẹ thì ôi thôi sao nặng trĩu. Cô cúi mặt, khẽ bước đến chiếc kệ ở góc nhà rồi nhanh tay cầm luôn quyển sách đi vào phòng để khỏi phải nghe mẹ nói mánh, nói khéo đau cả đầu.

Nhìn những con số ghi hạn trả nợ đã vượt quá 3 ngày cô bức bối dần mảnh giấy xuống bàn, miệng lầu bầu than thở “Nghèo còn mắc cái eo. Đã thất nghiệp lại phải tiêu thêm khoản tiền vô lý”, rồi cô chợt nhớ, bố thường dạy cô phải biết sắp xếp mọi thứ trong cuộc sống của chính mình bằng câu nói “việc hôm nay chớ để ngày mai”. Cô nhìn quyển sách trên bàn vừa mang từ ngoài vào phòng với tựa đề “Tương lai ở trong tay ta” của học giả Nguyễn Hiến Lê. Đây là quyển sách gối đầu giường của bố lúc sinh thời. Đưa tay lật từng trang giấy, mắt cô dừng lại với đoạn văn được tô màu vàng, một thói quen của bố khi đọc thấy một ý tưởng hay nên học hỏi.

“Càng sống tôi càng thấy những người thành công thường có cái đức: làm ngay, không để tới ngày mai.”

Xin bạn đừng hiểu lầm. Tôi vẫn biết có những việc không nên giải quyết vội, cứ để trong một thời gian trí óc bình tĩnh ta

thu thập thêm được đủ tài liệu rồi sẽ giải quyết. Lại có những việc mới coi tưởng như quan trọng nhưng để ít lâu, hoàn cảnh thay đổi rồi khỏi phải giải quyết nữa. Trong những trường hợp đó không nên hấp tấp mà lỡ việc. Nhưng việc gì đã cho là nên làm, đã quyết định thế nào cũng làm thì nếu có thể được nên làm ngay, đừng trì hoãn. Trì hoãn thường lỡ cơ hội mà dù không lỡ cơ hội thì thói trì hoãn cũng có hại, nó gặm nhấm dần nghị lực, chí quyết đoán của ta”.

Chưa bao giờ cô cảm thấy thấm thía với những lời khuyên trên đây. Cô chợt hiểu lý do tại sao mẹ lại đặt cái thư đòi nợ vào

quyển sách này và một điều cô vừa nhận ra, cũng vì ý nghĩ “ngày mai làm cũng được” mà cô bị mất việc. Biết cô chậm chạp nên mẹ thường nhắc nhở “Lo chuẩn bị quần áo, làm sẵn thức ăn trưa đem theo để sáng mai dậy khỏi hấp tấp”, nhưng cô cứ mãi miết chúi mũi vào chiếc điện thoại trên tay với bao nhiêu hình ảnh lôi cuốn, hấp dẫn nên tự nhủ “mai rồi tính”. Vì thế, cô chẳng có được buổi sáng nào thông thả đến sở làm mà lúc nào cũng hấp tấp và trễ nải. Cô cảm thấy ân hận. Bốn tháng rồi, nộp đơn nhiều nơi, được gọi phỏng vấn nhiều chỗ mà cô vẫn không tìm được việc làm. Cô chưa từng

nghĩ cuộc đời mình có lúc phải lo lắng, lao đao vì công ăn, việc làm như thế này.

4.

Cô nằm đông đưa trên chiếc võng mắc dưới tàn cây mát rượi. Lòng vui phơi phới khi đọc cái “text” đáng yêu của đứa bạn thân “Chú tớ bảo ngày mai cậu đến nhận việc. Nói trước với cậu, chú là người vui vẻ, tốt bụng nhưng rất nghiêm khắc trong công việc, nhất là vấn đề giờ giấc, cậu mà cứ lè phè “mai rồi tính” là sẽ mất việc lần nữa đấy nhé”.

Dù bị bạn lên lớp bằng

giọng kẻ cả nhưng cô không giận. Trước mắt cô là màu xanh mơn của cỏ, màu hồng, tím, vàng của đủ các loại hoa cho cô một cảm giác yêu đời hơn bao giờ hết. Bởi cô biết, từ bây giờ cô phải sống và làm việc có kế hoạch hẳn hoi. Những ngón tay mềm mại của cô lướt nhẹ trên màn ảnh.

“Cảm ơn đời mỗi sớm mai thức dậy, ta có thêm ngày nữa để yêu thương. Cuộc đời tươi đẹp hay ulla tàn là do chúng ta tự quyết định phải không cậu?..”

“A! ‘Cọp dê’ ở đâu được câu nói hay thế? He!he!!!”

NB

(*) Trích đoạn trong bài viết của Boucar Diouf “Sau Đây Sẽ...” bản dịch của TháiNữLan

SỨC KHỎE LÀ VÀNG!

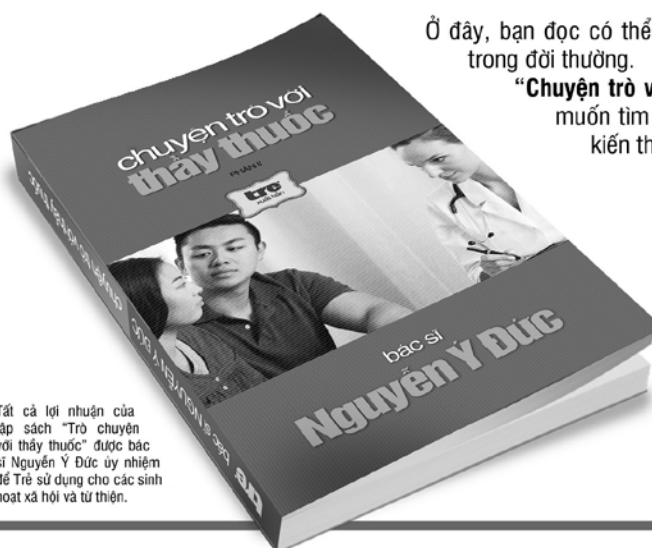
CHUYỆN TRÒ VỚI THẦY THUỐC (TẬP 1 & 2)

Trẻ xin hân hạnh giới thiệu “Chuyện trò với thầy thuốc” Tập 1 & 2 vừa mới phát hành.

Ở đây, bạn đọc có thể tìm thấy những kiến thức đa dạng trong đời sống, rất thiết thực trong đời thường.

“Chuyện trò với thầy thuốc” tập 1 & 2 sẽ là một cẩm nang quý báu cho bạn muốn tìm những câu giải đáp y khoa thiết thực trong đời sống và bổ sung kiến thức về sức khỏe.

Là món quà tặng vô giá đến những thân nhân cao tuổi.

Tất cả lợi nhuận của tập sách “Trò chuyện với thầy thuốc” được bác sĩ Nguyễn Ý Đức ủy nhiệm để Trẻ sử dụng cho các sinh hoạt xã hội và từ thiện.

MUA SÁCH XIN LIÊN LẠC

TEL: 972.675.4383 | EMAIL: INFO@TRENNEWS.NET

MUA TẠI TÒA SOẠN: 3202 N. SHILOH RD., GARLAND, TX 75044

GỬI VỀ NHÀ: GIÁ \$15 (CỘNG CƯỚC PHÍ)

MUA QUA AMAZON.COM VỚI GIÁ \$20/CUỐN

Từ những bộ óc thiên tài trên khắp thế giới, những phát minh sau đây sẽ giúp ích cho cuộc sống của chúng ta.

Một số phát minh mới

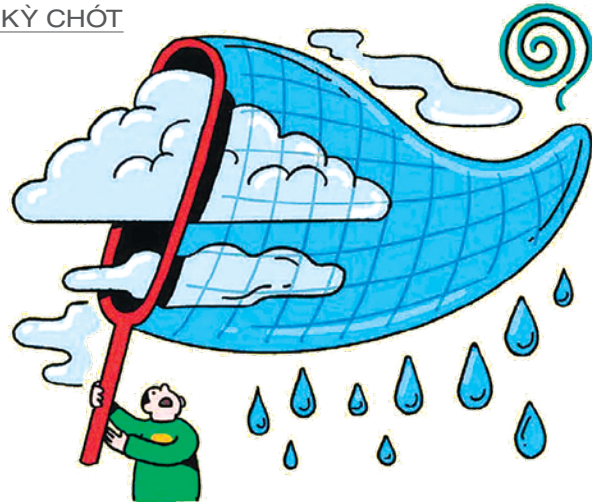
NHIỀU KỲ - KỲ CHÓT

Kỹ thuật giúp nạn nhân bị lạm dụng

Những người bị lạm dụng tình dục giờ đây có những cách mới để gửi tín hiệu SOS và có khả năng được cứu mạng. Cảnh sát Hàn Quốc đã áp dụng chiến dịch mang tên Knock Knock, để cho nạn nhân báo cáo vụ lạm dụng một cách kín đáo bằng cách quay số 112 và nhấn hai lần vào bất kỳ số nào. Chạm số hai lần sẽ kích hoạt một liên kết được gửi đến cảnh sát, và họ có thể tìm thấy vị trí nạn nhân bằng GPS của điện thoại và thậm chí nhận được một đoạn phát hình trực tiếp (livestream) về những gì đang xảy ra qua camera của điện thoại.

Tương tự, nếu ai đó ở Warsaw (Ba Lan) truy cập trang Facebook Rumianki i Bratki ("Chamomile and Pansies") và chọn một sản phẩm, chẳng hạn như kem dưỡng da mặt, để giao hàng đến địa chỉ của họ, thì "người mua hàng" sẽ được kết nối với một nhà tâm lý học. Order mặt hàng đó tức là một yêu cầu chính quyền đến thăm nhà, giống như thể nạn nhân đã gọi cảnh sát để được giúp đỡ. Năm 2021, Krystyna Paszko, một học sinh trung học người Ba Lan, đã thành lập cửa hàng mỹ phẩm trực tuyến giả kiểu đó. Nó đã giúp được tới 350 người trong năm đầu tiên.

Lấy nước sạch từ sương mù

Khi anh chàng kỹ sư công nghiệp Abel Cruz còn là một cậu bé, công việc hàng tuần của cậu là trườn xuống một khe núi ở chân đồi Andes xứ Peru để lấy nước cho gia đình dùng từ một con suối. Suối ở dưới chân đồi, nằm rất xa nhà và dốc.

Cruz bắt đầu mơ ước làm sao tìm ra cách nào tốt hơn để lấy được nước. Anh nhận thấy rằng thực vật vùng cận nhiệt đới, chẳng hạn, với tàn lá rộng, có thể giữ được nước mưa và sương. Thế rồi, anh nảy ra ý tưởng về một mạng lưới thấu thập sương mù, một khái niệm anh sẽ tiếp tục hoàn thiện và chia sẻ khắp thế giới.

Mỗi lưới dọc có kích thước 215 feet vuông bằng lưới nhựa tổng hợp. Những giọt nước siêu nhỏ ngưng tụ rồi nhỏ giọt xuống thùng thu. Một mạng có thể thu được từ 50 đến 100 gallon mỗi ngày.

Người dân địa phương có thể dùng xô nhỏ lấy nước từ đó để dùng.

Làm việc tại Lima (nước Peru) với sự hỗ trợ của tổ chức Creating Water Foundation, Cruz đã lắp đặt hơn 3,600 lưới trên những sườn đồi dọc chung quanh thành phố để thấu thập nước trong sương mù từ Thái Bình Dương trôi dạt tới. Điều này sẽ giúp làm bớt gánh nặng cho thành phố có hơn 9 triệu dân, thường có ít lượng mưa và bị ảnh hưởng bởi tình trạng thiếu nước thường xuyên.

Theo Cruz thì "hành tinh này càng ngày càng có ít nước ngọt hơn," bởi vì "các sông băng là những hồ chứa nước tự nhiên đang dần dần biến mất. Vì vậy chúng ta phải tìm cách tích lũy và để dành nước cho thời kỳ hạn hán."

DIỆU CỎ NƯƠNG

Quần shorts dài

■ Trend năm nay là quần shorts dài, cắt may tinh tế, chất liệu tốt đa dạng denim, lanh, cotton, hay len dệt. Vẫn có những kiểu shorts dài co dãn thoải mái, nhưng thường là kiểu mặc diện đẹp với đường li sắc sảo, ống đứng, may đo kiểu quần tây nhã nhặn hơn. Khác biệt hơn là kiểu nửa shorts nửa váy đường lai lệch hay kiểu shorts dài có đường xẻ dọc gần bên hông.

■ Một đôi sandal có gót với quần tây shorts - tailored long shorts hay quần shorts dài denim ống đứng nhã nhặn thanh lịch mặc ra ngoài. Quần shorts dài rất hợp để khoe đôi mule giày sục có gót màu sắc mùa hè. Thắt lưng với quần shorts dài chỉ nên lựa bản nhỏ, khóa buckle nhấn tinh tế.

■ Shorts dài có thể mặc casual đơn giản với T-shirt quá khổ, giày sneaker hay giày sục slip-on. Trend hơn với quần short dài denim kiểu rộng baggy hay kiểu viền thô raw hem, quần short lanh xếp li dễ mặc với sơ mi, áo thun.

■ Quần tây shorts dài bằng vải len, bông chất lượng cao xếp li có thể thay thế váy bút chì quen thuộc, mặc với sơ mi thanh lịch, áo blazer tiếp màu hay áo choàng cape lửng hợp đi làm. Đơn giản hơn là quần tây shorts dài với sơ mi sọc hợp mọi dịp.

■ Quần shorts dài denim khỏe khoắn trẻ trung với giày lười loafer và vớ trắng cổ cao. Hay mặc kiểu Canadian tuxedo trên dưới denim với bên trên là sơ mi chambray, hoặc áo denim jacket.

■ Quần shorts dài eo thun toàn bộ hay một phần thoải mái mặc chung sơ mi quá khổ mặc lơi cúc, túi tote và đôi sandal sành điệu trong kỳ nghỉ vacation. Hay chút retro với quần shorts dài ống thụng, quần denim ống đứng với giày búp bê.

Những thoáng hương xưa... Đây là những bài thơ nổi tiếng một thời đã xa. *Tình Sầu, Tỳ Bà, Mái Tóc Dạ Hương ...* là những viên ngọc trên tấm thảm thời gian. Tất cả đều đã được phổ nhạc và trở thành những ca khúc yêu quý. Ở đây, âm vang của những ca khúc ấy hòa chung với *Bài Ca Hạnh Ngộ*. Trong không khí nóng bức của mùa hè, với đôi lúc sấm ran chớp giật, mời các bạn thông thả đọc lại thơ để tâm hồn lắng xuống trong tình và mộng cùng những vẻ đẹp thăng hoa. SAO KHUÊ.

■ HUYỀN KIỀU

tình sầu

*Xuân hồng có chàng tới hỏi
Em thơ, chị đẹp em đâu?
Chị tôi tóc xòa ngang đầu
Đi bắt bướm vàng ngoài nội*

*Hạ đỏ vẫn chàng tới hỏi
Em thơ, chị đẹp em đâu?
Chị tôi hoa trắng cài đầu
Đi giặt tơ vàng bên suối*

*Thu xám cũng chàng tới hỏi
Em thơ, chị đẹp em đâu?
Chị tôi khăn trắng ngang đầu
Đi hát tình sầu trong núi*

*Đông xám lại chàng tới hỏi
Em thơ, chị đẹp em đâu?
Chị tôi hoa phủ đầy đầu
Đã ngủ trong lòng mộ tối*

■ LÊ UYÊN PHƯƠNG

bài ca hạnh ngộ

*Chờ trăng lên, nghe sao thì thầm
Thời gian qua, đâu ngờ cuộc đời bao la
Rồi như mây thoáng qua
Rồi như trăng xế tà
Em ơi nhớ ngày xa vời dăng hoa*

*Này anh ơi, suốt reo sườn đồi
Này chim ơi, reo mừng cuộc đời ghi tên
Rồi như khi lớn lên
Rồi như khi ứa tàn
Hoa thơm vẫn chờ nắng vàng dăng hương*

*Tình yêu đời đời
Làm sao như hoa vàng rừng xanh
Một khi đặng hoa tình yêu
Thiệt tha cuộc đời đã mất hết mê say*

*Rồi mai đây đi trên đường đời
Đừng buông tay âm thầm tìm về cô đơn
Một khi trao áo hồng
Là khi trao tiếng cười
Luôn ghi kỷ niệm ban đầu yêu thương*

■ ĐINH HÙNG

mái tóc dạ hương

■ BÍCH KHÉ

tỳ bà

Nàng ơi! Tay đêm đang giăng mêm
Trăng đan qua cành muôn tay êm
Mây nhung pha màu thu trên trời
Sương lam phơi màu thu muôn nơi

Vàng sao nằm im trên hoa gầy
Tương tư người xưa thôi qua đây
Ôi! Nàng năm xưa quên lời thề
Hoa vừa đưa hương gầy đê mê

Cây đàn yêu đương làm bằng thơ
Cây đàn yêu đương run trong mơ
Hồn về trên môi kêu: em ơi
Thuyền hồn không đi lên chơi với

Tôi qua tìm nàng vay du dương
Tôi mang lên lầu lên cung Thương
Tôi không bao giờ thôi yêu nàng
Tình tang tôi nghe như tình lang

Yêu nàng bao nhiêu trong lòng tôi
Yêu nàng bao nhiêu trên đôi môi
Đâu tìm Đào Nguyên cho xa xôi
Đào Nguyên trong lòng nàng đây thôi

Thu ôm muôn hồn chơi phiêu diêu
Sao tôi không màng kêu: em yêu
Trăng nay không nàng như trăng thiêu
Đêm nay không nàng như đêm hiu

Buồn lưu cây đào tìm hơi xuân
Buồn sang cây tùng thăm đông quân
Ô hay buồn vương cây ngô đồng
Vàng rơi! Vàng rơi: Thu mệnh mông.

Từ giã hoàng hôn trong mắt em
Tôi đi tìm những phố không đèn
Gió mùa thu sớm bao dư vị
Của chút hương thầm kia mới quen

Cùng bóng hàng cây gập giữa đường
Âm thầm tôi ngỏ tấm tình thương
Bao nhiêu hoài bão, bao hy vọng
Nói hết cho lòng nhẹ mỗi vương

Rồi đây trên những lối đi này
Ta sẽ cùng ai tay nắm tay
Nhịp bước năm cung đàn ảo tưởng
Buông chìm tâm sự nửa đêm nay

Từng bước trôi cùng trăng viễn khơi
Thâu đêm chưa hiểu miệng ai cười
Nụ cười gửi tự thiên thu lại
Tiền kiếp xưa nào em hé môi?

Dĩ vãng nào xanh như mắt em
Chao ôi! màu tóc rợn từng đêm
Hàng mi khuê các chìm sương phủ
Vội vội ngàn sao nhạt dáng xiêm

Kỷ niệm thơm từ năm ngón tay
Trắng lên từng nét gọn đôi mày
Bóng hoa huyền ảo nghiêng vắng trán
Chưa ngát hương tình, hương đã bay

Sông biển nào nghe thấu nỗi niềm?
Sóng đâu còn khoé mắt thâm nghiêm
Lòng ơi hoài vọng bao giờ nói
Thăm thẳm trùng dương một tiếng em

Nhẹ bước chiêm bao tưởng lạc đường
Rừng rừng mùi phấn bồng ngùi thương
Sương đầm vạt áo mong manh lệ
Sao rụng bay vào tóc dạ hương

Tôi lánh trần ai đi rất xa
Bâng khuâng sao lạnh ánh trăng tà
Ngày mai hứa hẹn bùng hương cỏ
Tôi sẽ say nằm ngủ dưới hoa

Như thường lệ, hai hội chợ tem Xuân và Thu được tổ chức mỗi năm tại Paris. Hội chợ tem mùa Xuân năm nay diễn ra trong 3 ngày, từ 30.05 đến 01.06 tại khu triển lãm Paris Expo Porte de Versailles, quận 15.

CỔ NGỰ
THIAIS, PHÁP

Tem Charles Aznavour của
Arménie & Pháp

Paris-Philex

hội chợ tem mùa Xuân tại Paris

(NGUỒN INTERNET)

Hội chợ quy tụ 60 gian hàng mua, bán, trao đổi tem, bưu thiếp, phong bì cũ, phong bì ngày phát hành đầu tiên với dấu triện..., cùng với quầy giới thiệu loại tem mới của thế kỷ XXI: tem kỹ thuật số, bên cạnh các bảng triển lãm tem Pháp và thế giới với nhiều chủ đề khác nhau, trong đó, chủ đề trung tâm của năm nay là tem thể thao và tem Thế vận hội. Ngoài ra, còn có các cuộc thảo luận, phỏng vấn, ký tên của họa sĩ trình bày tem, chiếu phim tài liệu về kỹ thuật in ấn bưu hoa... nên người mê tem và các sản phẩm vệ tinh có thể lang thang cả ngày ở đây không thấy chán.

Khách mời danh dự của hội chợ lần này là cục bưu chính Arménie, với bộ tem giới thiệu ca nhạc sĩ Pháp gốc Arménie Charles Aznavour (1924-2018) nhân dịp kỷ niệm 100 năm ngày sinh của ông. Một số trong hơn ngàn bài hát của ông đã vượt thời gian, được thính giả Pháp và thế giới tiếp tục yêu thích. Có thể kể “Et pourtant” (“Anh vẫn biết”, lời Việt của Nhật Ngân), “For me formidable”, “Hier en-

core / Yesterday when I was young” (“Tiếc thương ngày qua”, lời Việt của Phạm Duy), “La Bohème”... Ông cũng từng là đại sứ của Arménie tại Thụy Sĩ suốt 9 năm và từng tham gia đóng phim, làm đạo diễn, làm thơ, viết văn..., nhận được nhiều huy chương và tước vị cao quý. “Cái đỉnh” của hội chợ tem Paris lần này cũng chính là con tem có chân dung Charles Aznavour với dấu đóng ngày phát hành đầu tiên, do họa sĩ Pháp gốc Việt Hom Nguyen vẽ. Sinh năm 1972 tại Paris, Hom Nguyen được biết đến ở Pháp và một số nước trên thế giới với những bức chân dung khổ lớn

Bloc tem Ukraine

đầy các nét phác nhằng nhịt, phập phồng chuyển động và như còn đang đợi được hoàn thiện. Theo đánh giá của giới thưởng ngoạn, những bức vẽ mang tính hủy-tạo của Hom Nguyen, một người không qua sự đào tạo trường lớp một cách bài bản, thể hiện sự biểu cảm của triết lý đông phương. Có sự kết hợp nhuần nhuyễn giữa chuẩn mực và bản năng, giữa hiện đại và truyền thống trong các tác phẩm của anh. Một trong các chủ đề quan trọng của tranh Hom Nguyen đề cập đến tiến trình di cư và hội nhập. Có thể nói, con tem có chân dung của ca sĩ Aznavour Pháp gốc Arménie được phát hành trong hội chợ tem Paris lần này mang đậm dấu ấn kỹ thuật cũng như đường hướng nghệ thuật của họa sĩ Pháp gốc Việt Hom Nguyen.

Bên cạnh các gian hàng tem thường trực của Monaco, Liên Hiệp Quốc..., ngoài khách mời danh dự Arménie, người ta còn thấy quầy tem của Ukraine, với các bloc tem mang chủ đề “Chiến tranh chống Nga xâm

Họa sĩ Hom Nguyen giới thiệu tem Aznavour

lược” và “Xây dựng lại tương lai đất nước trong hoà bình”. *Bloc* tem được chú ý nhất gồm hai con tem được lặp lại ba lần, có hình một người lính Ukraine của đảo Rán đứng quay lưng, mặt hướng về biển Đen, trở tay thách thức trước và sau khi chiến hạm Nga Moskva bị đánh đắm. Con tem này đã từng gây sốt trong giới chơi tem suốt mấy tháng liền của năm 2022.

Nhiều gian hàng với các trò chơi mang tính cách giáo dục có liên quan ít nhiều đến tem thư được các nhóm học sinh chiêu cổ tận tình. Các em đến theo đoàn cùng thầy cô và biết thêm được nhiều kiến thức hữu ích qua phương pháp vừa chơi vừa học này, nhất là vô cùng thích thú với việc phát hành bộ 12 con tem in hình các nhân vật trong loạt phim hoạt hoạ và trò chơi điện tử Pokemon nổi tiếng thế

Triển lãm tem Chân dung Marianne

giới của Ken Sugimori và Satoshi Tajiri.

Cũng trong hội chợ tem PARIS-PHILEX lần này, một số *bloc* và *carnet* tem đặc biệt được phát hành, giới thiệu phong cảnh và

huy hiệu của Paris, 150 năm phái hội hoạ Ấn tượng/Impressionnisme, khoa học gia Louis Pasteur, ảo thuật gia Robert-Houdin, e-sport, Thế vận hội Paris 2024...

Rời hội chợ tem, mọi người đều hài lòng, ít nhất ở một điểm: thú chơi tem vẫn tiếp tục được phát triển, với sự ra đời của loại tem kỹ thuật số (mà mỗi con tem có một mã số và đời sống riêng), cùng với sự thích thú thấy được trên khuôn mặt của các em thiếu nhi trước những con tem đủ mọi hình dạng, màu sắc, kỹ thuật in ấn, chủ đề khác nhau. Niềm đam mê tem, như thế, đang được tiếp tục nối, truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác.

Bài và hình CN
PARIS 06.2024

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

<https://www.lecarredencre.fr/timbre/paris-phillex-2024/>

https://fr.m.wikipedia.org/wiki/Charles_Aznavour

<https://hom-nguyen.com/>

Gian hàng tem

LỜI GIỚI THIỆU: Những lúc khốn khó, là lúc tình người thể hiện rõ nét nhất. Có lắm khi là những giành giật tham lam, mưu mẹo xảo trá. Nhưng cũng có những ứng xử ngược lại, với nhiều cách san sẻ đậm tình bác ái. Mời bạn đọc một mẫu chuyện của bạn Thanh Long cóp nhặt, gởi nhờ Trẻ chia sẻ. Xin cảm ơn bạn.

Một cuộc xe thô

Khoảng năm 1981-1982, đời sống giáo viên cực kỳ khó khăn. Tôi quyết định đi xe đạp thô để có tiền mua sữa cho con. Chiếc xe đạp để đi dạy hàng ngày được bổ sung thêm cái giỏ phía trước và cái yên nệm mút phía sau poóc-ba-ga cho khách ngồi... êm mộng!

Mỗi sáng cứ 5h là tôi ra đứng trước kiệt (hẻm lớn) 7 Hoàng Diệu (Đà Nẵng) để chờ khách. Khi trời bắt đầu sáng thì bỏ đường Hoàng Diệu – nơi gần trường đang dạy, rất dễ gặp học trò – chạy xuống đường Lý Tự Trọng hoặc Trần Cao Vân đứng đón khách. Có khách hay không thì 10h30 phải quay về nấu cơm ăn để chiều... lên lớp.

Một buổi sáng đang bon bon trên đường Trần Cao Vân trước chợ Lầu Đèn, chạy về nhà chuẩn bị đi dạy, thì có một bà cụ dáng rất nhà quê đón xe. Vừa mừng vừa lo. Mừng vì được một cuộc xe có thêm tiền. Lo vì sợ khách đi xa không về ăn cơm kịp để 12h30 vào dạy tiết 1. Tôi phanh xe và hỏi: – Cụ đi mô.

Bà cụ nói: – Đây xuống bến xe Vĩnh Trung mi lấy mấy?

Thấy tuyến đường trùng với lộ trình về nhà của

mình nên tôi nói:

– Đúng giá là một đồng rưỡi. Còn chừ cụ cho mấy cũng được, cụ không có tiền thì con chở giúp cụ một đoạn, con đang trên đường về.

Bà cụ cười giờ hàm răng toàn... lợi và nói:– Thằng ni đi thô mà nói nghe vui hỉ!

Nói xong bà cụ cúi xuống cầm đôi dép lười đã mòn lín. Hai cái gót đã thủng hai lỗ lớn bằng đồng bạc cào lưng. Cụ bỏ đôi dép vào giỏ xe của tôi và nói:

– Xuống bến xe mi nhớ nhắc tau lấy đôi dép ni chỗ không phải mi đợi tau quên rồi lấy luôn nghe chưa!

Tôi cười bảo:– Cụ yên tâm. Con không mang dép bằng tay nên không lấy đôi dép ni mô!

Lên xe chuyện qua chuyện lại mới biết bà ở

Thanh Quýt (Điện Bàn) ra thăm, mang cho con trai đang làm công nhân ở cảng một ang gạo vì nghe nói gạo mua tiêu chuẩn ăn không đủ, bữa nào cũng chỉ lưng bụng mà đi làm. Còn bà thì biết tôi là thầy giáo cấp 3 đi xe thô thêm ngoài giờ để mua sữa cho con. Nghe hoàn cảnh của nhau, cả hai bà cháu đều im lặng. Một chập tôi nghe bà ngồi sau chép miệng rồi nói:

– Răng ai cũng khổ hết trơn rì hê!

Đến bến xe Vĩnh Trung, tôi quay lại dặn:– Cụ ngồi im, đừng lo, để con tìm xe Vĩnh Điện cho cụ đi. Bến xe đông sợ cụ tìm không ra.

Tìm được xe đi Vĩnh Điện, tôi phanh xe đạp và nói với cụ:– Cụ nhớ lấy đôi dép. Con chở hộ cụ một đoạn thôi không lấy tiền.

Bà trả lời: – Thằng ni nói nghe được. Tau không trả tiền xe nhưng chờ tau một xí.

Vừa nói cụ vừa lật lớp áo ngoài rồi mở dây ghim túi áo trong và lấy ra 3 đồng, đưa cho tôi.

Tôi nói:– Con nói rồi. Con chở giùm không lấy tiền xe.

Cụ bảo:– Tau cũng không trả tiền xe. Tau cũng không cho mi. Mi có chừ có tay, có sức dài vai rộng mi làm mi ăn. Tiền ni tau gửi mi đem về mua sữa cho cháu tau. Mi không lấy tau la làng là mi móc túi của tau. Răng? Nhận đi con, cho bà vui.

Nói xong cụ nhét tiền vào túi áo của tôi rồi cắp nách đôi dép lười đã mòn gót leo lên xe.

Lần đó tôi đứng khóc một mình giữa bến xe Vĩnh Trung cho đến khi chuyến xe đồ rời bến... chạy khuất!

Bà ơi. Bà đang ở cõi nào?

Nay con có thể viết những bài báo nhận nhuận bút. Đứa cháu nhỏ thời đó nay đã là tiến sĩ làm giảng viên của một trường đại học danh tiếng. Nhưng có lẽ, cho đến lúc chia tay cuộc đời này con vẫn còn nợ bà... một hộp sữa!

THANH LONG (SƯU TẦM)

*TÁC GIẢ THÌ LÊ (CHIA SẺ TỪ FB TUỆ AN)

ĐOÀN XUÂN THU
MELBOURNE

Khác tiếng Việt, từ Hán Việt giống tiếng Anh. Tính từ (adjective) đứng trước danh từ (noun). Như vậy ‘xá’ là vai chánh; ‘cư’ là vai phụ, tiếng bổ nghĩa (modifier). Theo từ điển Hán Nôm, ‘xá’ có nhiều nghĩa. Một trong những nghĩa đó là: danh từ nhà ở. Khiêm cung mời em đến ‘tệ xá’ của anh để đôi ta chui vô phòng mà đàm đạo vì con vợ anh bay về Việt Nam thăm thằng bồ cũ nên nó không có ở nhà! He he!

Cư là gì? Động từ nghĩa là: Ở, cư trú. Luận Ngữ: “*Quân tử thực vô cầu bão, cư vô cầu an*” (Người quân tử ăn không cầu được quá no, thừa mứa, ở không cần cho sướng, thích).

Nghĩa là người quân tử xem nhẹ việc ăn, việc ở. Người quân tử coi thường vật chất. Chính vì thế nên Nguyễn Công Trứ trong bài “Hàn Nho phong vị phú” hồi xưa học trò lớp Đệ nhị môn Quốc văn đều có học để chuẩn bị thi Tú tài một là: “*Ngày ba bữa, vỗ bụng rau bịch bịch, người quân tử ăn chẳng cầu no*” Giỡn chơi hoài! Người nào, kể cả người quân tử, mà ăn chẳng cầu no? Công sức lương thiện của mình, mình ăn cho no, cho ngon. Mình không ăn cắp của dân thì bịnh gì phải cử?! Nói ầu không hề! Không những muốn ăn no mà họ còn muốn ăn ngon, muốn ăn cao lương mỹ vị. Đồi có tú khoái: ăn là cái khoái đứng

hạng đầu bảng danh dự coi thường nó đâu có được nè?

Cũng cần nhắc nhỏ Uy Viễn tướng công: thời của ông ăn rau là nghèo; thời bây giờ ngược lại. Ăn rau thiên nhiên (organic) không có xit thuốc trừ sâu gây ngộ độc, gây ung thư nghèo như tui chỉ có thấy trong mơ. Vì một ký lô ớt tới 30 đô; trong khi một ký lô thịt gà chỉ có 15 đô. Ớt mắc gấp đôi thịt gà mà tui lại khoái ăn ớt mới chết của tui cho cái bóp của vợ tui.

“*Trả lại em yêu khung trời mùa Hạ. Ngọn đèn hiu hiu nổi lòng cư xá*” Mỗi lần nghe “Trả lại em yêu” của Phạm Duy do con của ông là Phạm Duy Quang trình bày là tui lại nhớ những cư xá của quê cũ Sài Gòn.

Tui nhớ cư xá Chu Mạnh Trinh (cư xá ngân hàng Đông Dương) toàn là nghệ sĩ nổi tiếng như: nhạc sĩ Phạm Duy, Hoàng Nguyên, Tuấn Khanh... ca sĩ Minh Trang, Quỳnh Giao, Năm Châu, Kim Cúc, nhà báo Hồng Tiều, bà Tùng Long,

Kế mé nghĩa trang đô thành ở đường Lê Văn Duyệt có cư xá sĩ quan Chí Hòa. Rồi cư xá Duy Tân, cư xá Tự Do ở đường Lê Văn Duyệt, cư xá Phú Thọ Hoà A tại chợ Phú Thọ, cư xá

Gia đình cố nhạc sĩ
Phạm Duy tại cư xá
Chu Mạnh Trinh

Cư xá Đô Thành năm 1930

Phú Thọ C ở phía trước cửa trường đua, cư xá Dân Sinh bên lề đại lộ Ngô Đình Khôi (đường Công Lý nối dài), cư xá Vườn Lài, cư xá Kiến Thiết ở hai bên đầu cầu Công Lý...

Rồi cư xá Lữ Gia, cư xá Hoả Xa, cư xá Thanh Đa, cư xá Ngân Hàng, cư xá Phú Lâm A và B, cư xá Brinks...

Trong hàng hà sa số cư xá đó, bà con mình biết nhiều nhất, tui đoán mò, là cư xá Đô Thành. Hồi xưa Gia Cư Liêm Giá Cuộc xây những căn nhà giống hệt nhau như hai chiếc thuốc rồi bán cho công chức trả góp.

Cư xá Đô Thành, cổng tam quan nằm trên đường Phan Thanh Giản. Hai bên cột có câu đối bằng chữ Hán. Bên trái là trường Minh Hưng. Đất cát Cư xá Đô Thành hồi xưa là Mả Ngụy. Theo Vương Hồng Sển: Mả Ngụy ở khoảng bệnh viện Bình Dân thuộc quận 3, từ đường Lê Văn Duyệt

vào quận 5 Chợ Lớn. Nơi đây xưa là vùng sinh lầy, hoang vắng, dân lao động nghèo, sống trong những căn nhà tạm bợ, trong những con hẻm (Bắc Kỳ hai nút gọi là ngõ) đường ngang ngõ dọc giống như ô bàn cờ.

Đường Phan Thanh Giản thời Tây là đường Général Lizé. Bên kia đường xeo xéo cổng cư xá Đô Thành có xưởng vẽ Thế Hệ. Ông điêu khắc là Bắc Kỳ di cư làm ăn khá lắm. Ông đúc tượng Phật Thích Ca, tượng Đức Quan Âm Bồ Tát để cho chùa chiền khắp nước thỉnh về thờ. Ngoài ra, ông còn vẽ 'pa nô' cho chánh phủ đặt ở các ngã đường. Như chân dung cố Đại tá Nguyễn Đình Bảo, tiểu đoàn trưởng 11 Dù đặt ở Ngã Sáu Cộng Hòa.

Kế bên là tiệm hàng xén Nam Thái của Bà Xếp. Tiếp đến tiệm hủ tiếu mì bẻ ngang chừng 1m 5 chú chệt Cao. Sát bên là cái hẻm bẻ ngang có chút tản rộ chừng

Cư xá Đô Thành ngày nay - NGUỒN FLICKR

2m có nhà thủ môn đội tuyển quốc gia Dương Sắc Thái cùng thời với Cù Sinh, Cù Hè và... Cù Lũ. Cuối hẻm là biệt thự của ông Mười Châu, dân làng Phú Kiết. Khi đổi từ Ty Bưu Điện Rạch Giá về, ba tui muốn căn biệt thự này cho bảy con ở chỉ trong vài tháng; vì tiền muốn rất mắc tới 2000 đồng bằng giá một lượng vàng lúc đó.

Rồi nhà may Lâm Tân, tiệm chụp hình Mạnh Đan, bố của thằng Vinh sau này là bạn cùng khóa 4/72/ SQTBTĐ với tui. Ở ngã tư đường Cao Thắng, Phan Thanh Giản, có rạp hát Đại Đồng bình dân, chiếu toàn phim cũ giá 5 đồng. Cái xe bò viên ngay trước cửa rạp thì ngon bá cháy bù chệt. Khu Bàn Cờ có chùa Tam Tông Miếu trên đường Cao Thắng gần góc đường Phan Đình Phùng sống khỏe nhờ lịch Tam Tông Miếu có ngày ta, ngày tây, tử vi, sao giải hạn, buôn bán, giờ tốt, giờ xấu,

xuất hành...

Trường tiểu học Bàn Cờ ở gần bót cảnh sát với tường gạch lợp ngói, có tầng lầu kiến trúc của Pháp. Sân trường có nhà lục giác lợp ngói và những hàng sao.

Năm 1962, từ lớp nhứt trường Nam tiểu học Rạch Giá tui theo gia đình chuyển về học ở đây chỉ vài tháng với Thầy Quan. Nhớ năm đó, Sài Gòn cháy lia chia. Chiều đang giờ học, cư xá Đô Thành gần ngoài cổng cháy, khói mù mịt. Thầy Quan bỏ lớp chạy về coi nhà mình có sao không? Làm đám học trò xôn xao như rắn mất đầu!

Đêm nay, mùa Đông quê người viễn xứ lại về. 30 năm dẫu sâu lưu lạc; còn CS cai trị, tui không về quê cũ. Tui trầm ngâm bên ly rượu đỏ; tui nhớ vô cùng cư xá Đô Thành thời thơ ấu cách nay đã 60 năm ròn! Những người muôn năm cũ; hồn ở đâu bây giờ?

ĐXT

DU FACE

LTS: Facebook là một mạng xã hội (social networking service) phổ biến rộng và có tầm ảnh hưởng rất lớn trên thế giới ngày nay. Ngoài khía cạnh giải trí, xả stress, giao lưu, lưu giữ nhật ký... Facebook còn được sử dụng như một phương tiện hiệu quả trong những cuộc cách mạng làm thay đổi tình hình thế giới. Hiện nay Facebook là một trong những lối thoát quan trọng để những trí thức, nhà báo, văn nghệ sĩ có khuynh hướng tự do đang sống tại Việt Nam cất lên tiếng nói của họ.

“FACEBOOK CÓ GÌ NGỢ” chọn lọc và giới thiệu với quý độc giả những ý kiến (comment) dí dỏm, tếu táo của cư dân trang mạng này và giữ nguyên văn cách thể hiện của họ.

Chúng tôi xin phép các tác giả trên Facebook được trích lại và chân thành cảm ơn.

BBT Trẻ

Chiếc áo không làm nên thầy tu

Thích Trúc Thái Minh tên thật là Vũ Minh Hiếu (sinh năm 1967, quê ở tỉnh Bắc Ninh), ông hiện là trụ trì chùa Ba Vàng, đồng thời là Phó trưởng ban Thông tin truyền thông Trung ương Giáo hội Phật giáo CSVN. Thích Trúc Thái Minh nổi tiếng nhờ rao giảng thuyết oan gia trái chủ, chùa Ba Vàng đã tổ chức lễ giải oán kết, giải oan gia trái chủ định kỳ, để được “giải nghiệp”, các Phật tử đã phải cúng cho chùa vài triệu đến hàng chục triệu VND. Sau nhiều thị phi vô đạo đức, cuối năm 2023, chùa Ba Vàng tiếp tục gây bất bình khi tổ chức trưng bày “xả lợi tóc Đức Phật 2,600 tuổi” để thu hút tiền của Phật tử u mê tại Việt Nam, “xả lợi tóc Đức Phật 2,600 tuổi” được xác định chỉ là một loại cỏ tên là Pili (*Heteropogon contortus*), loại cỏ này tự chuyển động khi ướt. Gần đây, chùa Ba Vàng đã đặt ra một quy định mới cho chúng Phật tử, khi qua thiền môn phải giao nộp điện thoại để không quay hình, ghi âm lời giảng của Thích Trúc Thái Minh và để tử đăng lên mạng xã hội, để dân chúng có thể phê phán, bóc tách lời sai trái từ ngôi chùa “quyền lực” này.

Hình ảnh này được lấy từ một đoạn video quay cảnh Thích Trúc Thái Minh tặng quà của Phật tử cúng dường gồm đồ ăn, thức uống lại cho các cán bộ 2 phường thuộc Thành phố Uông Bí, tỉnh Quảng Ninh và Phật tử khi họ đến tham dự lễ Phật Đản năm 2024 (giữa tháng 5-2024). Trong clip này, có 2 cháu nhỏ thành tâm đứng xếp hàng, đến lượt nhận quà, nhưng Thích Trúc Thái Minh gạt đi và trao quà cho những “yếu nhân” đứng phía sau, trước sự vô cảm của những người lớn xung quanh. Không biết 2 cháu nhỏ lúc đó nghĩ gì? Xem ra, đến Ba Vàng, dù Quý đại chúng có cúng dường tiền tẩn, hay thành tâm hành trì đến mức nào thì cũng không có cách chi mà gặp được Phật, bởi chính Ngài cũng phải lắc đầu, bịt mũi tránh xa chốn đó tự bao giờ.

“Hãy cho tôi một điểm tựa, tôi sẽ nhắc bổng trái đất lên” là câu nói nổi tiếng của Archimedes (287-212 trước Công Nguyên). Ông là một nhà toán học, nhà vật lý, nhà phát minh huyền thoại người Hy Lạp. Hình của Archimedes được in ở mặt trước của Huy chương Fields, giải thưởng danh giá được coi là “Nobel Toán học” (vì giải Nobel không bao gồm lĩnh vực toán học), được Hiệp hội Toán học quốc tế (IMU: International Mathematical Union) trao 4 năm một lần cho những nhà nghiên cứu nổi bật.

Ở-rê-ca (Eureka, nghĩa tiếng Việt là “tìm ra rồi”) là một giai thoại nổi tiếng về cách ra đời của “lực đẩy Archimedes” và của mục.. này.

Thư điện tử

Người sáng tạo ra thư điện tử (e-mail) là Raymond Samuel Tomlinson (sinh ngày 23-4-1941, mất ngày 5-3-2016).

Một ngày mùa đông năm 1971 Tomlinson nghĩ rằng sẽ tuyệt biết bao khi người ta có thể gửi tin tức cho nhau qua máy tính của mình từ thành phố này tới thành phố khác, thậm chí giữa các châu lục với nhau? Ông đã nghiên cứu và gửi bức thư điện tử đầu tiên tới một địa chỉ e-mail đầu tiên trên thế giới, địa chỉ đó là: `tomlinson@bntenexa`, từ phòng của ông sang một computer ở buồng bên cạnh. Năm 2012, Tomlinson đã vinh dự được ghi danh vào Internet Hall of Fame - nơi vinh danh những cá nhân đã có đóng góp to lớn cho sự phát triển của Internet.

Lúc đó chưa có những máy tính nhỏ gọn như ngày nay, máy tính của Tomlinson to như một cái tủ, ông là nhà nghiên cứu làm việc tại Hãng Bolt Beranek and Newman (BBN), hãng này có nhiệm vụ xây dựng mạng lưới máy tính cho Bộ Quốc Phòng Hoa Kỳ mang tên Arpanet, tiền thân của mạng Internet ngày nay.

Arpanet lúc ấy chỉ gồm khoảng vài chục computer nối mạng với nhau. Kỹ sư Tomlinson mất 6 tiếng

đồng hồ để lập chương trình viết, đọc và gửi thư điện tử (e-mail). Tomlinson không biết địa chỉ một e-mail phải như thế nào, phần đầu địa chỉ là tên người nhận thư, phần sau là tên computer nhận thư. Nhưng cái khó là ở chỗ làm sao tách được hai phần này với nhau? Cần phải có một ký hiệu để có thể đưa vào máy nhưng ký hiệu đó không được lẫn với tên người, tên hãng, nghĩa là không được ở dạng chữ, cũng không ở dạng con số. Ray Tomlinson quyết định chọn biểu tượng “@”, và “@” đã đi cùng với nhân loại từ ngày ấy đến bây giờ... Ông còn tạo ra các khu vực trong email như from (từ), to (tới), subject (tiêu đề) hay data fields (trường dữ liệu)...

Bức thư spam đầu tiên trên thế giới được tạo ra vào ngày 3-5-1978 bởi Gary Thuerk để quảng cáo cho một hệ thống máy tính mới. Nó được gửi đến 600 người dùng dịch vụ Arpanet, và địa chỉ của người nhận được nhập vào máy tính từ giấy. Điều đáng buồn cười ở đây là người gửi e-mail không biết rõ về hoạt động của chương trình (bị giới hạn số lượng địa chỉ gửi) mà cứ chăm chú gõ, nên 600 địa chỉ e-mail này đã bị tràn từ ô “to:” tới ô “CC:” và cuối cùng tràn cả vào nội dung chính của thư.

Một đám rước dâu bằng kiệu thường thấy ở những gia đình khá giả ở Huế ngày xưa (NGUỒN: MANHHAIFLICKR)

Xe hoa kiệu cưới

Đám cưới là ngày trọng đại của cặp uyên ương nhưng không vì thế mà để nó trở thành áp lực cho cô dâu chú rể, do mong muốn làm hài lòng quan khách. Nào là lo thực đơn đãi tiệc, diễn tiến nghi thức hôn lễ. Việc làm hài lòng mọi người thường gây cho bạn nhiều lo âu. Nên nghĩ nhẹ nhàng hơn về cái ngày trọng đại ấy và xem nó như là một khoảnh khắc kỷ niệm đánh dấu sự chuyển tiếp của hai người yêu nhau trong ngày lên xe hoa kiệu cưới.

TRANG NGUYỄN

Xem lại nghi thức hôn lễ thời xưa mới thấy rằng thời buổi bây giờ không còn nhiều gia đình ở thành phố thực hành theo nghi thức của nếp gia phong cũ xưa ấy nữa. Nào là chọn ngày tốt làm lễ đính hôn, họ nhà trai khệ nệ lễ vật đầy đủ đứng chờ ngoài ngõ, đại diện nhà trai tay bưng mâm rượu khay trầu tiến vào nhà gái trình xin “Nhà trai đã tới xin vào làm lễ”. Nhà gái tiếp nhận lễ vật, cử đại diện ra cửa để mời nhà trai vào làm lễ đính hôn. Nhà trai lần lượt đi vào, cau lông rượu ché,

trà bánh quả hộp đi trước, ông bà sui trai đi sau, chú rể thì đi sau chót. Đôi bên chào hỏi, giới thiệu xong mới được an tọa, mời xơi trà nước.

Trong ngày đính hôn, hai họ chấp nhận cuộc hôn nhân của đôi trai gái, trao nhận cưới cho nhau và bàn bạc chi tiết chương trình hôn lễ sắp tới: Số người tham dự, lễ vật bổ sung, tiền cưới, nữ trang, thể thức hành lễ, tiệc tùng. Trong ngày hôn lễ (rước dâu), họ nhà trai lại lễ vật đầy đủ và long trọng hơn, có người cầm đèn lồng đi trước, lọng trưởng theo

sau, kế đến là những người khiêng bàn đồ lễ hoặc gánh các lễ vật khác như cặp đèn sáp to, rượu ché, gà vịt... cử đại diện vào xin trình tiến hành hôn lễ. Nhà gái tiếp nhận, cho nhà trai tiến vào thực hiện nghi thức lên đèn cúng lễ gia tiên, rồi dự tiệc nhẹ do nhà gái khoản đãi...

Anh bạn tôi kể, hồi xưa đám cưới của cha mẹ anh hình thức còn lễ giáo lắm, đám cưới phải có đủ lễ cúng Tơ Hồng Nguyệt Lão và cả lễ Giao Bôi. Ngoài ra trước ngày thành thân, cả nhà trai và nhà gái còn nhiều nghi lễ khác nữa.

Thủ tục rườm rà lỗi thời, xem ra không còn giá trị thì nên bỏ cho đỡ mất thì giờ và chẳng có ý nghĩa gì đối với cuộc hôn nhân xem ra chỉ mới bắt đầu cho cuộc sống của đôi vợ chồng.

Nhiều chi tiết thủ tục nghi thức cưới xin anh nói ra chơi cho tôi hiểu thêm, còn điểm chính vẫn là chuyện xe hoa kiệu cưới. Anh kể chuyện làm ăn của cha mẹ từ một *kiosque* bán bông và cho thuê xe hoa ngày trước trên đường Nguyễn Huệ. Ngoài khu vực con đường trung tâm thành phố này, trên đường Lê Văn Duyệt, đoạn gần ngã ba Ông Tạ cũng có nhiều tiệm cho thuê áo cưới và cho mượn xe hoa. Riêng *kiosque* của gia đình anh làm ăn sau bao nhiêu năm thăng trầm, đến đời anh tiến lên mở thêm cả tổ chức, làm

Đón dâu bằng xe hơi thường thấy ở thành thị (NGUỒN: MANHHAIFLICKR)

MC tiệc cưới.

Ngày xưa, một đám cưới rước dâu truyền thống thường cho cô dâu đi kiệu hoa hoặc ngồi vồng hoa theo chàng. Vồng hoa hay kiệu có phủ màn nhiều đỏ kết hoa. Kiệu hoa về đến nhà chồng, pháo nổ đi dùng chào đón nàng dâu mới. Để đám cưới thêm rình rang, có nhà thuê cả ban nhạc dân tộc hát huê

tình, hát mời trầu (đến giữa thập niên 1930 mới có tân nhạc) giúp vui trong bữa tiệc cưới. Đó là phương tiện dành cho những gia đình khá giả giàu có hoặc có chức có quyền chứ dân thường rước dâu đi bộ, vì đôi trai gái thường sống không xa trong làng trong xã. Đám cưới tổ chức đơn sơ nhưng cũng đầy đủ nghi thức hôn lễ. Về sau, có

xe ngựa thì đi xe ngựa, xe kéo, xe lôi, rồi bằng đồ ghe ở miền Tây sông nước.

Đến thời xe hơi nhập vào nhiều ở Sài Gòn mới có xe hơi kết hoa hồng, hoa loa kèn gọi là xe hoa trang trí cho đôi uyên ương thêm phần sang trọng. Hồi thập niên 50, xe Chevy đuôi dài hình dáng gân guốc như chiếc xe của Batman trong phim, nhiều người thích lắm nhưng càng về sau người ta lại chọn các kiểu xe gọn hơn như Austin của Ăng-lê, vào đón dâu trong hẻm nhỏ cũng dễ dàng xoay trở. Nói chung, tùy theo điều kiện gia cảnh mà cô dâu chú rể thuê mượn xe hoa kiểu nào cho thích hợp với ngày trọng đại của mình. Thậm chí trong thời chinh chiến,

Đoàn xe vespa do chú rể chở cô dâu về nhà chồng (NGUỒN: MANHHAIFLICKR)

Đám cưới nhà binh (Vũ Chương-Minh Kỳ) hát rằng: *“Đừng chê anh lính đám cưới nhà binh em ơi! Em sẽ là cô dâu đẹp tuyệt vời! Đàng trai của anh xe jeep, xe tăng tàu bay...”*.

Có câu chuyện muốn xe hoa của một cặp uyên ương làm anh rất cảm động, đồng ý không lấy tiền thuê xe mà chỉ lấy tiền xăng cho đoạn đường rước dâu từ một xóm nhỏ ở khu Đa Kao về Cầu Bông hồi đầu năm 1975. Chú rể làm nghề bán bong bóng vẽ, còn cô dâu bán nhang đèn trước Lăng Ông Bà Chiểu. Gia cảnh nghèo, chắt chiu được ít tiền làm đám cưới đơn sơ tại nhà trai nhưng lại muốn đám cưới được đi xe hoa một lần trong đời. Xe không kết hoa cho tốn thêm chi phí mà chỉ bó hoa hồng vàng trổ trĩu cột ở mũi xe. Chính anh làm tài xế đến nhà gái đón dâu và kiêm luôn

vai trò làm người giới thiệu hai đàng trong buổi tiệc cưới chừng ba chục người, ngồi chật ních trong căn nhà gỗ nhỏ của cha mẹ đàng trai.

Xe hoa không chỉ có vậy, sau 1975 vào thời cuộc sống khó khăn, để tiết kiệm tiền thuê muốn xe hoa, nhiều đôi bạn ở miền quê hay thành thị tổ chức rước dâu bằng bất kể phương tiện gì có thể miễn làm sao ngày trọng đại vui thật là vui. Anh kể rất cảm động trong ngày vui của nhiều thanh niên nam nữ công nhân ở Bình Dương đi rước dâu bằng xe đạp, xích lô hoặc xe gắn máy. Có lần anh làm MC tại một đám cưới cho con người bạn sống ở miền Trung, ngày cưới rước dâu bằng xe bò, còn có cả dàn xe máy cày kết hoa đâm bụt đỏ rực dẫn đầu đoàn đưa dâu.

Nghe kể chuyện rước dâu bằng xe bò làm tôi

nhớ đến một tin vui đăng trên báo cách đây không lâu. Chú rể người Thụy Điển kết hôn cùng cô dâu sống tại Bình Thuận. Đám cưới Việt-Tây rình rang, đàng trai toàn Tây trắng cao ráo, rồi lại còn rước dâu bằng xe bò khiến cả làng xôn xao. Té ra chuyện rước dâu bằng xe bò là do ý tưởng của cô dâu muốn tạo một khoảnh khắc đáng nhớ của ngày vu quy để bắt đầu một cuộc sống mới của đôi vợ chồng.

Có lần về quê người bạn ở Cần Thơ chơi, ngôi nhà cổ bằng gạch mái ngói ba gian ngó mặt ra sông Bình Thủy đã đẹp, nhìn tám hình đám cưới của ông bà nội bạn phóng to lộng kiếng treo trên vách tường lại càng đẹp hơn. Đám cưới trên đường quê, tôi nhìn mà tai nghe dư âm lời hát của nhạc sĩ Hoàng Thi Thơ vang vọng đâu đây. Đoàn đưa dâu đi trên bò

đê, dưới chân lúa chín vàng đồng. Một mùa lúa chín ở miền quê cũng là mùa cưới. Đàn ông mặc áo dài thâm, có người vắt vạt áo lên vai, hai tay túm ống quần kéo cao, lòi ra những bàn chân trần hoặc mang guốc mộc. Đàn bà và các cô gái trẻ mặc áo dài đủ màu, đầu đội khăn vuông hoặc quàng cổ. Đặc biệt nhất là màu hồng và màu xanh nổi bật trong nắng vàng, cùng bầy chim bồ câu bay ra dưới chân ruộng lúa. Một hình ảnh đám cưới thật đẹp, yên bình ở miệt ruộng đồng. Cô dâu, chú rể tươi cười đi bên nhau lại chẳng thêm để ý tới dưới chân lấm đầy bùn đất. Bầy giờ làm sao kiếm được cái khoảnh khắc đáng nhớ ấy nữa.

Tất nhiên, lâu lâu đâu đó báo chí đưa tin ngày thành hôn của một vài nhân vật nào đó chơi nổi trong ngày vui của mình. Rước dâu bằng xe hơi đắt tiền hay thậm chí bằng máy bay trực thăng, du thuyền để tạo dấu ấn cho ngày trọng đại nhất trong đời. Rước dâu bằng phương tiện gì thì mỗi người mỗi kiểu nhưng đó chỉ là mới bắt đầu cho cuộc sống hôn nhân dài lâu để có thể hiểu hết được đoạn kết của ngày lên xe hoa kiệu cưới.

TN

Một đám cưới ở miền quê (ẢNH: HINHANHVN.COM)

Vì sự tiện lợi và để tiết kiệm, số người dùng các apps (ứng dụng) và websites (trang mạng) để thực hiện các dịch vụ về tiền bạc của mình càng ngày càng tăng. Các dịch vụ này bao gồm: deposit checks, trả bills, chuyển tiền, lập và theo dõi ngân sách... Loạt bài sau đây đề cập đến các dịch vụ đó, các lợi điểm, lệ phí, các rủi ro và biện pháp phòng ngừa.

Chi tiêu an toàn trên mạng

NHIỀU KỲ - KỲ 2

Thanh toán hàng ngang [Peer-To-Peer (P2P) Payments]

Apple Cash, Cash App, PayPal, Venmo, Zelle

LỢI ĐIỂM: Tiện lợi để chuyển tiền cho bạn bè, thành viên gia đình và những người khác bằng các P2P apps (ứng dụng P2P).

Ngoài ra, tuy các P2P apps nhằm mục đích chuyển tiền giữa những người quen biết nhau, nhưng hầu hết các doanh nghiệp nhỏ hiện nay đều chấp nhận thanh toán P2P và một số doanh nghiệp không chính thức - như những người bán hàng ở chợ nông sản - cũng yêu cầu được trả tiền kiểu này.

CHI PHÍ: Không phải trả gì, ngoại trừ một vài ngoại lệ quan trọng. Đó là: Bạn sẽ bị tính lệ phí 3 phần trăm nếu trả tiền các giao dịch gửi đi bằng credit cards (thẻ tín dụng) thay vì qua bank account (tương mục ngân hàng). Và hầu hết các ứng dụng P2P đều tính lệ phí 0.5 đến 1.75 phần trăm nếu bạn muốn chuyển ngay tiền đến tương mục ngân hàng của mình; nếu không, phải chờ một đến ba ngày làm việc tiền mới tới. (Zelle là ngoại lệ trong cả hai trường hợp: Zelle không cho giao dịch bằng thẻ tín dụng và tiền gửi đến sẽ nhận được ngay lập tức).

RỦI RO: Vấn đề đáng chú ý nhất là khi người dùng ghi sai địa chỉ người nhận, và gửi tiền sai người. Trong những trường hợp như vậy, người sử dụng thường sẽ không được hoàn tiền. Họ cũng sẽ không giúp đỡ (trừ vài trường hợp ngoại lệ) nếu bạn bị lừa gửi tiền cho một kẻ lừa đảo - chẳng hạn như mua thứ gì đó trực tuyến từ một doanh nghiệp ma (không thực sự tồn tại). Tóm lại, nhiều quyền hợp pháp mà bạn có khi sử dụng credit card (thẻ tín dụng) bạn sẽ không được hưởng với thanh toán P2P.

Cũng cần lưu ý: Số tiền còn lại trong tương mục P2P của bạn có thể không được bảo hiểm của Federal Deposit Insurance Corporation (FDIC) như tương mục ngân hàng.

BIỆN PHÁP PHÒNG NGỪA:

Trước khi gửi tiền, hãy xác nhận danh tính của người nhận bằng số điện thoại, địa chỉ email hoặc mã QR. Hãy thử gửi \$1 làm trắc nghiệm xem người nhận có nhận được không, sau đó hãy gửi thêm. Chuyển tiền từ tương mục P2P bạn nhận được vào tương mục ngân hàng được FDIC bảo hiểm càng sớm càng tốt. Và bật "on" tất cả các options xác minh danh tính trong app.

Ngoài ra, đừng thông tin cho ai cũng biết những người mà bạn gửi tiền đến. Kỳ cuối của loạt bài này sẽ đề cập đến "Cách bảo vệ quyền riêng tư của bạn".

Những ngôi làng đẹp như cổ tích

Trong cuộc sống bận rộn nếu bạn muốn tìm một điểm đến lý tưởng để nghỉ ngơi và thư giãn thì du lịch Colmar chính là sự lựa chọn hoàn hảo. Một thị trấn nhỏ bé nhưng có những cảnh quan đẹp đến ngỡ ngàng. Khi đặt chân đến đây, bạn như bước vào một thế giới khác. Nơi mà thời gian chậm lại và mọi thứ trở nên đẹp đẽ hơn.

Chị Trần Trang, du khách từ Việt Nam, không khỏi xuýt xoa khi khám phá những ngôi làng cổ ở vùng Alsace, phía Đông Bắc nước Pháp trong chuyến du lịch Châu Âu mới đây. Alsace được chia thành hai khu vực chính: Bas-Rhin với thủ phủ là Strasbourg và Haut-Rhin với thủ phủ là Colmar. Xung quanh hai thành phố này là nhiều ngôi làng nhỏ xinh xắn.

Nữ du khách đã dành tới 2 ngày để khám phá hai ngôi làng cổ Colmar và Eguisheim. Chị Trang thích thú với ngôi làng cổ Eguisheim hơn vì ngôi làng này hiện không bị thương mại hoá nhiều như Colmar. Hơn nữa, ngôi làng sở hữu kiến trúc khá đặc biệt, các dãy nhà được sắp xếp theo hình tròn đồng tâm.

Những ngôi làng ở vùng

Colmar

Alsace vốn dĩ đẹp như trong truyện cổ tích và còn nổi tiếng với rượu vang.

Chị Trang bày tỏ: “Ở đây chỗ nào cũng đẹp, cứ giờ máy lên là có ảnh đẹp. Nhóm chúng tôi đã dành cả ngày để đi dạo quanh ngắm cảnh trong làng. Tôi cảm thấy mình như cô bé Gretel

lạc vào ngôi nhà bánh gừng trong truyện cổ Grimm vậy”.

“Lần này, tôi đi vào mùa xuân nên hoa nở khắp nơi. Tuy nhiên, thời tiết lại thất thường. Mỗi nắng đẹp, trời xanh mây trắng đó mà một lúc sau mưa giông đã ồm ồm kéo tới. May mắn, ngày dài đêm ngắn nên chúng tôi

đi chơi cả ngày đến 9h về mới tối”, chị nói thêm.

Chị Trang tiết lộ đây là góc chụp ảnh, check-in được yêu thích nhất ở Colmar, phía bên tay phải là một tiệm bánh pizza rất ngon và ở giữa là một cửa hàng đồ lưu niệm xinh xắn

Ngôi làng nằm ở phía đông bắc đất nước, thuộc vùng Alsace, nơi nổi tiếng với những cánh đồng nho bạt ngàn. “Gọi Colmar là ngôi làng cổ tích, quả cũng không sai. Nơi đây toát lên nét đẹp yên bình với những ngôi nhà từ thời Trung Cổ, những con kênh uốn lượn, cùng những con đường lát đá duyên dáng. Một du khách đến từ Đức là anh Tường ghi nhận.

DH (TIN INTERNET)

Bệnh cao máu và người lớn tuổi

BẢO SƠN

Một trong những bệnh mà người lớn tuổi thường gặp nhất là cao huyết áp hay cao máu. Hệ thống mạch máu trong cơ thể thay đổi theo tuổi, càng lớn tuổi mạch máu càng cứng làm cho huyết áp tăng, ngay cả ở người có sức khỏe tốt. Mặc dầu cao máu ảnh hưởng tới khoảng một nửa số người lớn tuổi, rất nhiều trong số đó không nhận ra mình bị bệnh. Không kiểm soát được cao máu sẽ đưa tới nhiều thứ bệnh. Dưới đây là một vài điều cần biết.

6. Ai có thể bị cao huyết áp?.

Bất cứ ai cũng có thể bị cao huyết áp. Người bị các bệnh như hội chứng về trao đổi chất, bệnh thận, bệnh tuyến giáp, sẽ bị cao huyết áp. Một số vấn đề khác cũng ảnh hưởng như: (1) tuổi, càng lớn tuổi càng dễ bị cao huyết áp; (2) giới tính, trước 55 tuổi nam giới dễ bị cao huyết áp hơn nữ giới; (3) di truyền; (4) chủng tộc, người gốc Phi Châu dễ bị cao huyết áp hơn chủng tộc khác.

Ban đầu, người ta không thấy triệu chứng bệnh cao huyết áp cho tới khi bác sĩ kiểm tra vài lần vẫn cho kết quả cao, lúc đó mới xác định bị cao huyết áp và bắt đầu dùng thuốc điều trị.

7. Làm sao kiểm soát được huyết áp.

Huyết áp có thể giảm bằng cách thay đổi cách sống và thói quen, hoặc dùng thuốc. Dưới đây là một số điều cần tránh để giúp giữ huyết áp điều hòa:

- Giữ cho đừng bị béo phì. Càng nặng cân, càng dễ bị cao huyết

áp. Vì vậy cần phải đốt bớt năng lượng thu vào từ ăn uống.

- Tập thể dục: Hoạt động bình thường, đi bộ, bơi lội đều giúp giảm huyết áp. Nên cố gắng tập thể dục ít nhất 150 phút mỗi tuần hay 20 phút mỗi ngày.

- Ăn uống điều hòa: nên ăn nhiều rau, trái cây, hạt, chất đạm, sữa. Huyết áp sẽ giảm nếu ăn uống cẩn thận.

- Bớt ăn muối.
- Không uống rượu.
- Không hút thuốc.
- Ngủ đầy đủ.
- Giảm căng thẳng.

Ngoài việc phải thay đổi cách sống, bác sĩ sẽ cho thuốc để làm giảm huyết áp. Người già bị huyết áp tâm thu (systolic hypertension) cũng được điều trị tương tự như người bị huyết áp cao khác. Thuốc giúp kiểm soát huyết áp nhưng không làm cho nó hết hẳn. Vì vậy thường phải uống thuốc trong thời gian rất dài.

RED, WHITE & YOU

3/7. Lễ hội mừng lễ July 4, trình diễn nhạc, games cho mọi lứa tuổi, trình diễn drone, có nhiều nhà hàng lân cận.

Địa điểm: Downtown Garland Square, 520 W. State St, Garland TX 75040. **Giá vé:** miễn phí.

LIGHT UP ARLINGTON

29/6 từ 6pm tới 10:30pm. Trình diễn nhạc và bán thức ăn, nhiều sinh hoạt dành cho trẻ em. Có 4 sân khấu trình diễn. Bắn pháo bông kéo dài 20 phút

Địa điểm: A Levitt Pavilion, 100 W Abram St, Arlington TX 76010. **Giá vé:** miễn phí.

ENNIS FREEDOM FEST

29/6. Lễ hội Freedom Fest do thành phố Ennis tổ chức, sinh hoạt dành cho trẻ em, bắn pháo bông, có bán thức ăn

Địa điểm: Veterans Memorial Park, 2301 Ennis Pkwy, Ennis TX 75119. **Giá vé:** miễn phí.

HỒ ĐẮC VŨ

Ông già bụi đời

HỒ ĐẮC VŨ
MELROSE, MA

Ông Jones kéo chiếc xe chở đầy lon, chai bia, lên lễ cho dễ đi, vì cơn tuyết đổ xuống hồi trưa đã ngập tới gấu quần, những luồng gió bất chợt từ ngoài công viên thổi vô làm tung lớp bông tuyết, bay sát đất, bám vô chiếc quần jean bạc màu cũ mềm, dưới chân đôi giày lính quá khổ đã hứng hết lớp tuyết lọt vô trong. Jones cảm thấy cái lạnh bắt đầu thấm qua đôi vớ len dày, làm tê mảy đầu ngón chân, ống quần đã đông cứng sau những cơn gió, nặng thêm những bước chân mệt mỏi của mình, ông chửi thề.

- Mẹ! Cố lên Jones chỉ còn một khoảng lễ đường ngắn, là tới chợ Whole Foods, là tới bữa tối, là chai Whiskey đỏ, là nguồn sinh tử của mày... Mẹ! cố lên!

Jones quay lại, nhấc 2 bánh trước lên một chút, đẩy chiếc xe, bươn qua những đám tuyết đã bắt đầu cứng lại.

- Gần tới rồi! Ráng đẩy Jones à! Qua cái cửa là xong, ông già Mễ tử tế sẽ lấy đồng lon, chai, bỏ vô thùng, bấm máy, in số tiền \$30! Cho 2 ngày, vậy là ngon! Là cầm chắc chai whiskey đỏ với bao chip khoai tây chiên cho cỡ nhậu trước

khi ngủ...

Bán đồng lon xong, ông nhét \$30 vô túi da nhỏ đeo trước ngực, nằm dưới 2 lớp áo len. Ông Jones coi điện thoại... Chà! 7 giờ tối rồi. Ông kéo nhanh chiếc xe trống, lợi tuyết trở lại phố Tàu.

Mỗi ngày, chừng 7 giờ tối, ông Jones gõ cửa sau của nhà hàng nhỏ bán cơm, mì, thịt heo quay, vịt quay ở đường Harrison.

- Hello Jones! Bữa nay 4 thùng, ông làm gì.

Công việc của Jones, là kéo 4 thùng rác ra cái hẻm bên hông, đổ vô ngăn chứa rác lớn. Dù nhiệt độ lạnh ngắt, nhưng nhờ tuyết trơn, dễ kéo, nên 15 phút, Jones đã xong việc.

Anh Tàu trẻ, đứng ngay cửa.

- Cám ơn ông Jones ...

Anh đưa cái bao giấy, kèm tờ \$10.

- Nè! Tặng ông nửa con vịt quay, tối về nhậu.

- Cám ơn.

Ông Jones cầm tiền, bao giấy, băng qua bên kia đường, ghé tiệm rượu, mua chai whiskey. Trời đã tối lắm, gió từng cơn lạnh chui qua chiếc áo khoác bằng nỉ xanh của quân đội đã rách 2 bên nách, xoáy tê ngực, ông lấy chiếc áo mưa trong túi vải đeo vai, trùm ngoài áo nỉ, tay chụp chiếc nón bằng nỉ lông nằm trong cổ áo mưa, phủ lên đầu, cột chặt, tránh bớt cơn

lạnh. Jones cúi đầu tránh gió, cố kéo cặp chân lạnh cóng đi nhanh về hướng shopping Macy.

Bên hông shopping là một tầng hầm rộng lớn, có bãi đậu, dùng cho xe trailer giao hàng, người giữ trạm tử tế không khóa cửa, cho ông Jones mở cái lều cá nhân để ngủ ở góc nhà mỗi đêm, cũng là nơi ông cất áo quần, vật dụng trong mấy ngăn tủ sắt nằm sát sàn hầm bằng xi măng. Ở đây an toàn vì ấm vào mùa Đông, mát lúc Hè.

Ông Jones chui vô lều, thay bộ đồ ấm, trùm người trong cái túi ngủ, bật đèn pin, lấy chai rượu, nửa con vịt quay để trên mảnh giấy nhôm, bắt đầu bữa tối trước khi ngủ.

Dậy từ 6 giờ sáng, nên tới 7 giờ, ông Jones đã dọn dẹp lều, mặc thêm chiếc áo lạnh bên trong chiếc áo nỉ quân đội, đeo đôi găng tay chống lạnh của dân trượt tuyết, 5 đầu ngón tay cắt lỗ, có miếng che cho ngón tay lộ ra, ông mặc thêm chiếc quần nỉ lông trượt tuyết bên ngoài chiếc quần jean mới thay, hấp tấp đẩy chiếc xe nhỏ ra khỏi cửa nhà xe, băng qua lớp tuyết đã dón cao 2 lê đường, tới bên kia là nhà thờ, để chiếc xe bên vách, ông đẩy cửa. Căn phòng mặt tiền của nhà thờ ấm áp, thơm ngát mùi súp gà, trước cái bảng đen, với dòng chữ "Nồi súp

từ thiện" đã có vài người xếp hàng.

- Hello! Jones.

- Chào buổi sáng!

Jones đưa tay chào các người bạn bụi đời.

Từng người bước tới, nhận lon súp nóng, 2 lát bánh mì, 1 ly cà phê.

Jones ngồi xuống bàn, Carlos hỏi.

- Nghe nói cha bị loét bao tử?

Jones lấy lon súp, húp cái rột.

- ...Tao bị tiểu đường từ lâu, bây giờ bị loét bao tử và hư tới thận ... Đại khái bộ đồ lòng của tao nát như miếng burger chưa nướng.

- Tao cũng vậy! Ngày càng tệ hại.

- Đó là số phận của những con người sống dưới đáy xã hội.

- Nhưng đây là Mỹ! Một nước đã đốt hàng trăm tỷ đô để đánh nhau...

Carlos chỉ vô cái huy hiệu nhỏ bằng đồng của Thủy Quân Lục Chiến, đeo trên cổ áo lính rằn ri.

- ... Và cuối cùng bỏ chạy! Không lẽ họ không thể chi chút tiền nào để cứu vớt mấy thằng cựu chiến binh nghèo của mình sao?

Jones húp cạn lon súp.

- Có chứ! Nè! Họ chi nè! Lon súp loãng và ly cà phê lạt nhách trên tay mày.

- Mày có lấy thuốc điều

trị miễn phí không?

- Tức nhiên là có... Như mày!

- Nhưng tao không như mày...

- Sao?

Carlos đổ ly cà phê lạt vô lon súp, ném lọt vô thùng rác ngay tường.

- Mỗi tháng, tao đem hết số thuốc đất tiền qua Chelsea bán lại cho tụi Mễ di dân lậu, nhiều người bị bệnh, nhưng đi làm tiền mặt, không mua được các loại thuốc điều trị đất tiền ...

Jones cười.

- Mày hay!

- Mỗi tháng tao có thêm \$200 chơi "Cần sa"

Carlos đứng dậy, lấy khăn giấy lau bàn, bước ra ngoài.

Từ bữa đó, Jones bắt đầu bán hết số thuốc đất tiền cho bệnh thận, tiểu đường và loét bao tử ở phố Tàu. Ông trở thành người khá giả, vì mỗi tháng lợi tức của ông đã lên tới \$400.

Cơn bão tuyết lớn nhất mùa Đông đã đổ cả núi tuyết xuống Boston từ sáng hôm qua. Con đường Washington chạy thẳng từ phố Tàu tới Tân Cảng, vùng đất kiếm ăn của ông Jones đã mọc đồng tuyết cứng như đá, cao chừng 18 in, chạy dọc theo 2 bên lề, nằm giữa mặt đường và lối đi bộ. Người từ các cao ốc ở khu tài chánh của Boston túa ra đi ăn trưa. Từ phía

dưới, ngang tiệm phở Pasteur, trên lề đường đây tuyệt là ông Jones, ông mặc bộ đồ lạnh, chiếc quần jean rách gấu, đôi giày lính, đầu trùm nón len đang chạt vật đẩy chiếc xe vượt qua đám tuyết trên lề, ông đi vòng vô con hẻm nhỏ. Mỗi trưa, ông Jones thường ghé khu này, thu lượm vỏ bia, lon nước ngọt từ các thùng rác. Ông đang lượm đồng lon nước ngọt của tiệm cà phê, cột từng bao ny lông, bỏ vô xe. Tối sau lưng nhà hàng Ý, 2 bao lon lớn đã nằm ngay hiên cửa sau.

- Cám ơn những người tốt bụng.

Bỏ 2 bao vô xe, ông cầm cúi đẩy xe ra tới đầu hẻm, bỗng

- Bịch!

Cú đập như trời giáng vô lưng, ông Jones té sấp xuống mặt đường đây tuyết, một bàn tay chụp cổ, bàn tay khác chụp vai ông lật ngửa ra. Ông Jones nằm đó, nhắm nghiền mắt trên khuôn mặt nhăn nhó, vết máu túa ra từ khóe miệng, hơi thở hắt lên, đứt quãng vì cơn đau.

Gã bụi đời, tóc tai bù xù, trong bộ áo choàng đen, trùm kín mặt, thọc tay vô dưới lớp áo lạnh trên người ông Jones, lôi ra cái túi da nhỏ, đã sờn góc, nhét vô túi, bước nhanh ra khỏi hẻm.

Ông Jones ra khỏi cửa bệnh viện Tufts Boston

với bệnh án như cũ, tiểu đường, suy thận, loét bao tử, và vết bầm ngang lưng. Sau khi cấp cứu, nhân viên xã hội ở Bệnh viện đã tặng ông, áo khoác dài, bên trong lót lớp lông dày, đủ ấm với độ lạnh khắc nghiệt nhất của mùa Đông, quần ny lông 2 lớp chống tuyết, nón, vớ len dày, và đôi boots da hươu.

Sáng hôm sau, ở nhà thờ, nơi chiếc bàn sát bên nồi súp nóng. Carlos bước tới

- Jones! Cha mặc đồ sang như chủ nhà hàng.

Carlos ngồi xuống, húp lon súp, ngược lên.

- Mẹ! Thành chó cốm hết gia tài của cha ... Cảnh sát có truy tìm không?

Jones cười ha hả.

- Cha nghĩ là cảnh sát bỏ công lợi tuyết, chịu lạnh đi tìm \$1000 cho thành bụi đời?

- Có thể!

- Nhưng tìm làm gì! Thành nhóc kia sẽ không có tiền trả lại cho tao, nó chỉ bị phạt cảnh cáo, làm dịch vụ cho cộng đồng trong 1 tuần, sau đó ra về phơi phới, vì tao còn sống nhăn!

Carlos hiểu ra, ông đồ ly cà phê lạt vô lon súp, ném lọt vô thùng rác ngay tường.

Jones, làm lại từ đầu.

Cái chu kỳ kiếm ăn mỗi ngày, lặp lại từng ngày.

Sáng ăn súp nhà thờ, đi lượm lon, chai, gom cát,

khi nào được 3 bao tải, đẩy đi bán ở chợ Whole Foods, lấy tiền mua đồ ăn, rượu cho mỗi ngày, một tuần đổ rác tiệm thịt phở Tàu, họ cho miếng thịt quay hay nửa con vịt vậy là đêm đó nhậu một mình, bí tỉ cho tới 2 giờ sáng.

Trận bão thứ nhì của năm tới sau Giáng Sinh.

Vừa dọn lều xong, ông Jones đẩy chiếc xe nhỏ định qua nhà thờ ăn súp, nhưng đang đi ông bỗng sụm xuống, hai chân hoàn toàn mất sức, không đứng lên được, hơi thở nghẹn trong ngực, ông sợ quá, cố lết vô, dựa lưng sát tường, ngược mặt, há miệng, hóp hóp, lấy hơi chừng 10 phút sau, hơi thở trở lại bình thường, ông qua nhà thờ ăn súp, đẩy xe đi lượm lon ở thùng rác của mấy cái Bar phía dưới đường Washington, nhân tiện bán số thuốc ông mới lấy ở tiệm CVS cho chị người Mỹ bán hoa quả trong chợ trái cây gần đó được \$350. Trưa, ông hí hửng vòng về Macy, vô tiệm rượu mua 3 chai whiskey, ghé Wendy mua 2 cái Cheese Burger và ly Coke. Nhưng vừa ăn hết 1 cái burger, thì cơn đau trong bụng bốc lên, ông Jones đổ đom đóm mắt, mồ hôi ra ướt mặt, ông cố ôm bụng, người sụp xuống, máu tràn ra miệng, ông lấy tay bịt lại cố nuốt vô và quỵ xuống, té lăn ra sàn, khách hàng bu tới, ông

Jones đã gượng đứng lên, chụp ly coke uống một hơi, lảo đảo đi ra ngoài, trước những con mắt lo lắng của mọi người.

Ra tới ngoài, cái lạnh gắt của tháng 1 ngấm vô thịt da, làm ông Jones tê cứng, ông lấy chai rượu mới, khui nắp, làm một ngụm lớn.

- Khà!

Ngụm rượu làm cơ thể ông ấm lại, có chút sức. Ông Jones dựa lưng vô tường cố lết về khu hầm, bãi đậu xe giao hàng của Macy, nơi ông tạm trú bấy lâu nay. Ông kéo chiếc lều, dựng lên, chui vô, đúng lúc cơn sốt bốc lên, cả người ông nóng rực, mồ hôi thấm ướt cả lớp áo trong, chảy từng giọt trên trán xuống tới cằm, rằng ông bắt đầu đánh bò cạp, tay chân nổi cơn run không kềm được. Ông Jones nằm ngửa, cởi tung áo khoác, mồ hôi ướt hai tay áo như nhúng nước, ông cởi luôn áo trong, ngủ thiếp đi.

Không biết bao lâu, ông Jones mở mắt trong căn hầm tối thui, lạnh ngắt. Ông mò mẫm tìm cây đèn pin ở bao đồ, bấm nút.

Trong ánh sáng lò mờ, ông Jones vội vàng mặc áo quần ấm, ngồi sát lưng vô tường, lấy chai rượu làm một ngụm, lôi cái burger còn lại hồi chiều, làm bữa nhậu bù giữa khuya.

“Chuyện phải tới, đã tới,

số thuốc điều trị đắt tiền bán đi mỗi tháng đã cho mình thấy ngay những hậu quả của sức khỏe, qua những cơn bệnh bất chợt cả ngày nay. Thay vì uống thuốc, mình đã lấy tiền uống rượu, tìm những cơn say để xoa bớt những phiền toái của một kẻ lang thang, bụi đời, nhưng! ... Con say hũ chìm chỉ làm tạm ngưng trong giây phút tấn bi kịch tiếp diễn của đời mình. Không hề xóa được...”

Ông Jones đã khỏe, sáng đi ăn súp, cà phê, vui vẻ nói chuyện với những người bạn bụi đời.

- Hey! Carlos! Cám ơn cha đã chỉ tui trò bán thuốc...

- Đúng! Có tiền xài rủng rỉnh, bệnh hoạn ăn thua gì, tôi số là chết! Số ông sống dai!

- Vì sao?

- Mặt lúc nào cũng hồng hào, khỏe mạnh.

- Tại tao uống rượu hoài!... Cám ơn lá bài bói của cha.

Nhưng, hôm nay khác mọi hôm, ông Jones không lờm lờn, bước vô tiệm rượu mua 1 chai whiskey nhãn đen, bỏ vô túi áo khoác, ghé Macy mua cái áo sơ mi trắng, cà vạt đen, đôi giày da đen, nón nỉ đen, ông trả tiền, vô phòng thay đồ, diện mọi thứ, nhìn như một ông chủ tiệm. Tạt vô McDonald mua 2 cái Big Mac, lấy chai rượu

nhỏ trong túi, làm một ngụm, ra trạm bus leo lên chuyến xe về khu Dorchester, ông xuống trạm, lợi tuyệt, đi thẳng tới cái nhà quán lớn nhất nhì Boston, mua bó hoa trắng ở tiệm ngay cổng, bước vô, tới cửa chính. Ông đứng lại, đọc 2 bản tin tang lễ trên bảng thông báo, một của Mỹ, một của Tàu.

Ông Jones bước qua bên tang lễ Mỹ, đưa bộ mặt đăm ma, đẩy cửa

- Dạ! Xin cho biết tên.

Anh phục vụ tang lễ hỏi

- Mr Jones, bạn cùng đơn vị với Đại Úy Nelson, tại chiến trường Afghanistan.

- Xin cảm ơn.

Ông Jones đưa bó hoa trắng, anh ta mang đi.

Đứng chừng 5 phút, ông Jones lù ra khỏi phòng. Căn nhà quán rộng lớn vắng tanh, ông theo tấm bảng “Show room” đi về phía sau, mở cửa, căn phòng lớn bán quan tài, có 3 quan tài, gỗ đỏ, gỗ đen, sang trọng và chắc chắn, Jones nghĩ vậy.

Jones đi một vòng.

Quan tài số 1, gỗ đỏ, lót nhung, viền lụa, có nệm êm ái, hệ thống đóng, mở nắp tự động, có âm nhạc, (Hoặc kinh) dùng trong 6 tháng, hệ thống thông gió, chống mùi hôi, Giá \$50,000.

Quan tài số 2, gỗ đào già, lót lụa, có nệm êm ái, hệ thống đóng, mở nắp tự

động, hệ thống thông gió, Giá \$40,000.

Quan tài số 3, gỗ đào thường, lót lụa, có nệm êm ái, hệ thống đóng, mở nắp tự động Giá \$30,000.

- Mẹ! Sang quá... Chết mà còn sang!

Ông Jones bước tới, khóa cửa, tắt bớt đèn, lấy trong túi xách chiếc khăn trắng, thêu viền xanh, trải lên chiếc bàn nhỏ tiếp tân trong góc phòng. Ông kéo chiếc ghế, ngồi xuống, khui chai whiskey đen, 2 cái Big Mac, bỏ ra bàn. Ông Jones ngồi uống rượu, ăn burger, cũ nhậu buổi tối bắt đầu.

“Trái mìn cóc trong căn nhà tình nghi của bọn Chuột nổ 1 tiếng “Kling!” khô rang, ngay dưới chân Jones, anh thoát chết, nhưng một mảnh thép oan nghiệt đã cắt đứt cặp trứng quý giá của anh. Jones giải ngũ với thương tật hạng A, anh về nhà ở Boston với Karen và đứa con gái Ruth 5 tuổi. \$3,000 giải ngũ, cộng với \$3,000 trợ cấp thương binh, dư sống cho Jones và gia đình. 6 tháng sau, dùng một cái, anh nhận được thư báo ly dị của vợ với lý do.

“Ông Jones, chồng tôi đã bị biến thái, ngày càng trở thành đàn bà, và không có hoạt động tình dục thích đáng”

Bán nhà, chia tiền xong, Karen dắt con đi bắt tằm cho tới giờ, không một

tin tức, Jones buồn bã, đi bụi.”

Con đau điếng người bắt đầu tới, ông Jones nốc nửa chai whiskey, cơn đau làm tê 2 gối, ông quy xuống, ôm mặt khóc.

“Ruth, nằm trên cánh tay Jones.

- Ba ơi! Mẹ nói ngày mai sẽ đi khỏi nơi này, mà không mang ba theo... Tại sao?”

- ...

- Ba ơi! Sẽ không có ai chơi trốn tìm nữa”

Jones nằm dưới sàn, chân tay co giật, ông cố bò tới lấy chai rượu, uống cạn. Jones ngả nghiêng đứng dậy, ông bước tới cái quan tài số 1, ấn nút, nắp mở ra.

- Mẹ! sang quá! Bằng tiền tao sống cả mấy năm!

Ông kéo chiếc bàn tới, cố leo lên, đứng thẳng người, lấy chai whiskey đen, nốc cạn, bước vô quan tài, nằm xuống, ngay ngắn, nhắm mắt, giọt nước mắt đọng bên khóe.

Ông Jones đưa tay bấm nút, nắp quan tài đóng lại.

Qua 2 ngày cuối tuần, cho tới thứ Hai, nhân viên nhà quán mới tìm thấy ông Jones đã nằm chết trong cái quan tài đắt giá nhất.

Miệng ông Jones, cười như khinh bạc.

HDV

Thiết kế mở

open floor plans

Các thiết kế mở mặt bằng hiện đại đã trở thành xu hướng thịnh hành, do mang đến nhiều thay đổi và tiện ích cho không gian. Tuy nhiên cũng có những điểm bất lợi khi thiết kế căn nhà theo cách này.

■ Không gian rộng hơn.

Việc phá bỏ các bức tường và cửa ngăn tạo sự liên tục trong thiết kế từ phòng này sang phòng khác và hình thành không gian đa chức năng chỉ với diện tích tương tự. NGUỒN: MASCORD HOUSE PLANS.

■ Bill tiền điện lớn hơn để giữ ấm và làm mát không gian. Những chi phí để nâng cấp khả năng cách nhiệt, gia cố cửa sổ, sàn có thể tốn kém hơn nhiều so với việc giữ nguyên những căn phòng nhỏ có đủ tường và cửa ngăn. NGUỒN: HGTV.

■ Nhiều ánh sáng tự nhiên hơn.

Sơ đồ mặt bằng mở giúp ánh sáng tự nhiên tràn vào không gian nhiều hơn mang tới cảm giác dễ chịu, sáng sủa. Tầm nhìn thoáng rộng không bị cản trở cũng tạo ra sự kết nối liền mạch giữa không gian trong nhà và ngoài trời. NGUỒN: PERRY HOMES.

■ Ánh sáng mặt trời trực tiếp có thể chiếu vào những vị trí quanh năm không có ánh sáng trước kia. Một số khu vực có thể bị chói quá mức, mất cân bằng ánh sáng và bị hư hại do ánh nắng mặt trời. Sàn gỗ có thể bị phai màu, cong, nứt. Các món đồ trang trí nội thất cũng cần được bài trí lại. NGUỒN: BYHYU.

■ Mang đến sự kết nối.

Sơ đồ mặt bằng mở mang tới cảm giác gắn kết và giúp các thành viên trong gia đình dễ dàng tham gia vào các hoạt động trong một khoảng cách thoải mái. Sẽ thuận tiện và dễ dàng hơn khi gia chủ vừa nấu ăn vừa có thể trông chừng trẻ nhỏ chơi đùa trong phòng khách, khi không có bức tường phân định không gian. NGUỒN: BETTER HOMES & GARDENS.

■ Không gian cá nhân và sự riêng tư sẽ bị hạn chế. Nếu các thành viên trong gia đình cần sự yên tĩnh, riêng tư, họ có thể phải vào phòng ngủ hoặc phòng tắm. Sự bừa bộn, mùi vị và khói của căn bếp đang lúc bận rộn nấu nướng cũng có thể được nhìn rõ từ phòng khách là điều có thể khiến gia chủ cảm thấy bất tiện. NGUỒN: BETTER HOMES & GARDENS.

Dụng cụ làm sạch răng

Để làm sạch thức ăn vướng trong kẽ răng, trước kia người ta dùng tăm xỉa răng. Loại này dễ làm hư răng vì tạo ra kẽ hở ngày càng lớn giữa 2 răng. Sau này, người ta dùng chỉ nha khoa để lấy thức ăn ra. Loại này ít làm hại răng nhưng lại khó sử dụng vì phải cho ngón tay vào miệng, rất khó xoay trở.

Một dụng cụ có tên là Flaus mới được thiết kế giúp cho việc làm sạch răng dễ dàng hơn. Flaus có dạng hình trụ với một đầu lắp ráp tương tự như loại bàn chải đánh răng chạy bằng điện. Đầu này hình chữ Y và có dây căng ngang. Người sử dụng chỉ cần đẩy chỉ vào kẽ răng, máy sẽ rung với tần số 300 lần/giây và dễ dàng tách thức ăn bị kẹt ra khỏi kẽ răng. Máy chạy bằng pin điện, một lần sạc mất 3.5 tiếng, đủ để máy hoạt động trong 2 tháng. Dụng cụ này dễ sử dụng, làm sạch răng nhanh chóng và không làm tổn hại răng và nướu răng.

Máy được bán với giá \$79 gồm thân máy và 45 đầu lắp ráp. Người sử dụng có thể mua thêm với giá \$15 cho 90 đầu.

Laptop không màn hình

Một năm trước, công ty Sightful đã giới thiệu loại laptop Spacetop không màn hình lần đầu tiên. Sau khi được cải tiến, nay công ty chính thức đưa sản phẩm ra thị trường.

Thay vì sử dụng màn hình, Spacetop được kèm theo một bộ kính mắt áp dụng công nghệ thực tế ảo (AR) để tạo ra màn hình ảo rộng 100 inch hiện ra ngay trước mắt. Người sử dụng có thể dùng máy để làm việc, chơi game, xem phim... như bất cứ laptop nào khác. Màn hình ảo được cố định, nhưng hình ảnh có thể phóng lớn hay nhỏ bằng cách di chuyển đầu tới gần hay xa. Một điểm khác biệt nữa là laptop sử dụng hệ điều hành Space OS chứ không sử dụng Windows.

Trên kính AR còn có loa phát thanh, microphone, tự động điều chỉnh ánh sáng. Khung kính được thiết kế để có thể cùng mang với kính cận hay viễn thị. Điều bất tiện duy nhất là kính phải nối bằng dây vào laptop.

Máy sẽ được bán với giá \$1,900 vào tháng 10 sắp tới.

Lấy vợ nhầm

Lấy vợ lầm khi cũng nhầm, cùng lầm là nhầm chuyện có hợp tính tình hay không. Không như một thanh niên tại Naringgul, Indonesia thì nhầm hơi đau. Sau khi hẹn hò với một thiếu nữ được một năm, cả hai làm đám cưới và chung sống với nhau. Sau gần hai tuần cô dâu vẫn mang khăn trùm mặt và nhất định không chịu động phòng thì chú rể mới khám phá ra “cô dâu” là một gã...đực rựa, “cô ta” chỉ kết hôn nhằm chiếm đoạt tài sản gia đình chú rể.

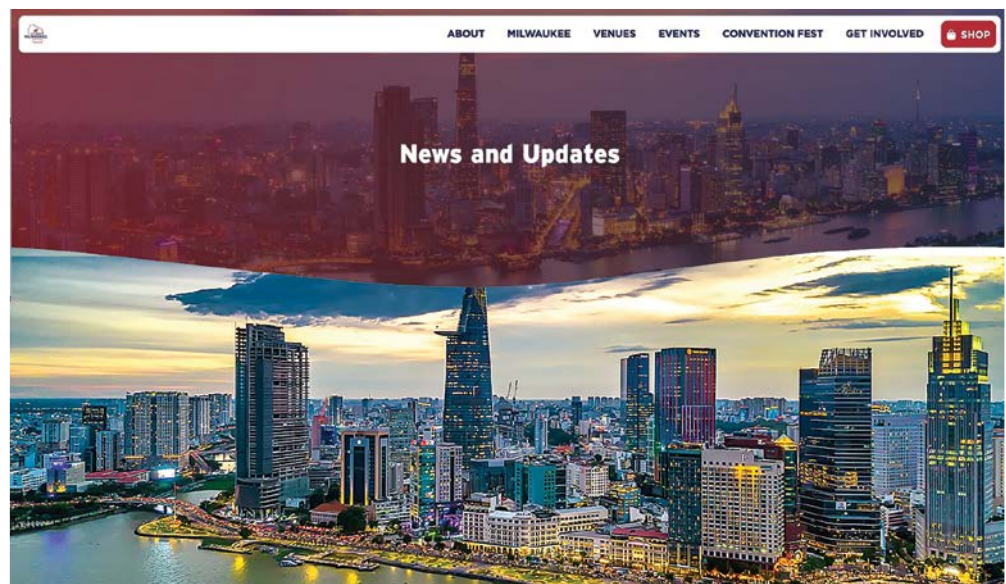
Nhà cho không

Tình cho không biểu không chứ nhà thì có khi nào cho không, ngoại trừ để lại cho con cháu. Vậy mà mới đây chủ một căn nhà bạc triệu tại Kansas đăng lên trang Zillow bán với giá chỉ \$10,200 trong mục đích “từ thiện”. Khi thiên hạ nhào tới gõ cửa âm ỉm thì chủ nhà tá hỏa biết có ai đó đã rao bán giả mạo. Với chiêu trò khách hàng muốn xem nhà phải “deposit” trước \$200. Khỏi người mất tiền vì tưởng gặp may. Nhìn lại thì kỹ thuật lừa đảo mỗi ngày một tinh xảo hơn, kỹ thuật hơn và máu chốt vẫn đánh vào “lòng tham” của con người.

Nhầm lẫn có lợi

Thành phố Sài Gòn bỗng dưng được nổi tiếng và quảng cáo Free nhờ trang mạng của đảng Cộng Hòa quốc gia Hoa Kỳ quảng bá đại hội đảng vào tháng Bảy tới tại thành phố Milwaukee, Wisconsin nhưng không hiểu sao lại đăng nhầm bức ảnh thành phố... Sài Gòn thay vì Milwaukee. Trang này đã đổi ảnh khác nhưng hình ảnh này cũng đã tràn lan khá nhiều trên hệ thống truyền thông Hoa Kỳ và thế giới tuần trước. Biết đâu nhờ vậy mà sắp tới ngành du lịch Sài Gòn trở lại tấp nập hơn.

Chung quanh sự mất dấu

của Thầy Thích Minh Tuệ

Trong vòng chưa đầy một tháng, hiện tượng Thích Minh Tuệ làm lay động thế giới và các trang mạng xã hội dường như đều tập trung vào hình ảnh của Thầy. Sau đôi lần bị xua đuổi, trong đó, lần gần nhất ở một nghĩa trang gia tộc tại Quảng Trị, hôm sau, Thầy lại được Chủ tịch ủy ban nhân dân Quảng Trị chỉ thị dọn đường, canh gác, tổ chức giao thông để Thầy đến một nghĩa trang khác tá túc. Thế rồi, sau Quảng Trị, đến Thừa Thiên - Huế, người ta cũng tổ chức đón rầm rộ, để rồi trong đêm khuya, Thầy bỗng đứng “bốc hơi”, im hơi lặng tiếng cho đến giờ phút này. Sự vắng mặt bất thường của Thầy khiến cho cộng đồng đặt ra rất nhiều câu hỏi, trong đó, những câu hỏi đều có trọng tâm xoay quanh vấn đề liên quan đến nhà cầm quyền.

UYÊN CA
QUẢNG NAM - VN

Liệu đây có phải là một Minh Đăng Quang thứ hai?

Ngài Minh Đăng Quang, Tổ sư của hệ phái Khất Sĩ, một hệ phái có sức ảnh hưởng và uy tín khá lớn trong Phật Giáo hiện nay tại Việt Nam, cũng là người có hành trạng, hạnh nguyện gần với Thầy Thích Minh Tuệ.

Sau một thời gian ngắn khát thực, Ngài bị biến mất một cách bí ẩn, khó hiểu.

Đương nhiên việc so sánh Ngài Minh Đăng Quang với Thầy Thích Minh Tuệ là một sự so sánh có phần khập khiễng, cưỡng cầu. Nhưng về căn bản, lại có gì đó khá giống nhau, như lời của một Phật tử tên An:

- Tôi nghĩ rằng rất có thể Thầy Thích Minh Tuệ cũng lặp lại câu chuyện của Ngài Minh Đăng Quang.

- Anh dựa trên cơ sở nào để có nhận định như vậy?

- Dựa trên sự tín thành của Phật tử.

- Sự tín thành của Phật tử sao lại dẫn đến mỗi hoài nghi kỳ lạ này của anh?

- Nói cho cùng, nhà cầm quyền rất sợ những người có thể tạo hiệu ứng đám đông. Đám đông càng lớn thì nỗi lo sợ của nhà cầm quyền càng cao. Nhưng đó chưa phải là vấn đề, tức là đám đông không thôi chưa phải là vấn đề.

- Vì sao?

- Vì nếu nói đám đông thì những đoàn đi bão sau trận đá banh hoặc những đám đông cổ vũ còn ghê gớm hơn. Nhưng nó không phải là giá trị tinh thần.

- Các đám đông bầu “đi bão” thì chắc phải là giá trị tinh thần chứ anh hê?

- Cũng đúng, nhưng đó là những giá trị tinh thần kiểu giá trị ba xu, nó không phải là đám đông những người sùng bái, tín ngưỡng một bậc được xem như thánh nhân giống như ngài Thích Minh Tuệ. Nói chính xác là cả trăm năm, thậm chí ngàn năm mới có một vị tu sĩ có sức hút như vậy tại Việt Nam.

- Như vậy thì phải bảo vệ và tôn vinh chứ anh?

- Thì về mặt hình thức, nhà cầm quyền rất biết đẩy thôi, nhưng về mặt nội dung thì khác, rất khác. Vì nó khiến cho các vị còn chút lương tri cảm nhận được cơn tỉnh thức rất lớn, có lẽ do vậy mà thầy Thích Minh Đạo bị Giáo Hội kỷ luật bằng hình thức sám hối.

- Xin được nghe thêm về cơn tỉnh thức vừa nêu

Sự xuất hiện của Thầy Thích Minh Tuệ đã khiến nhiều người nhìn lại cách tu và thấy tu

được không ạ?

- Cơn tỉnh thức của những nhà tu có thể nói là quá dài, tuy nhiên, có thể rút gọn trong vài ý sau, thứ nhất, lâu nay, những nhà tu tưởng chừng tránh xa mọi thứ tạp nhạp của xã hội sau khi xuất gia nhưng kỳ thực sau khi xuất gia,

người ta được vào “giáo hội” và bắt đầu một chu kỳ tạp nhạp mới, ghê gớm hơn cả ngoài đời, kèn cựa, tranh ăn tranh thua tiền, lừa lọc Phật tử “moi” tiền cúng dường và thậm chí dùng thủ đoạn, dùng những hành vi bỉ ổi để đoạt cho được chức danh Trụ trì, rồi các chức

đanh khác trong giáo hội các cấp...

Thình lình ngài Thích Minh Tuệ xuất hiện, hành trạng, phong thái, hạnh tu của ngài khiến cho người ta giật mình. Kể cổ đám ăn xôi thì giật mình nghĩ đến khoản cúng dường có thể bị thu hẹp, kể thực tâm tu thì nghĩ đến sai lầm của mình đã trải qua, hóa ra lâu nay ăn bám của Phật, rồi xa giáo lý nhà Phật...

Thầy Thích Minh Tuệ có biến mất hay không?

Một nhà thơ không muốn nêu tên, chia sẻ về việc Thầy Thích Minh Tuệ bỗng dưng biến mất vào rạng sáng ngày 3 tháng 6 năm 2024 tại thành phố Huế:

- Tôi nghĩ ngài Thích Minh Tuệ không bao giờ

Tu theo hạnh Đầu Đà, thầy thường chọn nghĩa trang làm nơi nghỉ qua đêm

biến mất, mà có thể xảy ra hai trường hợp, nhưng chung quy ngài sẽ không biến mất.

- Xin anh chia sẻ thêm về hai trường hợp giả định?

- À, vì mình là dân văn nghệ, nhà thơ, nên cũng có thể do mình tưởng tượng quá mức chứ không đến nỗi như vậy. Nhưng chắc chắn có hai giả định xảy ra để tin rằng ngài Thích Minh Tuệ sẽ không biến mất. Giả định một là ngài được chính quyền bảo vệ để có được vật báu quốc gia, ngài là vật báu quốc gia đấy.

- Còn giả định thứ hai thì sao thưa anh?

- Giả định thứ hai là ngài không còn tại Việt Nam, thậm chí ngài đã chết vì một lý do nào đó, nhưng hình ảnh ngài vẫn sống. Ở đây, hình ảnh phải hiểu theo nghĩa đen, tức vẫn có một Thích Minh Tuệ khác đi khát thực,

Mong Thầy mạnh khỏe, vượt qua mọi kiếp nạn trên đường tu

vân du và thuyết trình rất nhiều thứ, trong đó thuyết trình về cả sự ưu việt của các “lãnh tụ vĩ đại sống mãi trong sự nghiệp”...

- Vì sao anh lại có giả định dễ sợ như vậy?

- Vì tôi tin rằng bây giờ, không có ai làm cho chế độ này, nhà nước này, đảng cầm quyền này

trở nên uy tín và đáng tin cậy hơn ngài Thích Minh Tuệ, chỉ cần ngài đến đánh lễ một nguyên thủ nào đó trong tứ trụ, hoặc ngài nhắc đến họ một cách kính mến, ừ thì còn gì hơn! Nhưng đương nhiên ngài Thích Minh Tuệ sẽ chẳng bao giờ dây dưa đến thứ ấy, nên muốn được vậy, phải có một phiên bản Thích

Minh Tuệ mới!

- Anh nói nghe dễ sợ quá!

- Vì chị nhìn đời sống còn xanh và non quá nên thấy điều tôi nói nghe dễ sợ. Còn tôi, sống qua hai thời kỳ, chứng kiến những dâu bể đa đoan rồi, ngấm đòn rồi, nên giờ, nếu xảy ra trường hợp ấy, với tôi là không bất ngờ và thấy không lạ gì.

Ba chữ “không lạ gì” của nhà thơ này khiến tôi trở nên hoang mang. Nhưng dẫu sao, tôi cũng xin cầu nguyện cho Thầy được mạnh khỏe, sớm vượt qua các kiếp nạn trên đường tu!-

UC

Một vị tu sĩ Khmer đi khát thực ở Cần Thơ. HÌNH TÀI LIỆU

Mùa hạ đang trở về. Đêm nay ngồi nhìn ra bầu trời chớp giạt không hiểu sao Nguyễn lại nghĩ tới Y Uyên, tác giả của *Bão Khô*. Bền lật lại những trang báo cũ có bóng hình Y Uyên. NGUYỄN & BẠN HỮU

Mùa hạ. chợt nghĩ tới Y Uyên

NGUYỄN & BẠN HỮU

Đây, cuộc đời và văn nghiệp của Y Uyên ghi theo trang Văn Chương Việt và Nhị Linh.

Y Uyên tên thật là Nguyễn Văn Uy. Sinh năm 1940 (khai sinh là 1943) tại thôn Dục Nội (nay thuộc xã Việt Hùng), huyện Đông Anh, Hà Nội.

Năm 1954, theo gia đình vào Nam, định cư tại quận Gò Vấp (Sài Gòn). Bắt đầu viết văn rất sớm lúc khoảng 15 tuổi nhưng tác phẩm đầu tay của Y Uyên, *Một chỗ cho người tàn tật*, chỉ xuất hiện vào năm 1960 trên *Bách Khoa*, một tạp chí chuyên về biên khảo dành chủ yếu cho giới trí thức ở miền Nam.

Trong những năm sau đó, ngoài *Bách Khoa*, Y Uyên còn cộng tác với nhiều tạp chí văn học, văn nghệ khác như *Văn*, *Văn Uyển*, *Tân Văn*...

Tốt nghiệp trường Sư Phạm Sài Gòn, Y Uyên

Nhà văn Y Uyên

trở thành nhà giáo và được phân công ra dạy học ở Tuy Hòa, Phú Yên. Được ít lâu, Y Uyên bị động viên và theo học trường Võ bị Thủ Đức. Nhà văn mất năm 1969 ở gần núi Tà Dôn, Bình Thuận.

Tuy mất sớm vào lúc mới có 29 tuổi đời nhưng Y Uyên đã để lại một văn nghiệp tương đối phong phú gồm 6 tuyển tập truyện ngắn và một

truyện dài viết trong thời kỳ 1960-1968: *Tượng Đá Sườn Non* (Thời Mới, 1966), *Bão Khô* (Giao Điểm, 1966), *Quê Nhà* (Trình Bày, 1967), *Ngựa Tía* (truyện dài, Giao Điểm, 1967), *Đuốc Sậy* (Văn Uyển, 1969), *Chiếc Xương Lá Mực* (Tân Văn, 1971) và *Có Loài Chim Lạ* (Tân Văn, 1971). Tạp chí Văn cũng xuất bản một số đặc biệt *Thương Nhớ Y Uyên* (1969) bao gồm

nhiều bài viết của văn hữu và gia đình, bạn bè về nhà văn.

Cuốn sách đầu của Y Uyên gây ra “tranh chấp nho nhỏ” giữa nhà Thời Mới (Võ Phiến) và nhà Giao Điểm (Trần Phong Giao), cuối cùng hai tập của Y Uyên đều in 1966, *Tượng đá sườn non* ở Thời Mới và *Bão khô* ở Giao Điểm; mặc dù vậy, các nhà xuất bản đều lỗ khi in tác phẩm Y Uyên.

Trên tờ Văn số đặc biệt tưởng niệm Y Uyên, ra năm 1969, vài tháng sau khi Y Uyên tử trận, Trần Phong Giao đã kể lại khá rõ chuyện này.

“Không nổi ngầy ngất nào rục rở như nổi ngầy ngất chiến tranh, phía sau có lửa, phía trước có máu của mình” - Y Uyên

“Đời văn của anh khởi đầu cùng lúc với chiến cuộc, tiếp tục song song với chiến cuộc” - Thu Thủy (hẳn là bút danh của Võ Phiến)

Tuy vậy, Y Uyên không hoàn toàn là nhà văn viết về chiến tranh và đời lính, như Phan Nhật Nam. Y Uyên xuất sắc với một lối văn “đậm”, ít tình cảm, thản nhiên, rất nhiều chi tiết và u uất, một nhà văn biệt tài viết truyện ngắn. Trong tổng số tác phẩm của Y Uyên, chỉ có một truyện dài, là *Ngựa tía*.

Ngay ở số Văn tưởng niệm Y Uyên, đã có người so sánh văn của Y Uyên với văn của Thảo Trường (nhất là *Người đàn bà mang thai trên kinh Đồng Tháp*), một nhà văn đi qua toàn bộ cuộc chiến tranh, và đã qua đời. (Nhị Linh)

Nhà thơ Lê Mai Linh trong bài viết ‘*Núi Tà Dôn và dấu chân Y Uyên*’ đã ghi lại:

Ba mươi sáu năm về trước, nói rõ hơn, đúng vào ngày mồng một tháng Năm năm 1969, sau khi nhà văn Y

Nơi thờ Y Uyên tại gia đình

UYÊN chết, trên tạp chí VĂN của Ông Trần Phong Giao, số tưởng niệm nhà văn Y UYÊN, Lê Mai Linh tôi, dưới bút hiệu khai sinh Lê Văn Chính, đã có một bài viết, về cái chết của một người huynh trưởng, Y UYÊN, anh khóa 27, tôi khóa 1/68, trường Bộ Binh Thủ Đức, bài này nằm giữa, trước là Võ Phiến, sau là Thanh Tâm Tuyền. Điều rất vui là tôi nằm giữa, những bậc đàn anh, bậc thầy.

Bài viết, như một kỷ niệm, tưởng chừng như đã chết.

Nhưng. Không ngờ. Không dự báo trước. Nhà văn Phạm Văn Nhân cùng nhà văn Trần Hoài Thư, trong tổ hợp xuất bản Thư Quán Bản Thảo trong nỗ lực thực hiện một ấn bản tưởng niệm nhà văn Y UYÊN, hai anh đã vận động được những bạn bè

trong nước, những người cầm bút trước 1975, còn sa cơ lỡ vận trong Địa ngục trần gian Việt Cộng, tìm kiếm tài liệu, vận dụng trí nhớ và tình yêu đối với Nhà văn Y UYÊN để có bài và viết bài cho số báo đặc biệt. Nhà thơ Nguyễn Lê Uyên, dù đang cuộc đất, cày ruộng tại Tuy Hòa, cũng đã tìm được số báo VĂN tưởng niệm Y UYÊN (số 129), trong đó có một bài viết, đã trải qua 36 năm, nhưng còn Nóng Hổi chất “Văn Học, Tính Người và Nhân Bản” của người lính,

Nhà văn Nguyễn Lê Uyên viết khi đến trước bàn thờ Y Uyên

Như vậy cuối cùng thì bức tượng đồng Y Uyên cũng được phục chế hoàn chỉnh.

Bao nhiêu những lo lắng pháp phông của anh em đã được Điều khắc gia

Phạm Văn Hạng và các môn sinh của anh đêm ngày đúc khuôn. Đúc và xoa và đúc chỉ với hai lỗ tai thôi (đã bị kẻ trộm cửa mất cách đây hơn ba mươi năm ở Nghĩa trang quân đội Hạnh Thông Tây) nhưng quả thực là khó tạo được vẻ thật của nó lúc ban đầu mà Điều khắc gia Đỗ Toàn cùng anh em văn nghệ ở Tuy Hòa đã bỏ khá nhiều công sức như một tấm lòng với người bạn văn quá cố.

Hôm tôi đến nhà lần đầu, nhìn bức tượng bị mất hai lỗ tai, nhà văn Bùi Đăng (tác giả truyện dài *Cúi Mặt* đăng nhiều kỳ trên *Bách Khoa*, sau in thành sách) thăm thi: “may cho mày Uy ạ, mày mất hai lỗ tai để khỏi phải nghe những điều trái khoáy”. Và sau khi anh PVH nhận lời phục chế, cậu Vương (em út Y.U) đưa bức tượng từ bàn thờ xuống, nói đùa như thật: “Anh ngồi nhà lâu quá, bữa nay anh L. anh H. và em đưa anh đi dạo phố chơi chút, sau đó “tút” lại cho anh đẹp trai như ngày nào”. Chúng tôi bật cười với một chút ngậm ngùi cay đắng.

Giờ thì bức tượng đã hoàn chỉnh, đặt trang trọng trên bàn thờ anh. Nhưng tấm hình thì nhiều vết hoen ố thời gian. Tôi đề nghị gia đình cho tôi mang đi tiệm photostat lại. Vậy là Y Uyên cùng tôi lên

xe máy rong chơi phố Sài Gòn giữa trưa nắng. Anh nhìn thấy gì và cảm nhận được điều gì trên những con phố anh em mình đi qua, qua từng ấy năm? Những thay đổi ồn ào, những nhốn nháo lộn cộn trong đầu mỗi người hụt hơi bởi những đòi hỏi vô tận vô cùng. Anh vào tiệm làm đẹp lại chút xú nhân dạng mình trên tờ giấy ảnh. Còn tôi thì ngồi bên kia đường với vại bia đen ngổ sang như ngày nào anh ngồi hút tót, tôi ngoài quán cà phê vỉa hè đợi anh vậy. Anh em mình vẫn gần nhau mà. Vẫn có những khoảnh khắc đợi chờ và tương ngộ và biệt ly. Không. Không thể là biệt ly mà là chia tay. Rồi chúng ta sẽ lại gặp nhau. Cuộc đời là một vòng xoay. Cuộc đời là sự chấm dứt trước và sau. Trở về với cát bụi, vô thường, có và không giữa những vòng xoay của một hành trình thăm thẳm những hố đen ngòm. Nhân dạng anh khoảnh khắc lại trở về với chốn

cũ ngày nào. Dấu cho đó là một khoảnh khắc không thật. Nhưng dấu sao khuôn mặt anh, nụ cười rất trẻ thơ của anh làm tôi bồi ngùi nhớ lại những ngày xa vắng, rưng rưng những sắc màu của tuổi thanh xuân, của những ước mơ chưa toại lòng.

Anh vĩnh viễn ra đi nhưng anh vẫn còn đó với anh em, trong lòng anh em quý mến, trân trọng anh. Chỉ tiếc là hơi quá sớm quá vội vã khiến anh em không thể đọc tiếp những tác phẩm tuyệt vời của anh về thân phận con người trong thời dâu biển. Giờ thì anh và tôi và hai người bạn văn trẻ từng ngưỡng mộ anh lại rong chơi với một chút quá khứ mật mờ. Lại vào quán ngồi uống bia với anh. Tấm ảnh chân dung lồng kính đặt trên ghế đầu như thể anh vẫn là Y Uyên của ngày nào. Anh em nâng cốc mời anh. Những vại bia lưng dần với chút bồi hồi se thắt. Anh mỉm cười nhìn chúng tôi như ngày

nào anh thắng canh bạc xì phé, gọi chúng tôi vào quán Mỹ Châu Thành uống ly la-de nói chuyện làm báo văn chương. Cái quá khứ la đà kéo theo cơn say lúc nào chẳng hay để sáng nay đứng trước bàn thờ thấp anh nén hương tưởng nhớ. Anh em bạn bè gia đình anh đứng lặng trước bàn thờ nhìn sừng vào bức tượng và tấm ảnh chân dung. Anh vẫn như xưa, nhưng có điều là không thốt lên lời nào với những người thân và bạn bè anh đang còn bơi lội trong chốn trầm luân. Tôi đặt tập TOBT số tưởng nhớ anh và tập truyện của anh dưới chân tượng. Tấm lòng của anh em đó anh. Sự thương nhớ của anh em trong ngoài nước gửi trọn lòng thành qua từng trang sách mà anh em góp lại trên các số tạp chí cũ gò lưng ra người đọc người đánh máy người layout người in đóng xén để gửi về anh. Hình như khoe miệng anh hơi dẫn nở ra với sự hài lòng, tôi nghĩ

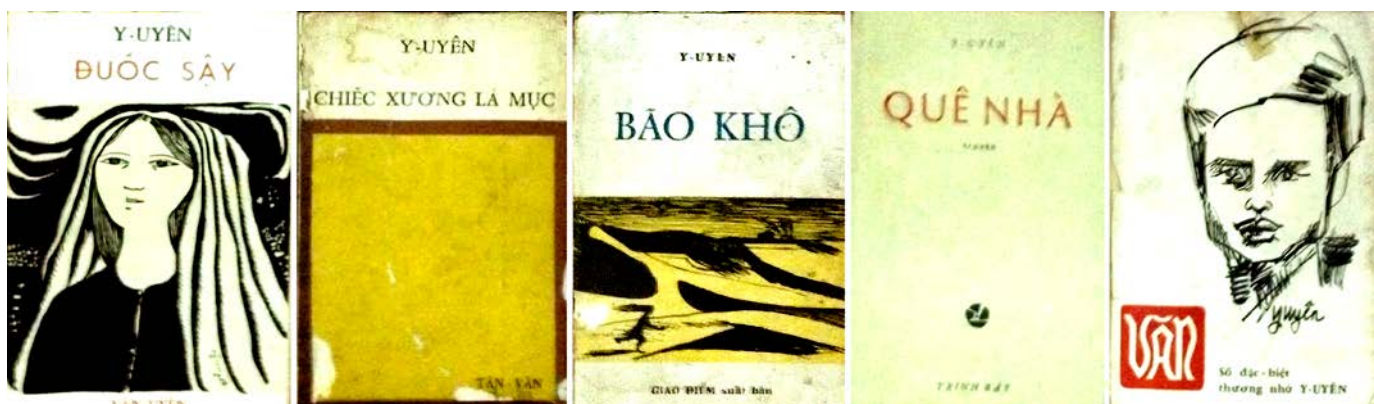
vậy khi nhìn chăm chăm lên tổng thể của bàn thờ anh. Những đoá huệ trắng, tulip trắng trong lọ cũng rưng rưng cảm thông. Tôi lại nghĩ, nếu bây giờ anh còn cười nói với anh em thì không rõ tóc anh đã nhuộm màu bạc trắng như mái tóc chị Mỹ chưa? Mỗi tình đầu mấy chục năm qua chị vẫn trân trọng mang theo bên mình và hôm nay, lần đầu tôi nhìn thấy chị bằng xương bằng thịt (chứ không phải nhân vật Mỹ trong truyện ngắn nào đó anh viết).

Không, Không ai quên anh được, mãi mãi sau này. Tôi chỉ có mỗi một bản khoăn là có khi nào những kẻ thù đã từng chĩa súng bóp cò vào người anh cảm thấy hối tiếc đã huỷ diệt một tài văn không? Chắc là không vì đó là đạn bom giữa chiến trường.

Không sao, anh em bạn bè và độc giả mến mộ anh vẫn luôn ở bên anh

- NLU

N&BH

Tác phẩm của Y Uyên

GIÓ VIVU
VANCOUVER, CANADA

Vẻ đẹp không ở hình dáng bên ngoài mà ở sâu trong tim.

(Kahlil Gibran)

Trái tim là biểu tượng của tình yêu, cũng là nơi chất chứa mọi thứ tình yêu thương trong đời sống mỗi người. Người ta thường nâng niu, trân trọng trái tim từ lúc mới sinh ra đời cho đến khi về nơi cuối trời.

Một ngày hè hanh nắng, vợ chồng tôi tha thẩn dạo phố biển ở Harrison Hot Springs, nơi có cảnh đẹp của rừng xanh, biển bạc và đặc biệt có hồ nước nóng do bà mẹ thiên nhiên ban tặng nên 4 mùa ấm áp. Buổi trưa, chúng tôi dừng chân bước vào một nhà hàng bán burger ở ven biển. Nắng nhẹ, gió hây hây, chúng tôi ngồi bên chiếc bàn nhỏ ngoài hiên để vừa ăn vừa ngắm cảnh và ngắm tài tử, giai nhân dập dìu ...

Tôi chợt nhìn thấy một ông lão tóc bạc phơ đẩy một chiếc xe lăn, trên đó một phụ nữ cũng lớn tuổi nhưng ăn mặc điệu đà và trang điểm rất đẹp. Bà đội một chiếc nón đỉnh

MI LÊ - MICROSOFT AI

Vẻ đẹp trăm năm

đầy hoa, dưới vành nón lộ những lọn tóc màu vàng mượt mà được uốn chải cẩn thận. Chiếc áo đầm trắng làm nổi bật cái khăn lụa mỏng màu mạ non, đang nhẹ bay theo gió. Ông lão nhìn quanh rồi đẩy xe đi về phía chúng tôi, ông cất tiếng hỏi:

- Xin lỗi, cho chúng tôi ngồi chung bàn một chút có được không?

Ông xã của tôi trả lời:

- Vâng, xin ông cứ tự nhiên.

Tôi quay qua nhìn bà, mỉm cười và gật đầu chào. Bà đeo đôi kính lão, cái đầu luôn lắc lắc nhẹ nhàng làm những bông hoa trên nón lung linh, đôi bông tai long lánh, và đôi bàn tay đeo đầy nhẫn để trên đùi nhưng lúc nào cũng run rẩy. Tôi đoán, có thể bà

bị bệnh Parkinson, thần kinh não bộ bị suy thoái, không thể điều khiển được những cử động nên thường run rẩy, đi đứng khó khăn và không nói được nhiều.

Ông lão đặt mua hai cái burger và hai tách capuchino. Ông nhẹ nhàng ngồi xuống bên ghế cạnh cái xe lăn, lấy yếm đeo vào cổ, rồi đút burger cho bà ăn từng

chút một. Ăn chưa hết bà lắc đầu, tỏ ý không muốn ăn nữa, ông nâng ly cho bà uống từng ngụm cafe rồi cẩn thận lau miệng. Ông mở chiếc ví nhỏ lấy ra một thỏi son thoa lên môi bà, ông đưa tấm gương nhỏ, bà soi rồi cười với vẻ vừa ý, rồi dựa người ra sau và nhắm mắt lại. Bây giờ, ông mới bắt đầu ăn, có thể cái burger đã bị nguội lạnh. Thấy tôi nhìn có vẻ tò mò, ông nói:

- Vợ của tôi đấy! Chúng tôi sống ở gần đây.

Cảm thấy ông là người vui vẻ cởi mở, tôi khen:

- Bà đẹp quá! Ai làm tóc và quần áo cho bà khéo quá!

- Tôi làm hết đấy! Ngày nào vợ tôi cũng thích làm tóc, trang điểm, đeo nữ trang và diện quần áo đẹp để được đi dạo phố.

- Ông chăm sóc bà thật chu đáo.

Ông nghe khen gật gù nói:

- Chúng tôi đã sống hơn 50 năm bên nhau, bà ấy luôn thích mình xinh đẹp nên tôi chiều. Đối với tôi thì lúc nào bà ấy cũng đẹp không cần son phấn hay chưng diện.

Chúng tôi rời nhà hàng cùng lúc và chúc nhau một ngày thật vui. Vợ chồng tôi đi phía sau, gió thổi nhẹ, thoang thoang mùi nước hoa ngọt ngào, thơm ngát của bà lão.

Nhìn đôi vợ chồng già sống gần hết đời nhưng

vẫn yêu chiều nhau, tôi cảm động và cảm kích lắm. Bà lão già rồi còn thích điệu, thích đẹp khiến tôi nhớ đến mẹ. Mẹ tôi đang ở tuổi U90, đã vào viện dưỡng lão ở Houston, Texas; bà rất điệu đà, thích đeo nữ trang và sơn móng tay.

Tôi đã bật cười khi nghe chị tôi nói vừa mua cho bà mẹ một hộp vòng vàng, hột xoàn giả để mỗi ngày lấy ra đeo mà vui nghĩ mình còn trẻ đẹp và yêu đời hơn. Mỗi tuần mẹ tôi còn đòi sơn móng tay đổi màu mới cho đẹp. Cha tôi qua đời đã lâu, nếu ông còn sống chắc hẳn ông cũng sẽ chiều mẹ tôi lắm vì ông rất yêu vợ. Trong số những người đàn ông hết lòng thương yêu, chiều vợ mà tôi biết, tôi rất quý mến và ngưỡng mộ người cha của Deborah Shouse (*) qua một mẫu chuyện mà bà đã kể lại:

Khi cha tôi bước vào ngưỡng cửa của tuổi 80, ông mới dạy cho tôi một bài học sâu sắc về tình yêu trong đời. Tôi biết cha mẹ tôi rất thương yêu nhau, nhưng tôi chưa bao giờ để ý biết được cha yêu quý mẹ đến độ nào, dù chỉ là những cử chỉ nhỏ nhặt hàng ngày.

Mãi cho đến khi mẹ tôi bị bệnh Alzheimer, tôi mới thấy cha mỗi morn trong đau buồn nhưng vẫn thổ lộ tình yêu một cách thiết tha, sâu lắng. Cha không tỏ ra quá đa sầu, đa cảm vì ông là

một cựu chiến binh sau Đệ nhị Thế chiến, một người đã dạy tôi phải kiên cường, đấu tranh và biết chịu đựng trong cuộc sống. Mỗi ngày, ông đã tỏ rõ cho tôi thấy tình yêu thương thấm thiết và sự chăm sóc chân thành của ông đối với người vợ bệnh hoạn vì già nua, tuổi tác.

Một hôm, khi chúng tôi ngồi ăn trưa trong căn phòng riêng của mẹ ở viện dưỡng lão, cha nói với tôi:

- Con nhìn xem mẹ con đẹp quá phải không?

Tôi mang đến món soup bông cải xanh mà cha mẹ tôi đều ưa thích, Tuna Sandwich và bánh Chocolate Brownie. Một bên má của mẹ dính miếng cá với sốt mayonnaise và một đốm soup màu xanh dính bết trên cái yếm. Tóc của mẹ thì nhờn nhớt và bết lại vì không chịu cho tắm rửa mỗi ngày. Đối với tôi, mẹ nhìn như một bà già xấu xí, dơ dáy trong chuyện cổ tích. Cho dù có một bàn tay phù thủy hóa phép thì chưa chắc mẹ tôi đoạt được một giải gì về sắc đẹp. Tôi không có cái nhìn giống như cha tôi.

Vài tuần sau đó, cha tôi lại nói:

- Mẹ của con trông thật xinh đẹp trong cái áo nỉ len màu hồng này.

Khi cả nhà đi dạo trên hành lang của khu bảo dưỡng và chăm sóc trí nhớ. Mẹ bám vào hai

cánh tay của tôi và cha mà lê bước, đầu gục xuống như buồn bã. Mẹ không còn mặc những chiếc áo có nút hay dây kéo như xưa mà chỉ mặc áo thun hay áo nỉ len chui cổ. Tôi không để ý đến trang phục của mẹ, tôi chợt khựng lại nhìn... Chiếc áo màu hồng làm thêm thêm đôi má của mẹ. Khi mẹ nhìn tôi mỉm cười, tôi thấy mẹ như đang mặc một chiếc áo ngủ bằng voan, má thắm, môi hồng, thật đẹp. Bây giờ, tôi mới hiểu được cái nhìn của cha đối với mẹ tôi.

Khi bệnh của mẹ bước vào giai đoạn khá trầm trọng, chúng tôi cùng ngồi bên cạnh, nhìn tay mẹ cầm xoắn tấm khăn trải giường, cha tôi nói:

- Cha biết cách làm cho mẹ con cười đó!

Tôi háo hức muốn biết cha tôi làm thế nào vì tôi không hề biết làm cho mẹ cười vui, tôi cảm thấy hụt hẫng, lạc lõng và xa cách.

- "Con gái, nhìn này!" Cha vừa nói vừa cúi về phía trước và hôn nhẹ nhiều lần lên má của mẹ. Mẹ mỉm cười, rồi khúc khích cười và vẻ đẹp của mẹ chợt bừng lên thật rạng rỡ yêu kiều. Lúc ấy tôi mới thật sự hiểu những gì cha tôi thường khen tặng: Nếu nhìn bằng trái tim sẽ thấy vẻ đẹp ở trong tim.

GVV

(*) Trích dịch từ Chicken Soup for the Soul.

Trong khảo luận Huỳnh Phan Anh đặt câu hỏi: “Những người đọc trẻ tuổi của Duyên Anh, thật ra họ đã tìm kiếm cái gì trong trang sách của ông, và họ đã bắt gặp cái gì?”

Và ông trả lời: “...theo tôi rất đơn giản. Họ (độc giả trẻ tuổi của Duyên Anh) tìm kiếm chính hình ảnh của họ, chính thế giới của họ. Họ tìm kiếm chính họ.”

Cá nhân tôi không mấy đồng ý. Chúng tôi, những độc giả nhi đồng lúc đó làm sao biết mình là ai để tìm kiếm chính mình? Lứa tuổi thiếu nhi chưa biết tìm hình ảnh của mình nhưng ngược lại ước ao làm Bốn Lũá đá banh tài hoa dù chưa từng lên Ban Mê Thuột; mơ thành Người Quang Trung cầm quân; ước sau này lớn cũng có một người bạn gái cùng dạo phố khuya đếm những bóng đèn đường đêm Giáng sinh, như Chương với Phượng trong Phượng Vỹ ở Thái Bình.

Độc giả tuổi nhỏ không tìm kiếm chính hình ảnh của mình mà ước sao những hình ảnh Duyên Anh tạo ra sẽ xảy đến với mình. Điều đó gọi là mộng mơ.

[TRẦN VŨ]

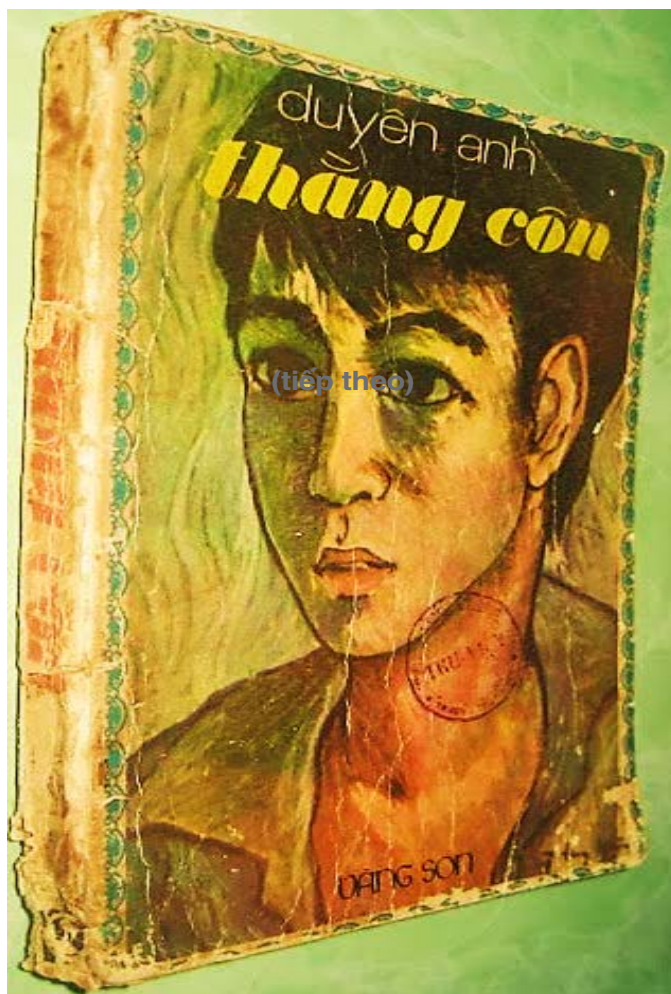
Huyền thoại Duyên Anh

Tôi không thấy có những điểm khác biệt trầm trọng nào giữa các hiện tượng văn nghệ, ít ra là trên phương diện hình thức, dù chúng không cùng hít thở một bầu không

khí chung của một thời đại hay một xã hội. Vẫn có những căn do tâm lý và xã hội đã biến Gide, Sartre, Camus, Sagan, Segal thành những tác giả thời thượng, những hiện tượng văn nghệ làm bá chủ một thời. Vẫn những căn do tâm lý và xã hội đã quyết định sự

thành công của Xuân Diệu, Huy Cận, Nguyễn Tuân, Nhất Linh, Khái Hưng... của thời kỳ tiền chiến tại Việt Nam.

Trường hợp của Duyên Anh cũng không thoát ra ngoài những phạm trù tất yếu đó. Ở đây, dĩ nhiên, như đã nói, vấn đề giá trị nội tại trên bình

(tiếp theo)

HUỲNH PHAN ANH

Hiện tượng Duyên Anh

diện văn nghệ thuần túy không nhất thiết đặt ra, có thể giá trị đó không liên quan gì tới một tác giả thời thượng, một hiện tượng văn nghệ, đặc biệt là “hiện tượng tác giả có sách bán chạy nhất” của thời đại này. Hiện tượng văn nghệ là hiện tượng của đám đông, của đại chúng. Nó cần thiết được giải thích, soi sáng bằng chính những ước vọng, những đam mê gần gũi nhất của đám đông đó, của đại chúng đó. Nó cần được đặt vào những trào lưu, những điều kiện sinh động nhất của xã hội hay thời đại. Tách rời Duyên Anh ra khỏi tất cả những thứ làm nên một môi trường, một hoàn cảnh trong đó Duyên Anh sống và viết, trong đó Duyên Anh được nuôi dưỡng, người ta khó lòng lãnh hội được hiện tượng Duyên Anh. Tôi nghĩ hơn ai hết, có lẽ Duyên Anh thừa hiểu rằng trước khi là một nhà văn, ông đã là một quan sát viên, một chứng nhân, vừa là một diễn viên tham dự trực tiếp vào dòng sinh động phong phú của một thời đại, một giai đoạn lịch sử. Có thể Duyên Anh đã không phản ánh trọn vẹn một thời đại của ông trong tác phẩm của ông. Nhưng điều mà người đọc có thể nhận ra một cách dễ dàng là Duyên Anh đã viết cũng như đã sống không ở ngoài mà ở ngay trong thời

đại của mình, không với tư cách của một khách bàng quan, đứng đưng, lạc lõng, mà với tư cách một kẻ tình nguyện gia nhập vào cuộc đời, tình nguyện kết thân với nó, lắng nghe nó, chuyện trò với nó, như một tâm hồn bạn, gần gũi và thân mật. Đọc Duyên Anh người ta không khổ công tìm kiếm cái chất đời sống trong tác phẩm ông. Tưởng tượng ông viết với những tiếng động của đời sống chung quanh. Tưởng tượng ông viết như người ta đón bắt những hình ảnh, những âm thanh của dòng đời hối hả.

Bóng dáng đời sống trong

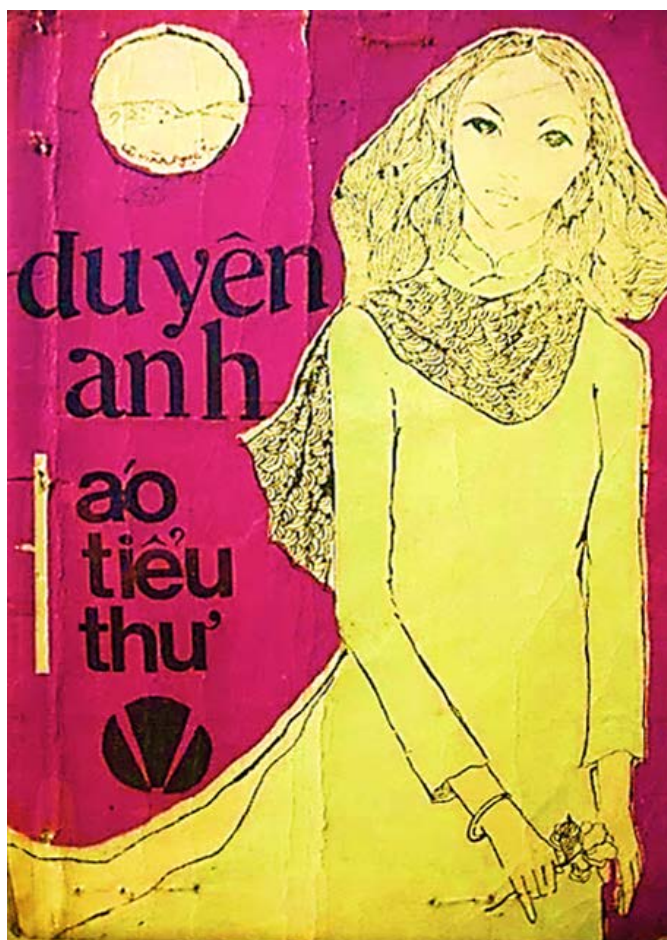
tác phẩm Duyên Anh có thể còn thiếu hẳn những kích thích cần thiết đúng với sự đòi hỏi của một độc giả khó tính, người ta cũng có thể trách Duyên Anh đã không vận dụng đúng mức khả năng của ngôn ngữ trong việc lột tả hay đào sâu những thực tại cùng những chất liệu phong phú của đời sống. Người ta có thể cho rằng Duyên Anh quá dễ dãi với chính mình vì đã bỏ quên hay không biết tới những viễn tượng bi thảm, hay khốn khổ có tính cách siêu hình về đời sống.

Nhưng liệu người ta có thể trách Duyên Anh đã

chọn lựa một đời sống hay đúng ra một khía cạnh của đời sống để mô tả, đã chọn lựa một cách nhìn đời sống và từ đó, chọn lựa cho tác phẩm mình một đường hướng rõ ràng, dứt khoát.

Đời sống thể hiện, phát hiện trong tác phẩm Duyên Anh, đó là thứ đời sống gần gũi, quen thuộc, thân mật dễ dàng bắt gặp nhất. Nó không mang nặng những ưu tư quá lớn, những khắc khoải quá sâu xa, những rung động quá siêu hình. Nó cũng không dừng lại ở trạng thái quá thô sơ, tầm thường. Nó là cái trung bình. Và để dùng một danh từ quen thuộc của các nhà xã hội học hiện đại nó chính là đời sống hàng ngày với những dung mạo và kích thước vừa tầm, đúng mức của nó. Đời sống đó không phải của thánh nhân cũng không phải của quý sứ mà của mỗi người trong chúng ta, của những con người không tên không tuổi xuất hiện nhan nhản ngoài đường phố trong đám đông. Đó là đời sống của những con người không có tiểu sử hay tiểu sử của họ đã tan biến vào dòng lịch sử chung của một tập thể hay một thời đại: những con người trung bình, những con người thường nhật.

Cũng như phần đông những truyện dài của Duyên Anh đã từng xuất

hiện từng kỳ trên trang báo nhật trình, đời sống dưới ngòi bút của ông luôn luôn có tính cách gần gũi, sống động. Nó không là một đối tượng ừ lì. Nó tồn tục trôi chảy, ngày tiếp theo ngày. Nó luôn luôn hứa hẹn, như hai tiếng “còn nữa” hay “còn tiếp” xuất hiện dưới mỗi kỳ Feuilleton của một trang nhật báo. Phải đó chính là đời sống vô cùng phong phú và cũng vô cùng quen thuộc của những nhà văn viết Feuilleton, nó xuất hiện ngay trước mắt, trong tầm tay chờ đợi được hóa thân thành chữ nghĩa.

Chọn một cách nhìn đời sống, một cách thể hiện đời sống đó, Duyên Anh đã quyết định ngay tác phẩm của ông và, từ đó, chính sự nghiệp của ông. Ông biết ông viết cái gì. Ông biết ông viết cho ai. Ai? Ai đọc Duyên Anh, còn hứa hẹn tiếp tục đọc Duyên Anh? Đây là mẫu người, lớp người vẫn mua sách Duyên Anh, vẫn đọc ông, vẫn yêu mến ông, vẫn trung thành với ông? Đây là mẫu người, lớp người mà, ngay trong khi viết, ông đã nhắm tới, đã chọn là độc giả của ông? Như đã nói Duyên Anh vẫn được xem là nhà văn của tuổi trẻ. Nếu thành phần độc giả quyết định của Duyên Anh là lứa tuổi này, chắc chắn đó không là điều đáng ngạc nhiên. Bởi có thể nói rằng trên từng trang sách của

Duyên Anh đều bằng bạc những hơi thở nồng nàn, đậm ấm của tuổi hoa niên. Thế giới của Duyên Anh là thế giới riêng biệt của lứa tuổi vẫn được xem là đẹp nhất của đời người, lứa tuổi đánh dấu bằng đoạn đời vàng son nhất của kiếp nhân sinh, từ lúc còn thập thò bên tà áo mẹ trong buổi học đầu tiên cho tới lúc vào đời với những bước chân còn bỡ ngỡ, với tâm hồn mai đây còn ôm ấp mãi căn bệnh của quá khứ. Ngay từ tập truyện đầu tiên - *Hoa Thiên Lý* -

Duyên Anh đã chọn lựa thế giới hồn nhiên trong sáng đó. Sự chọn lựa của một nhà văn ngay trong tác phẩm đầu tiên của mình là một chọn lựa có tính cách định đoạt. Những tác phẩm đến sau chỉ còn là những cố gắng mở rộng chân trời đã vạch sẵn. Duyên Anh đã chọn lựa một thế giới cho riêng mình và đã trung thành với thế giới đó. Ông viết trong tình yêu mến cái thế giới đó. Tức là không ngót hẹn hò với nó, không ngót kêu gọi nó trở về để chuyện trò

thăm hỏi. Có thể một nhà văn không có quá nhiều tác phẩm để viết, không có quá nhiều điều để nói. Hẳn chỉ có một tác phẩm để viết mãi không thôi, để đào sâu và mở rộng không ngừng, tác phẩm như một công trình đòi đòi dang dở nghĩa là luôn luôn chờ đợi hoàn tất. Liệu có nhà văn nào tự hào đã viết dòng chữ sau cùng cho tác phẩm mình, đã bước cái bước sau cùng của đoạn đời sáng tạo, đã làm tròn nhiệm vụ đối với chính tác phẩm của mình. Đây là bến bờ của tác phẩm. Đây là giới hạn của thế giới văn chương.

Và đọc, tức là lên đường tìm kiếm một thế giới. Thế giới của ai? Có phải là thế giới riêng biệt của một nhà văn mà mình tình nguyện lạc vào và chỉ có thế? Những người đọc trẻ tuổi của Duyên Anh, thật ra họ đã tìm kiếm cái gì trong trang sách của ông, và họ đã bắt gặp cái gì? Câu trả lời đồng thời là câu cất nghĩa, cất nghĩa sự thành công của Duyên Anh, cất nghĩa hiện tượng Duyên Anh. Câu trả lời theo tôi rất đơn giản. Họ (độc giả trẻ tuổi của Duyên Anh) tìm kiếm chính hình ảnh của họ, chính thế giới của họ. Họ tìm kiếm chính họ. Và tác phẩm chỉ còn là cơ hội để người đọc gặp lại chính mình, như một tấm gương trung thực.

Tác phẩm Duyên Anh

chính là tấm gương ném trả lại cho người đọc những hình ảnh no đầy của tuổi trẻ, lứa tuổi vàng son người ta đang bay nhảy trong đó, hay lứa tuổi thiên đường đã một lần đánh mất, đời đời sẽ chỉ còn là kỷ niệm.

Người ta viết về tuổi trẻ không riêng cho tuổi trẻ đọc. Người ta còn viết cho những tâm hồn không phân biệt tuổi tác, đã từng sống qua những tháng ngày tươi thắm nhất, rộn ràng nhất kia của đời người. Văn chương tuổi nhỏ không chỉ là văn chương của tuổi nhỏ. Bởi thế giới tuổi nhỏ là thế giới đời đời, không ngăn cách, không giới hạn. Đó là thế giới kỳ diệu một lần đi qua để trở về không ngớt, và ngồi sáng biết bao nhiêu trong mỗi lượt nó trở về. Không. Nó không đi đâu cả. Nó vẫn ở đó, ngủ yên trong bốn bề vắng lặng của vùng tâm thức âm u, như vương quốc Atlantide chìm sâu trong lòng đại dương theo huyền thoại của thời nào xa xưa. Vâng, nó vẫn ở đó, trong mỗi chúng ta, để rồi chỉ cần một tiếng gọi âm thầm thốt lên từ một trang sách hay từ một chút rung động của thời tiết, bao nhiêu đó thôi đã đủ đánh thức nó dậy, rực rỡ như ngày nào.

Ai trong chúng ta không từng sống qua một thời tuổi nhỏ. Ai trong chúng ta không còn giữ gìn, ôm

ấp những kỷ niệm của một thời tuổi nhỏ. Tuổi nhỏ, nó như một góc thiên đường triu mến để nhớ lại, để quay về. Tuổi nhỏ, nó như một vùng trú ẩn muôn đời của những tâm hồn cần cỗi muốn quay lưng trước thực tế cay xè, chất ngất. Tìm về tuổi nhỏ, phải chăng đó là chuyến hành hương kỳ diệu nhất, thiêng liêng nhất của mỗi đời người giữa muôn ngàn bủa vây và thôi thúc của đời sống.

Có cả một nền văn chương tuyệt vời của tuổi nhỏ. Một nền văn chương không có biên thù, không có quốc tịch. Bởi vũ trụ của tuổi nhỏ, tuy bát ngát và phong phú muôn vàn nhưng lại là một vũ trụ hòa đồng, không hề biết đến những phân chia, ngăn cách. Những tên tuổi lừng lẫy của Anatole France, Alphonse Daudet, Charles Dickens, Andersen, Nguyễn Hồng, Thanh Tịnh... đã trở thành những tâm hồn bạn thân yêu triu mến nhất của tuổi nhỏ muôn đời, của chúng ta. Có lẽ người ta cũng không còn nhớ họ. Họ không có tuổi tác. Họ đã gia nhập vào thế giới tuổi nhỏ để mãi mãi ở lại đó, mãi mãi là tâm hồn và tiếng nói của thế giới ngọc ngà đó. Họ vẫn không ngừng có mặt và lên tiếng trong mỗi chúng ta, thân mật và gần gũi, như chính tuổi nhỏ không ngừng có mặt

và lên tiếng.

Ai trong mỗi người chúng ta không còn giữ lại những rung động đến từ những trang sách đầu tiên, từ những trang Quốc Văn Giáo Khoa Thư mộc mạc tới những đoạn văn hùng tráng của những nhà văn tuổi nhỏ, không, những công dân danh dự của thiên đường tuổi nhỏ. Những trang sách đó đã ru ta vào giấc mơ của một thời, đã thổi vào linh hồn ta hơi thở nồng nàn, những sức sống mãnh liệt. Những trang sách đó, những dòng chữ quen thuộc ngày đó, đã dần ra, dựng lên một khung cảnh riêng tư, một khung cảnh kỳ tình đượm tính chất huyền thoại. Chỉ cần đọc lên những câu văn lộng lẫy đó. Chỉ cần nhìn lại cái thế giới trong vắt hiện lên từ những dòng chữ hồn nhiên như hơi thở đó. Đã quá đủ. Nếu không nói đã quá thừa. Để thấy tuổi nhỏ căng phồng, chiếm trong khoảng không gian chật chội của hồn mình. Nếu phải gọi đó là một nền văn chương, tôi không thấy một nền văn chương nào có đầy đủ những ma lực huyền diệu như văn chương tuổi nhỏ. Cũng như không có thứ ngôn ngữ nào hòa đồng như ngôn ngữ tuổi nhỏ. Hình ảnh của cậu bé theo mẹ đến trường vào một buổi mai đây sương thu và gió lạnh, hoặc hình ảnh của

chú nhóc con lưng đeo túi dết, băng qua khu vườn Lục Xâm Bảo vào một sáng tinh mơ của tháng mười... đó không là hình ảnh độc quyền của một Thanh Tịnh, một Anatole France hay của bất luận một tâm hồn nào khác trên mặt đất này, dưới một vòm trời nào có tính cách khác biệt riêng tư. Trái lại đó là hình ảnh chung đồng của tất cả mọi người không phân biệt màu da, tiếng nói. Nó đời đời, nó bất tử và luôn luôn sáng đẹp ngời ngời. Nếu đời sống phân ly thì tuổi nhỏ là hình ảnh của sự kết hợp. Và văn chương của lứa tuổi đó (viết về lứa tuổi đó) lại càng là yếu tố kết hợp, là nơi hẹn hò của con người có thể chỉ gặp nhau, cảm thông nhau, yêu mến nhau trong thiên đường tuổi nhỏ. Trong viễn tượng này, và có lẽ chỉ trong viễn tượng này, tôi không ngần ngại nói lên niềm tin của mình ở sức mạnh, ở quyền năng và ở giá trị cao cả của văn chương, chữ nghĩa.

Phải chăng chúng ta vẫn không ngừng hướng về tuổi nhỏ? Phải chăng tuổi nhỏ và ký ức về tuổi nhỏ đã trở thành một căn bệnh cần thiết nhất trong mỗi chúng ta?

Và đọc Duyên Anh, phải chăng điều này cũng có nghĩa là tìm kiếm cái hình ảnh của tuổi nhỏ mà mọi người đều đã biết tới, sống qua, cái hình

ảnh không ngớt sống lại, trở về: hình ảnh của tuổi nhỏ đời đời.

Dù có chấp nhận Duyên Anh hay không người ta vẫn phải đồng ý với nhau rằng Duyên Anh đã viết trong một ý hướng và một sự chọn lựa rõ rệt, đồng thời chính tác phẩm ông đã thể hiện ý hướng và sự chọn lựa đó. Ông viết cho những người sẽ đọc ông. Ông viết không để hỏi mà để trả lời. Để thỏa mãn tâm hồn người đọc trong những khát vọng của họ về một giai đoạn thần tiên nhất của đời người. Ông viết cho người đọc ở lứa tuổi mà ông tìm cách gọi lên, mô tả ngay trên những trang sách của ông. Nhìn vào số lượng tác phẩm quan trọng của Duyên Anh xuất bản, cho tới bây giờ căn cứ vào giọng văn và lối viết của ông, điểm nổi bật nhất người ta có thể tìm thấy là Duyên Anh vẫn trung thành với sự chọn lựa của mình.

Người đọc có thể thích hay không thích Duyên Anh. Nhưng vấn đề ở đây không là tìm cách biện minh cho một sở thích, một khuynh hướng hay một khát vọng nào đó của độc giả đối với Duyên Anh. Vấn đề là nhìn thẳng vào nó, thừa nhận nó như một thực tại.

Có lẽ người ta đọc Duyên Anh không để đào sâu thêm một quan niệm hay một triết thuyết về cuộc

đời đã có sẵn nơi mình, cũng không để tìm kiếm một mỹ quan thể hiện qua cách xây dựng tác phẩm hoặc sử dụng ngôn từ của tác giả. Người ta sẽ thất vọng nếu tìm tới Duyên Anh với những yêu cầu nghiêm ngặt của một người đọc khó tính, những yêu cầu thuần túy trí thức hay siêu hình. Bởi điều đơn giản là Duyên Anh, qua những cuốn sách ông viết cho tới bây giờ, gần như không thể hiện một tham vọng sâu xa nào liên quan tới những phạm trù đó. Ông không thuộc lớp những nhà văn đặt nặng vấn đề ý thức trong tác phẩm mình. Ông cũng không bộc lộ một ý hướng cách mạng hay làm mới một cái gì trên bình diện chữ nghĩa.

Có lẽ Duyên Anh khiêm nhường hơn, ít tham vọng hơn. Ông không viết văn để giáo hóa hay nâng cao trình độ của độc giả, hoặc để buộc người đọc phải suy tư hay thắc mắc về những đề tài lớn lao liên quan tới sự sống hay chết của họ.

Người ta không đọc Duyên Anh bằng ý thức mà bằng sự xúc động của tâm hồn, để cùng với tác giả phiêu lạc trên những nẻo đường của trí nhớ và mộng mơ. Duyên Anh đã tạo hẳn cho mình một thế giới. Cái thế giới đó chan hòa thực tại và nước mắt. Cái thế giới đó đã được dựng lên bằng

chính những rung động sống thật nhất cũng như bằng chính niềm tin thơ ngây và đôn hậu nhất của tác giả. Cái thế giới đó không quá cao xa, thoát vượt khỏi tầm tay của mọi người, trái lại vô cùng thân mật và gần gũi. Đọc Duyên Anh là tham dự vào cái thế giới đó không còn là sở hữu riêng biệt của tác giả, tức là chiếm trọn lấy nó trong một niềm rung động hồn nhiên, bộc phát, không đo lường, không tính toán. Nếu viết là thốt lên một tiếng gọi, phải chăng đọc Duyên Anh, điều này còn có nghĩa là đáp lại tiếng gọi thương yêu triu mến của một tâm hồn mơ mộng. Mơ mộng phải chăng đây là chiếc chìa khóa quan trọng giải thích tác phẩm Duyên Anh.

Dù trong những hồi tưởng về tuổi ngọc hay một tuổi vàng đã mất, dù trong những cái nhìn thẳng vào thực tế phũ phàng trước mắt, Duyên Anh vẫn không ngừng mơ mộng và nhượng lời cho mơ mộng được lên tiếng dưới ngòi bút của mình. Có lẽ nhờ thế mà thế giới của Duyên Anh là thế giới không biết đến sự khốn khổ ngay trong những tình cảnh khốn khổ của nó. Và điều người đọc có thể nhận ra dễ dàng là ở ngoài lãnh giới của sự mơ mộng, Duyên Anh chỉ còn là kẻ lạc loài đánh mất vũ

trụ đích thật của mình. Duyên Anh là vũ trụ của *thằng Vũ, thằng Côn*, của *Ngày Xưa Còn Bé*, của *Câu Mơ* v.v. Vũ trụ trong đó tác giả bay bổng trong những vòm trời mộng tưởng của mình, không còn hiện tại gay gắt, không còn thực tế hung bạo. Mơ mộng chỉ là một trạng thái tâm hồn thụ động. Trái lại nó là một tác động và hơn thế nữa là một cách ngắm nhìn cuộc đời, một thái độ sống trước cuộc đời. Dù trong ý hướng chối bỏ hay lẫn tránh thực tế con người mặc nhiên biến đổi, thực tế đó bắt đầu từ mơ mộng.

Thời đại của chúng ta không là thời đại chứng kiến sự thiêu rụi và hủy diệt của mơ mộng dưới muôn ngàn lửa dữ? Phải chăng đó là thời đại con người ngày càng đánh mất mơ mộng để sống?

Duyên Anh thuộc số những nhà văn còn tin tưởng vào giá trị của sự mơ mộng. Dù trong ý hướng làm đẹp cuộc đời hay lãng quên, quay lưng trước thực tế xấu xa, khốn khổ, Duyên Anh lúc nào cũng trung thành và trọn vẹn với vũ trụ mơ mộng của mình, vũ trụ mà chắc hẳn ông là người đầu tiên yêu mến và tin tưởng./. (hết)

HPA (SÀI GÒN, 1972)

Trần Vũ đánh máy lại tháng 4-2024, từ khảo luận Duyên Anh, Tuổi Trẻ, Mộng và Thực của Huỳnh Phan Anh in tại Sài Gòn năm 1972, Nxb Vàng Sơn, Chương II. Vì số trang giới hạn, bản in trên tuần san Trẻ là bản cắt ngắn.

HOÀNG VŨ

Ngày hạ chí năm nay bắt đầu vào 20 Tháng 6, lúc 3:50pm tại Dallas, lúc 4:50 pm tại Atlanta (Georgia) và Orlando (Florida). Sau đây là mấy chi tiết về ngày này.

Ngày Hạ chí

1. Hạ chí và Đông chí

Ở Bắc bán cầu, ngày hạ chí (summer solstice), là ngày dài nhất trong năm. Mặt khác, ở Nam bán cầu, đây là ngày ngắn nhất và được gọi là ngày đông chí (winter solstice).

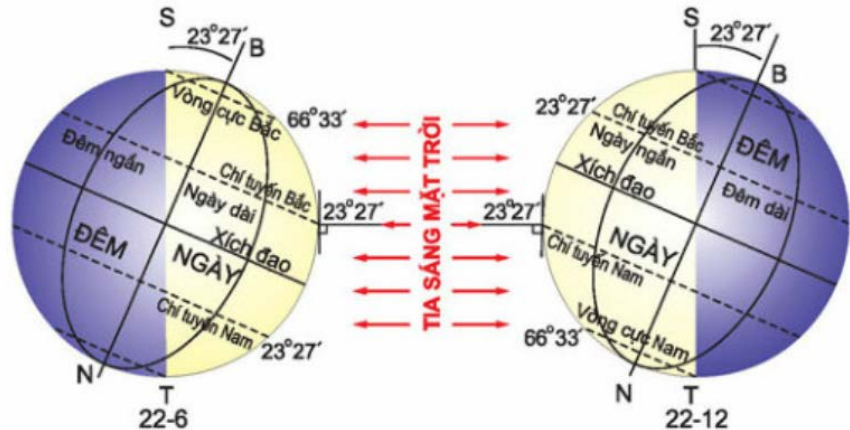
2. Ngày chí đầu tiên trong năm

Ngày chí xảy ra hai lần một năm vào tháng 6 và tháng 12. Hạ chí xảy ra vào khoảng ngày 21 tháng 6, khi Mặt trời ở ngay trên đỉnh Bắc chí tuyến (Tropic of Cancer). Đông chí diễn ra vào khoảng ngày 21 tháng 12, lúc Mặt trời ở chính xác trên Nam chí tuyến (Tropic of Capricorn).

3. Mặt trời dường như đứng yên

Solstice xuất phát từ tiếng Latin *sol*, có nghĩa là Mặt trời và *sistere*, có nghĩa là dừng lại hoặc đứng yên. Vào ngày Hạ chí, Mặt trời đạt đến vị trí cực bắc khi nhìn từ Trái đất. Ở thời điểm đó, thiên đỉnh (zenith) của nó không di chuyển về phía bắc hoặc phía nam như hầu hết các ngày khác trong năm mà nó đứng yên ở bắc chí tuyến. Sau đó nó đảo ngược hướng và bắt đầu di chuyển về phía nam.

Điều ngược lại xảy ra trong ngày Đông chí. Hôm đó, Mặt trời đạt đến vị trí cực nam trên đông chí tuyến, đứng yên và sau đó đảo ngược hướng về phía bắc.

Vị trí của Trái Đất trên quỹ đạo quanh Mặt Trời vào các ngày Hạ chí và Đông chí

4. Có thể vào ngày 20, 21 hoặc 22 tháng 6

Tuy ngày 21 tháng 6 được coi là ngày hạ chí, nhưng nó có thể xảy ra bất cứ lúc nào trong khoảng thời gian từ 20 tháng 6 đến 22 tháng 6. Ngày hạ chí 22 tháng 6 rất hiếm - ngày hạ chí cuối cùng vào ngày 22 tháng 6 diễn ra vào năm 1975 và sẽ không có ngày này nữa cho đến năm 2203.

5. Đó là ngày đầu tiên của mùa hè, nhưng còn tùy theo người

Nếu là các nhà thiên văn và nhà khoa học thì họ sử dụng ngày Hạ chí Tháng 6 để đánh dấu sự bắt đầu của mùa hè ở Bắc bán cầu và mùa đông ở Nam bán cầu. Còn đối với các nhà khí tượng học, mùa hè đã bắt đầu gần 3 tuần trước, vào ngày 1 tháng Sáu.

6. Trái đất xa Mặt trời nhất

Người ta có thể nghĩ rằng vì ở Bắc bán cầu đang là mùa hè nên Trái đất ở gần Mặt trời nhất trong ngày Hạ chí. Nhưng ngược lại. Trái đất thực sự ở xa Mặt trời nhất vào thời điểm này trong năm.

Khoảng cách của Trái đất với Mặt trời có rất ít ảnh hưởng đến các Mùa trên Trái đất, mà chính độ nghiêng của trục quay của Trái đất, có góc khoảng 23.4 độ, đã tạo ra các mùa.

Hướng nghiêng của Trái đất không thay đổi khi Trái đất quay quanh Mặt trời - hai bán cầu luôn hướng về cùng một hướng trong không gian. Điều thay đổi khi Trái đất quay quanh Mặt trời là vị trí của các bán cầu so với Mặt trời - Bắc bán cầu hướng về phía Mặt trời trong ngày Hạ chí, do đó là mùa hè. Nam bán cầu nghiêng khỏi Mặt trời và do đó là mùa đông trong thời gian này.

thực phẩm bẩn

Tình trạng ngộ độc thực phẩm do ảnh hưởng từ thuốc tăng trọng, kích thích sinh trưởng, trừ sâu, bảo quản, chống ẩm mốc... đang diễn ra thường xuyên ở Việt Nam. Khi chọn mua thực phẩm cho gia đình, nhiều bà nội trợ hết sức băn khoăn, lo lắng bởi thực phẩm sạch, bẩn cứ được người ta bày bán lẫn lộn

NGUYỄN SINH (bài và hình)
SÀI GÒN - VN

Không dễ phân biệt

Dạo quanh các chợ, nếu bằng mắt thường, người tiêu dùng khó ai phân biệt được đâu là thực phẩm sạch, thực phẩm bẩn. Bất kể từ thịt, cá, rau, củ, quả hay bánh, kẹo, nước ngọt, thực phẩm chế biến đóng gói sẵn...

Bà Nguyệt (57 tuổi, ngụ Bình Thạnh) cho biết: “Mỗi sáng, tôi mất cả tiếng đồng hồ dạo chợ vì không biết phải mua gì cho bữa cơm gia đình được an toàn. Bởi hàng ngày qua báo đài, tôi luôn nghe những thông tin

đáng sợ như thịt có chất tạo nạc; tôm ghẹ vượt ngưỡng kháng sinh; cá, mực ướp phân urê; rau củ phun thuốc kích thích; trái cây ngâm hóa chất dù đang non vẫn chín đẹp; gạo, bột được tẩy trắng... Minh là người tiêu dùng thông thường chỉ biết mua thực phẩm dựa vào... niềm tin!”.

Bà Xuân (48 tuổi, ngụ Thủ Đức) chia sẻ thêm: “Tôi thấy hiện nay, nhiều nông dân sản xuất rau, quả phun thuốc trừ sâu vô tội vạ. Nhà tôi ở gần một gia đình chuyên trồng rau muống bán. Thấy họ hay

dùng nhót thả xe máy tưới xuống ruộng rau. Nghe đâu làm vậy cho cọng rau thêm xanh tươi, non ngọt, nhìn bắt mắt. Ai không biết vô tư mua ăn chứ mình nhìn thấy tận mắt quả ghê quá!”.

Số liệu từ Cục An toàn thực phẩm cho thấy thời gian gần đây tình hình ngộ độc thực phẩm và các bệnh truyền qua từ thực phẩm bẩn ở VN diễn ra khá nghiêm trọng tại nhiều nơi. Trung bình mỗi năm có gần 700 vụ với hơn 6,000 người mắc bệnh và hơn 100 người chết do ngộ độc thực phẩm. Riêng bệnh ung thư,

số liệu của Hội Ung thư VN cho biết hàng năm có 123,000 người chết và hơn 183,000 trường hợp mới mắc bệnh.

Số liệu khác của Tập đoàn hóa chất VN cũng nêu rõ từ năm 2016 đến 2020, hàng năm VN chi hơn 600 nghìn USD nhập cảng khoảng 100 nghìn tấn hoạt chất hóa học để sản xuất thuốc trừ sâu. Trong khi đó nhiều loại hóa chất cấm vẫn được nhập lậu như phospho hữu cơ, clor hữu cơ, wofatox, monitor, kelthane...

Tại Sài Gòn, thông tin từ kết quả kiểm tra của Ban Quản lý An toàn thực phẩm gần đây cho thấy gần 50% mẫu rau quả ở các chợ đầu mối đều chứa hóa chất, hơn 40% mẫu hải sản chứa kim loại nặng, nhiều mẫu vượt quá giới hạn cho phép...

Tự cứu mình trước khi...Trời cứu!

Ông Trung, bác sĩ thuộc Trung tâm Ung bướu (Sài Gòn) nói: “Có 3 yếu tố liên quan đến chứng ung thư gồm di truyền, môi trường sống ô nhiễm và chế độ ăn uống, sống thiếu khoa học. Trong đó, tác nhân liên quan tới thực phẩm bẩn đứng hàng đầu, chiếm khoảng 35% tổng số trường hợp bệnh.

Rõ ràng dân mình đang đầu độc đồng bào mình! Người ta âm thầm giết hại lẫn nhau thông qua thực phẩm bẩn kéo dài

Rau muống tươi nhớt thái

Vịt bơm nước để tăng trọng lượng

Tôm, thịt bơm chất kháng sinh cho lâu bị ươn, hỏng

Cá biển ướp phân Urê

dai dẳng suốt nhiều năm, xảy ra tại hầu hết các địa phương, vùng miền, không phân biệt bất cứ ai, lứa tuổi nào. Phải chăng hành vi làm nên thực phẩm bẩn, độc hại chính xác phải gọi là tội ác và lòng tham không đáy là căn nguyên để người ta sẵn sàng bất chấp lương tâm, bất chấp tất cả?”.

Việc ngăn ngừa thực phẩm mất an toàn không phải “một sớm, một chiều” là có kết quả. Điều quan trọng nằm ở “cái tâm” và trách nhiệm với xã hội của người sản xuất, kinh doanh. Ở chiều ngược lại, người tiêu dùng cũng phải biết chọn mua, sử dụng thực phẩm an toàn, chỉ mua những loại thực phẩm đầy đủ nhãn mác, còn hạn sử dụng, rõ nguồn gốc... Phải “nói không” với thực phẩm bẩn, thực phẩm kém phẩm chất, sẵn sàng “tẩy chay” những sản phẩm cũng như các cá nhân, công ty sản xuất thực phẩm thiếu an toàn dù có rẻ cách mấy (hãy tâm niệm của rẻ là của ôi!). Bên cạnh đó, chính quyền ngoài việc xử phạt hành chính cần thường xuyên kiểm tra thực phẩm, kể cả phải truy cứu trách nhiệm hình sự đối với những người, tổ chức gây hậu quả nghiêm trọng mới có thể góp phần bảo vệ sức khỏe và quyền lợi của người tiêu dùng.

NS

LỜI GIỚI THIỆU: Andy Nguyễn là một nhiếp ảnh gia chuyên nghiệp. Anh từng đoạt những giải thưởng nghệ thuật nhiếp ảnh quốc tế từ 2009 đến 2012. Nhiều tác phẩm của anh được đăng tải trên những tạp chí chuyên đề nổi tiếng như: National Geographic, Birder's world Magazine, BBC Wildlife Magazine, Nature's Best Photography Magazine và The Cornell Lab of Ornithology website.

Để ảnh của bạn được chú ý và đánh giá cao

Cũng như đọc sách, xem phim hay nghe nhạc, khi mọi người nhìn vào ảnh của bạn, bạn có thể muốn họ dành thời gian và đánh giá cao cho chúng. Trong một thế giới nơi mọi người liên tục lướt qua màn ảnh và ngay lập tức quên ảnh của bạn, có cách nào để bạn có thể khiến ảnh của mình được chú ý không? Hãy cùng tìm hiểu. [H1]

Yêu nhiếp ảnh

Đừng chỉ yêu thích những bức ảnh của bạn mà hãy yêu thích mọi khía cạnh của nhiếp ảnh. Biết giá trị công sức của mọi người, dù cho đó là “gu” của bạn hay không. Thế giới nhiếp ảnh tương đối nhỏ và nếu bạn kết nối tích cực với các nhiếp ảnh gia khác, bạn sẽ được chú ý. Sự nhiệt tình của bạn sẽ tỏa sáng.

Nếu bạn yêu thích nhiếp ảnh, bạn sẽ đắm mình trong tất cả những thông tin có sẵn. Hãy đọc về nó, xem phim tài liệu, xem ảnh của người khác và thử giải mã những gì họ nói bằng hình ảnh của họ. [H2]

Nếu bạn muốn chỉ ra những lỗi hổng trong một

bức ảnh vì nhiếp ảnh gia đã không chụp nó theo cách bạn đã làm, trừ khi được yêu cầu, hãy giữ điều đó cho riêng mình. Tại sao? Rất có thể bạn đang cho thấy rằng bạn không thể hiểu được những gì nhiếp ảnh gia đang nói. Do đó, bạn có thể bị coi là ngu ngốc cũng như thô lỗ khi đưa ra lời phê bình không được mời. Vì lý do tương

tự, nếu mọi người đưa ra những nhận xét tiêu cực không mong muốn về tác phẩm của bạn thì hãy bỏ qua.

Chụp theo dự án

Tôi không phải là người thích những câu cli-sê. Tuy nhiên, tôi thấy cũng đúng về câu nói rằng một bộ ảnh về một chủ đề nói lên nhiều điều hơn là một bức ảnh riêng

lẻ.

Bạn không cần phải tiếp tục chủ đề đó mãi mãi, dự án tiếp theo của bạn có thể là một thể loại hoàn toàn khác. Các dự án cũng có thể chồng chéo lên nhau. Có thể bạn đang chụp phong cảnh núi non cho dự án của mình nhưng bạn cũng có thể chụp ảnh cảnh biển.

Nghiên cứu

Đừng chỉ chụp chủ thể, tìm hiểu về nó luôn. Như một phần trong cuộc hành trình đi vào nhiếp ảnh cảm-điều-học, tôi cố gắng không chỉ chụp ảnh đối tượng của mình mà còn tìm hiểu, qua quan sát và đọc, về các loài chim. [H3]

Ví dụ, những con chim minh họa cho bài viết này là loài Rẽ Khoang (*Arenaria interpres*). Tôi có hàng chục bức ảnh về chúng. Chúng là những loài chim lội nước nhỏ bé nhưng háu ăn, mà người ở Bắc Mỹ chúng tôi gọi là chim bờ biển. Chúng di cư đến vùng ấm vào mùa đông. Sau đó, những con trưởng thành sẽ di cư hàng ngàn dặm đến Bắc Cực vào mùa hè để làm tổ, chỉ còn lại một số con

non. Vì vậy, tôi có những bức ảnh về bộ lông mùa hè và mùa đông của chúng.

Chúng dũng cảm hơn nhiều chim lội nước khác, và tôi thường thấy chúng chạy quanh những khu bờ biển, ngay cả khi nơi đó bận rộn với hoạt động của con người, vì chúng có thể đi lượm những miếng thức ăn bỏ đi. Vì vậy, một số bức ảnh của tôi cũng sẽ minh họa điều đó.[H4]

Rẽ Khoang là một loài chim bay theo bầy, bay nhanh trong những nhóm quẹo cua gắt, thấp trên mặt nước. Khi kiếm ăn trên bờ biển, đôi khi chúng đi cùng với những loài lội nước khác như: Rẽ Trán Trắng, Chim Mò Sò, và Choắt.

Chúng có tên từ việc lật đá để tìm thức ăn. Tuy nhiên, chúng sẽ ăn bất cứ thứ gì.

Luôn có nhiều điều để học hỏi

Tôi trợn mắt ngó lên trời (bó tay) khi tình cờ đọc thấy có người khẳng định tính thượng đẳng của mình chỉ vì họ đã chụp ảnh hơn 50 năm. Luôn luôn có nhiều điều để tìm hiểu về nhiếp ảnh. Hơn nữa, một số nhiếp ảnh gia giỏi nhất mà tôi biết chỉ bằng nửa tuổi tôi và rất vui được chia sẻ kinh nghiệm và học hỏi từ họ. Đừng chỉ đọc hoặc xem video trên YouTube, nói chuyện với các nhiếp

ảnh gia khác ở mọi lứa tuổi và hỏi ý kiến của họ về các khía cạnh khác nhau của nhiếp ảnh.

Chia sẻ

ảnh của bạn

Nếu muốn được chú ý, bạn phải tìm cách để mọi người nhìn thấy tác phẩm của mình. Không có gì sai khi chia

sẻ tác phẩm của bạn trên mạng xã hội, hầu hết các nhiếp ảnh gia chuyên nghiệp đều có tài khoản Instagram. Tuy nhiên, loại định dạng đó có những hạn chế. Mọi người sẽ lướt ngang qua bài đăng của bạn và ảnh của bạn sẽ bị lãng quên sau vài giây.

Nếu bạn có thời gian, bạn nên tìm phương tiện hiển thị hình ảnh của mình ở nơi khác trên internet để thu hút người xem sáng suốt hơn. Điều này có thể có trên trang web của bạn, trên những trang phổ bày hình như Flickr, 500px hoặc thậm chí trong thư viện Petapixel. Nếu có thể, hãy đưa tác phẩm của bạn vào triển lãm hoặc trưng bày một tác phẩm cho chính bạn và các nhiếp ảnh gia và nghệ sĩ đồng nghiệp của bạn. Hoặc tạo một cuốn sách ảnh và tặng một bản sao cho thư viện địa phương của bạn. [H5]

Tóm lại

Điều đáng rút ra ở đây là việc được chú ý đòi hỏi phải làm việc chăm chỉ. Nó không được dâng sẵn cho bạn và không có đường tắt. Bạn cần có sự nhiệt tình, yêu thích nhiếp ảnh, không ngừng học hỏi, tích cực về tác phẩm của người khác và dành thời gian, công sức để được chú ý. Hãy nắm bắt mọi cơ hội lướt qua bạn.

AN

Don làm tôm quanh năm nên ít viết thư từ, ngay cả email, phần lớn thông tin đăng lên đây chỉ là lời nhắn qua điện thoại hay các cuộc gọi với khách hàng mà Don xin phép được ghi lại. Do vậy chữ “lá thư” xin hiểu cho Don là như vậy. Xin cảm ơn quý khách nhiều lắm.

những lá thư mới nhận !

ALEX ANH VŨ: Em order anh Don lần này là lần thứ nhì, một lần trước Tết, tôm ngon bá cháy luôn. Ai ăn cũng thích, tại lúc đó thịt thà nhiều nên ai cũng “chiếu cố” nhiệt tình mấy món chế biến từ tôm khô. Lần này, em order cách đây 2 tuần, lần đầu tiên em thấy một loại tôm khô đẹp như vậy, màu sáng, tươi, em đem ra làm mỗi luôn, không cần chế biến. Mẹ em thì nói size này là size Large chứ đâu phải Medium mà sao anh chỉ tính M. Cho em hỏi là anh Don có nêm màu không vậy?.

DON: Cảm ơn Vũ đã chịu khó nhắn tin cho anh Don rất chi tiết. Anh rất vui khi mọi người yêu thích đặc sản này. Mỗi mùa, tôm có sự thay đổi về kích thước và màu sắc do lượng thức ăn, chủ yếu là vì sinh dãi dào hay không. Năm nay, tôm đẹp màu, sáng láng là vậy, tôm anh Don đưa ra thị trường nguyên chất 100%. Em yên tâm!

DÌ PHƯƠNG: Dì Phương rất cảm động khi Don cho người mang tôm đến tận nhà cho Dì. Mấy hôm nay Dì bị đau chân, lên xuống apartment khó khăn, mấy hôm trước, có đồ gửi từ bưu điện thì Dì nhờ chú em lẫu dưới mang lên dùm.

Lúc Dì nói chuyện với chú Don là chỉ tâm sự cho khuây khỏa vậy thôi, đâu ngờ chú cho người giao tận nhà, nhanh hơn cả Bưu Điện. Cảm ơn chú Don rất nhiều. Làm ăn có tâm, có lòng như chú Trời Phạt sẽ đãi lại dư dật bội phần.

Tôm Khô USA! Tôm Khô sạch!!!

MADE IN LA, USA

Quý khách có thể đặt mua tại :

WWW.TOMKHOSACH.COM

Xin gọi anh Don để đặt mua, gửi về tận nhà hoặc tiệm trên toàn tiểu bang Hoa Kỳ:

318-235-4564

CÓ 3 LOẠI: NHỎ (S), VỪA (M) VÀ LỚN (L)

XIN HỎI DON SIZE ĐẶC BIỆT: EXTRA LARGE HAY JUMPO (CHỈ CÒN SỐ LƯỢNG RẤT ÍT)

SỨC KHỎE LÀ VANG!

**KHÔNG THUỐC NHUỘM MÀU
KHÔNG CHẤT BẢO QUẢN**

100%
NGUYÊN CHẤT

TÔM KHÔ SẠCH

TÔM BIỂN LOUISIANA - USA

KHÔNG CHẤT BẢO QUẢN | KHÔNG THUỐC NHUỘM MÀU

MADE IN USA

ORDER

XIN GỌI ANH : DON

235.4564

FREE SHIPPING
5 lbs trở lên

BẠN CÓ THỂ ĐẶT MUA TẠI TRANG WEBISTE

★ **WWW.TOMKHOUS.COM**

1

tỉ đô la là ngân sách mở rộng Fort Worth Stockyards, một trong những khu giải trí và lịch sử lâu đời tại khu vực Dallas-Fort Worth của tiểu bang Texas, nơi thu hút nhiều du khách ghé thăm khi đến khu vực này.

10%

là số kỹ sư và chuyên viên hiện đang làm trong lĩnh vực trí tuệ nhân tạo AI. Số lượng ít ỏi này dẫn đến thiếu hụt và nảy sinh cuộc săn lùng, cạnh tranh dữ dội trong việc thuê mướn nhân sự làm trong lĩnh vực AI.

75

ngàn square feet và 120 cột xăng, hệ thống Buc-ee's vừa khai trương tiệm tạp hóa lớn nhất thế giới tại ngoại ô Austin, Texas hồi tuần qua. Tiệm tạp hóa này lớn khoảng gấp 30 lần so với một tiệm tạp hóa thông thường tại Mỹ.

56

là tuổi của một phụ nữ bị tử vong sau khi uống một loại thuốc giảm cân được bán trên thị trường để giảm cân trước lễ cưới của con gái. Thuốc giảm cân được nhập từ đâu đó, bán loạn xạ, và thường thì không có cơ quan y tế nào kiểm nghiệm và thẩm định.

3

lần đi vệ sinh mỗi ngày hay 3 lần mỗi tuần là điều bình thường cho hệ thống bài tiết tiêu hóa, theo các bác sĩ đường ruột. Thức ăn trung bình cần 10 đến 72 tiếng đồng hồ tùy loại thực phẩm để tiêu hóa.

5

tên bé trai được đặt nhiều nhất trong năm qua tại Mỹ là Liam, Noah, Oliver, James và Elijah và 5 tên bé gái là Olivia, Emma, Charlotte, Amelia và Sophia. Một số cha mẹ còn có xu hướng đặt tên con theo những người nổi tiếng trên mạng xã hội.

6,791

người gốc Việt tại San Francisco chỉ biết tiếng Việt là ngôn ngữ duy nhất, theo số liệu thành phố. San Francisco vừa chính thức đưa tiếng Việt vào ngôn ngữ chính thức của thành phố, bên cạnh tiếng Mexico, tiếng Hoa và tiếng Phi Luật Tân để bắt đầu có các tài liệu, thông báo bằng tiếng Việt.

88%

người về hưu sống phụ thuộc vào tiền hưu ở mức nào đó. 60% phụ thuộc hoàn toàn vào tiền hưu, theo Gallup. Các chuyên gia an sinh xã hội ước tính người về hưu sẽ nhận mức gia tăng vật giá đất đỏ khoảng 2.7% trong năm tới và SSA sẽ công bố vào khoảng cuối tháng Chín.

1.5

triệu người đã ghé ăn tại tiệm buffet lớn nhất nước Mỹ là Shady Maple tại Pennsylvania mỗi năm. Buffet bắt đầu thịnh hành tại Mỹ từ thập niên 80s và bắt đầu xuống dốc trong vòng 20 năm qua khi người Mỹ chú ý đến vấn đề sức khỏe và thực phẩm mỗi ngày đắt đỏ hơn.

Hợp tác với **tre** tại sao không?

Một cây làm chẳng nên non,
Ba cây chụm lại nên hòn núi cao !

Nếu bạn có những kế hoạch, những sáng kiến, những ý tưởng mà chưa biết bắt đầu ra sao, quảng bá thế nào, hợp tác với ai hoặc tìm kiếm một partner trong mọi lĩnh vực ...

Xin liên lạc với chúng tôi.

info@trenews.net

Trẻ sẽ cùng bạn tham khảo để thực hiện,
hoàn toàn không có chi phí.

Có tật giết mình

Trước đó, vào đầu tháng 3-2024, bà Nguyễn Thị Giang Hương (Chủ tịch Huyện Nhơn Trạch tỉnh Đồng Nai) tố cáo đã bị lừa hơn 170 tỷ VND. Nhóm lừa đảo dùng xưng danh cơ quan bảo vệ pháp luật nói Chủ tịch huyện Nhơn Trạch đang dính dáng đến pháp luật. Sau đó, nhóm lừa đảo yêu cầu bà mở tài khoản để chuyển tiền rồi xâm nhập vào tài khoản để lấy tiền của bà. Câu chuyện cho thấy: chắc chắn bà chủ tịch có tội cần che giấu, từ đó bà mới bị lừa tiền.

Ngày 13-6, Ủy ban Kiểm tra Tỉnh ủy Đồng Nai cho hay vụ án của bà Hương được chia làm hai phần: (1) Điều tra người lừa bà mất hơn 170 tỷ VND; (2) Bà Hương bị đề nghị kỷ luật vì bà ta đã kê khai tài sản không trung thực.

Bà Nguyễn Thị Giang Hương (ẢNH: VŨ HỢI/PLO.VN)

Nước ngập cuốn trôi người

Chiều tối 14-6, mưa lớn gây ngập khắp nơi, cây cối ngã đổ, mái tôn nhiều nhà bay phất phới, ngoài ra còn có mưa đá tại một số tỉnh miền Nam như Sài Gòn, Bình Dương... Có trình báo của một số người dân, tại phường Uyên Hưng, thành phố Tân Uyên, Bình Dương một người phụ nữ trung niên lái xe máy đi ngang đây thì bị nước cuốn cả người, xe máy trôi xuống dưới dòng suối nằm cách đó không xa. Cơ quan hữu trách tìm kiếm từ 5 giờ chiều tới sáng hôm sau vẫn chưa tìm thấy.

Chuyện nước ngập giữa thành phố khiến người dân té xe, rớt vào cống không còn lạ, nhưng tới mức cuốn trôi cả người lẫn xe là một chuyện kinh khủng, đáng để cơ quan hữu trách lưu ý và nhận trách nhiệm, tuy nhiên mọi thứ có vẻ im ắng...

Đường Lê Lợi (trung tâm quận 1, Sài Gòn - ngay chợ Bến Thành) mệnh mông nước vào chiều 14-6 (ẢNH: CHÂU TUẤN/TUOITRE.VN)

Đổ thừa

Dự án thủy điện Suối Mu (tỉnh Hòa Bình) do Công ty cổ phần Thủy điện Suối Mu quản lý, vận hành, nằm trên đỉnh của thác Mu, dọc hai bên hạ nguồn suối Mu này là hàng chục homestay thu hút khách.

Trưa ngày 9-6, khi du khách đang tắm, chơi dưới suối Mu thì Nhà máy thủy điện Suối Mu mở cống xả cát của đập để xả nước dẫn tới lưu lượng nước đổ dồn về hạ lưu thác tăng, dòng chảy mạnh khiến người dân và du khách hoảng loạn tưởng nhà máy xả lũ. Rất may không có ai gặp nạn.

Ngày 14-6, Phòng Kinh tế và Hạ tầng huyện Lạc Sơn (Hòa Bình) vừa có giải thích rằng Nhà máy thủy điện Suối Mu đã phát loa thông báo xả nước, do du khách đang tắm trên dòng suối cách thủy điện khoảng 2km về phía hạ lưu không nghe thấy. Nói chung, tất cả do du khách.

Trước đây, ở Việt Nam đã có nhiều cái chết thương tâm do những trận xả lũ bất ngờ từ các thủy điện, hầu như chưa có ai đứng ra chịu trách nhiệm.

Du khách tắm, chơi ở suối Mu không hề để phòng (ẢNH: A.TUYẾT/TUOITRE.VN)

Chiến dịch bịt miệng

Ngày 13-6, Công an tỉnh Quảng Trị cho biết đã xử phạt một phụ nữ ở Quảng Trị số tiền 5 triệu VND vì đăng bài, chia sẻ nội dung sai sự thật liên quan đến việc sư Minh Tuệ đi qua Quảng Trị. Ngoài ra, 16 trường hợp khác đang được chính quyền tỉnh này xác minh để xử phạt. Tuy nhiên, lý do cụ thể người dân bị phạt, sai cái gì thì không thấy công an tỉnh này nói.

Tương tự, người dân ở nhiều tỉnh khác cũng bị phạt hành chính, bắt bớ vì đưa tin về sư Minh Tuệ - vị sư khất thực nổi tiếng gần đây. Đa số tin người dân đưa là thật!

(ẢNH: THANH LỘC/THANHNIEN.VN)

Ban Tôn giáo = Ban thực kết

Thanh tra tỉnh Gia Lai vừa đề nghị Ủy ban tỉnh này xem xét trách nhiệm ông Hồ Hải Tấn (Phó Giám đốc Sở Nội vụ kiêm Trưởng ban Tôn giáo tỉnh Gia Lai), Phó Trưởng Ban Tôn giáo và người có liên quan đến vụ chi sai hơn 10 tỷ VND tiền ngân sách.

Trong đó, riêng Ban Tôn giáo tỉnh ủy Gia Lai (thuộc Sở Nội vụ) dùng tiền thuế được cấp cho công tác tôn giáo để tự đặt ra các khoản chi trái quy định của Luật Ngân sách với số tiền 8.35 tỷ VND từ năm 2015 tới 2023.

Ngoài ra, lãnh đạo và kế toán Sở Nội vụ Gia Lai chi thanh toán một số nhiệm vụ không đúng quy định với số tiền 963 triệu VND, dự toán chi tiết thu, chi ngân sách cho công tác tôn giáo cho Ban Tôn giáo tỉnh khi chưa được Hội đồng nhân dân tỉnh thông qua với số tiền 1.49 tỷ VND.

Ông Hồ Hải Tấn (ẢNH: THANH NHẬT/BAOGIALAI.COM.VN)

Chia chác

Quốc hội CSVN vừa cho phép Cảnh sát giao thông hưởng 85% số tiền phạt lấy từ người vi phạm luật giao thông. Chủ nhiệm Ủy ban Quốc phòng - An ninh Lê Tấn Tới cho biết: Tỷ lệ phần trăm trích lại tùy thuộc vào nhu cầu từng năm của Bộ Công an CSVN. Thực tế giai đoạn 2018 - 2021, Bộ Công an CSVN được trích lại 70% số tiền vi phạm; năm 2022 và 2023 Bộ Công an CSVN được 79% và từ năm 2024 thì con số này lên 85%.

Nhiều người tỏ ra bất bình khi biết điều này, họ cho rằng số tiền phạt lấy từ người vi phạm luật giao thông trên phải nộp vào ngân sách chung, vì ngành công an ở Việt Nam chiếm đa số khoản chi từ ngân sách, Cảnh sát giao thông ở Việt Nam cũng lãnh lương theo hệ số, có chế độ Bảo hiểm xã hội rất cao. Việc "chia tiền" trên như bật đèn xanh cho Bộ công an CSVN ngày đêm hạch sách dân để làm kinh tế.

(ẢNH: THANHNIEN.VN)

Xây cổng chào nhưng phá rừng

Ngày 9-6, Ủy ban huyện Lâm Hà (Lâm Đồng) đã đề xuất xây dựng cổng chào huyện Lâm Hà với tổng mức đầu tư khoảng 2.85 tỷ VND, từ nguồn ngân sách huyện, thời gian thực hiện là năm 2024-2025.

Các nước trên thế giới không tốn tiền cho cổng chào, nó chỉ là 1 tảng đá, 1 bảng gỗ cạnh ranh giới 2 vùng là đủ. Đất nước phát triển thì cần cơ sở hạ tầng tốt, cái cần nhất là cơ sở trường học, y tế đời sống... tuy nhiên ở Việt Nam từ lâu có phong trào xây dựng cổng chào tiền tỷ còn cơ sở hạ tầng thì ọp ẹp.

Phá rừng ở Lâm Hà - Lâm Đồng (ẢNH: NLD.COM.VN)

Ông Trần Sỹ Thanh (ẢNH: PHUNUONLINE.COM.VN)

Một lần bất tín, vạn lần bất tin

Chủ tịch Hà Nội Trần Sỹ Thanh đề nghị quy định trong Luật Thủ đô (sửa đổi) giao cho chính quyền thành phố, quận, huyện quyền ngừng cung cấp dịch vụ điện, nước nhà dân, công trình tư nhân với lý do "để bảo đảm an ninh, trật tự, an toàn xã hội." Trước đây cũng từng có đề xuất cắt điện, nước nhà dân nếu không chấp hành án phạt hành chính từ cơ quan nhà nước.

Tuy nhiên, mọi quy tắc, luật lệ cho dầu sanh ra với mục đích cao đẹp tới đâu thì khi tới tay quan chức CSVN cũng trở thành công cụ để vùi tiền dân. Bởi vậy, nhiều người lo lắng sắp tới bị cắt điện nước đột ngột chỉ vì quan chức địa phương thấy khó ở.

Lại là "anh hàng xóm"

Một phân tích mới đây của hãng Cyble (chuyên cung cấp dịch vụ quản trị rủi ro trên mạng) chỉ ra rằng nhóm tin tặc Trung Quốc có tên "Mustang Panda" hoạt động với độ chính xác cao đang nhắm đến các cơ quan, tổ chức nhà nước Việt Nam trong những chiến dịch gián điệp mạng tinh vi. Bằng cách khai thác những điểm yếu trong các phần mềm phổ thông và dùng đòn bẩy là các kỹ năng giao tiếp trên mạng, nhóm này thể hiện rằng họ có năng lực đáng ngại về thâm nhập và duy trì hoạt động trong các mạng máy tính bị nhắm làm mục tiêu.

Nhóm này không chỉ tấn công Việt Nam mà còn nhắm mục tiêu vào các tổ chức ở Hoa Kỳ, Châu Âu, những vùng Á Châu khác trong đó có Mông Cổ, Myanmar, Pakistan và những nơi khác nữa.

Nhiều người cho rằng đây là lúc lực lượng dư luận viên hùng mạnh lâu nay được CSVN nuôi và dạy dỗ thể hiện năng lực, và sự thật chứng minh là ngoài chửi đổng những người bất đồng chánh kiến ra thì họ không còn năng lực gì.

(ẢNH: NICOLAS ASFOURI/AFP)

Tham và...

Công ty sản xuất thiết bị điện Nga, Power Machines thuộc sở hữu của tỷ phú Alexey Mordashov vừa ra thông báo rằng hồi tháng 11-2023 họ đã thắng kiện PetroVietnam (Tập đoàn Dầu khí Quốc Gia Việt Nam PVN) và khoản tiền bồi thường là 500 triệu USD. Vụ kiện diễn ra tại trung tâm trọng tài quốc tế Singapore (SIAC), nhằm đòi lại số tiền đã đầu tư xây dựng nhà máy điện ở Việt Nam, dự án đã bị tạm dừng vào năm 2018.

Ngoài ra, Công ty Hitachi (Nhật Bản) - nhà thầu thực hiện gói thầu CP3 thuộc tuyến metro số 1, đang đề nghị chủ đầu tư bồi thường 4 ngàn tỷ VND...

Việt Nam mà dính tới các vụ kiện quốc tế liên quan đến kinh tế thì 100% là thua. Tiền thuế của dân bị thâm hụt không chỉ vì quan chức CSVN tham mà còn do quan chức CSVN... ngu nữa.

(ẢNH: BLOOMBERG.COM)

Hình sự hoá kinh tế...

Theo Tổng cục Thuế (Bộ Tài chính CSVN) thì cơ quan thuế sẽ cung cấp danh sách người nộp thuế có nghi ngờ gian lận về hóa đơn cho Bộ công an CSVN để bộ này rà soát, điều tra, xử lý nghiêm nếu có vi phạm theo quy định của pháp luật. Mặc dầu, trách nhiệm kiểm tra này thuộc về Tổng cục thuế và các đơn vị liên quan.

Nhiều người cho rằng, thay vì rề rà vậy thì nên chuyển luôn Cục thuế cho công an quản, tiền thuế dân bớt phải hao hụt vì một cơ quan vô dụng.

(ẢNH: THANHNIEN.VN)

"Có thích tôi bắn không?"

Ngày 31-1-2024, ông Nguyễn Văn Hùng (Phó Chủ tịch xã Kỳ Sơn (huyện Tân Kỳ, Nghệ An) và một số cán bộ đến kiểm tra vệ sinh an toàn thực phẩm tại ki ốt mà bà Hoàng thuê lại bán thịt. Trong lúc đó, có 2 người đến mua thịt, ông Hùng yêu cầu họ đi chỗ khác, nhưng bà Hoàng vẫn bán thịt cho người dân. Trong tình huống đó, ông Hùng đã lên giọng chửi bới hách dịch kèm nhiều lời đe dọa như "có thích tôi bắn không".

Câu chuyện được người dân quay lại, báo trong nước đưa tin, ông Hùng gửi đơn kiện luôn báo, cho rằng báo viết không đúng sự thật. Sau đó, vào cuối tháng 3-2024, ông Hùng phải xin lỗi tờ báo này công khai.

Gần đây đã có kết luận xử ông Hùng, nhưng quá nhẹ, khiến nhiều người bất bình. Cụ thể, dù có nhiều sai phạm, đặc biệt là hành vi dọa bắn dân trong khi thi hành công vụ, ông chỉ bị đề nghị kỷ luật khiển trách.

Bọn sát nhân

TƯỜNG NĂNG TIẾN

Tôi quen Đinh Quang Anh Thái đã lâu, lâu tới cỡ không còn biết là mình đã gặp gỡ y vào cái thuở xa xưa nào nữa. Dù không mấy khi có dịp “giao lưu” (hay “tương tác”) nhưng tôi vẫn nghe thằng chả ra rả hàng ngày, về đủ thứ chuyện trên trời/biển – rờng rã suốt từ thế kỷ này, qua đến thế kỷ kia – và hoàn toàn chưa thấy có dấu hiệu gì là gã sẽ (hay sắp) tắt đài trong tương lai gần cả.

Nghề của chàng mà. Tắt tiếng là (dám) treo niều luôn, chớ đâu phải chuyện chơi. Chỉ có điều hơi bất ngờ là đương sự không chỉ nói nhiều mà viết cũng

nhiều không kém. Hết xuất bản Ký 1, Ký 2, rồi tới Ký 3. Nay mai (không chừng) sẽ có Ký 4 và Ký 5 luôn nữa.

Ký (đéo) gì mà lắm thế nhỉ?

Muốn biết, hãy đọc thử một đoạn (ngắn) ngắn cho vui – nếu rảnh:

“Cuối năm 1984, từ đảo tỵ nạn Galang, tôi ‘chân ướt chân ráo’ đến Mỹ định cư tại Virginia. Chưa được một tháng, hưởng mùa tuyết rơi đầu tiên trong đời, tôi dọn sang miền Nam California kiếm sống bằng nghề đánh cá tại Cảng San Pedro...

Một lần, sau 3 tuần lênh đênh sóng nước quay về bến với cá đầy khoang, anh Cường đón tôi, nói,

ông Nguyễn Ngọc Bích ở Virginia gọi nhắn tôi gọi lại gấp cho ông.

Giáo sư Nguyễn Ngọc Bích từng du học Mỹ nhiều năm, ông về Việt Nam khoảng 1970 và giữ chức Cục Trưởng Cục Thông Tin Quốc Ngoại thuộc Bộ Dân Vận Chiêu Hồi. Tôi được hân hạnh quen biết và sau trở nên thân tình với ông Bích từ năm tôi 18 tuổi.

Giáo sư Bích nói qua phone, Nghị Hội Toàn Quốc Người Việt sắp họp và ông muốn mời tôi về nhận ‘bó đuốc cách mạng’ do thế hệ đi trước trao lại. Tôi hỏi, ai sẽ trao bó đuốc cho thế hệ chúng tôi.

Ông Bích trả lời: “Ông cựu Đại sứ Bùi Diễm.” Không hiểu tại sao lúc đó tôi buột miệng nói: “VẬY em sẽ không tham dự vì thế hệ ông Diễm chẳng có gì hay ho để trao bó đuốc cách mạng cho bọn em.” (Đinh Quang Anh Thái. “Vĩnh Biệt Bác Bùi Diễm.” Ký 3. Đào Nguyễn Dạ Thảo: USA: 2021).

Thế thì hỗn thật và hỗn lắm!

Tôi cũng thế, cũng hỗn láo hết biết luôn.

“Nhiều người thuộc thế hệ chúng tôi ít hiểu biết về những đóng góp của thế hệ cha chú trong công cuộc mưu tìm độc lập, hạnh phúc, ấm no cho con người và đất nước Việt Nam suốt thế kỷ qua” ĐINH QUANG ANH THÁI. KÝ 3 - 2021

“Còn bao nhiêu người sẽ phải chết để một ngày nào đó đất nước Việt do chính người dân làm chủ chứ không phải do một đảng phái độc tài cai trị thiên thu”. FB Phạm Ngọc An

Nghị Hội Toàn Quốc Người Việt khai mạc vào năm 1986, với chủ đề *Trao Bó Đuốc Cho Thế Hệ Mai Sau*. Dù chả được ai mời mọc chỉ cả (chỉ “nghe hơi nổi chỗ” thôi) nhưng tôi cũng tương luôn một câu, còn hồn hào hơn nữa, trên mặt báo: “Làm gì có đuốc mà trao”!

Nhiều thập niên sau, Thái vẫn cứ áy náy mãi về ngôn từ bất nhã và thái độ bất kính của mình:

“Mãi tới nay, tôi vẫn vô cùng ân hận vì đã buông ra một câu xác xược như thế với cụ Bùi Diễm và những người thuộc thế hệ cụ. Sau này nhìn lại ngày tháng đó, tôi hiểu tại sao mình hồn lảo như vậy ...: Chỉ vì cá nhân tôi – và tôi tin là nhiều người thuộc thế hệ chúng tôi – ít hiểu biết về những đóng góp

của thế hệ cha chú trong công cuộc mưu tìm độc lập, hạnh phúc, ấm no cho con người và đất nước Việt Nam suốt thế kỷ qua”. (S.đ.d. tr. 26).

Tôi cũng vậy. Cũng “ân hận” mãi về những câu chữ mất dạy mà mình đã viết, khi còn trẻ người non dạ!

Đúng như Thái nói: “Nhiều người thuộc thế hệ chúng tôi ít hiểu biết về những đóng góp của thế hệ cha chú trong công cuộc mưu tìm độc lập, hạnh phúc, ấm no cho con người và đất nước Việt Nam suốt thế kỷ qua.”

Chớ dễ gì mà biết được chớ. Cha chú của chúng tôi đã “biến mất” hết trơn mà. Người tuần tiết (*) kẻ lao tù và không ít vị đã bỏ mạng vì tra khảo, hay kiệt lực, trong ngục thất.

Cho đến nay thì cái

chết của nhà thơ Vũ Hoàng Chương, nhà văn Nguyễn Mạnh Côn, thượng tọa Thích Thiện Minh, bác sỹ Phan Huy Quát, sử gia Phạm Văn Sơn, dân biểu Đặng Văn Tiếp, học giả Hồ Hữu Tường, luật sư Trần Văn Tuyên, linh mục Nguyễn Văn Vàng, linh mục Nguyễn Văn Vinh, giáo sư Nguyễn Duy Xuân... (và những đòn thù thâm độc mà họ nhận lãnh trong những năm tháng lao tù) vẫn chưa được hoàn toàn bạch hóa.

Tuy nhiên, rất nhiều “cái chết mờ ám, bất đắc kỳ tử” (hồi giữa thế kỷ trước) thì đã tỏ tường khá lâu rồi.

“Những người bị giết đều là những tinh hoa, là danh sĩ đạo cao đức trọng, yêu nước thương dân, có thành tựu văn hóa sáng giá cống hiến

cho nền văn hiến nước nhà. Họ chết mỗi người mỗi cách đau xót và hàm oan:

Nhà văn Lan Khai bị xô xuống vực, văn hào Ngô Tất Tố bị bức cho treo cổ tự vẫn, Khái Hưng bị bỏ rọ trần sông, Phạm Quỳnh đối thủ đáng gờm của thực dân Pháp bị xử tử, Tạ Thu Thâu nhà yêu nước lớn bị xử bắn; nàng thơ nữ sĩ Thu Hồng bị bắn lén từ sau lưng; Nhượng Tống dịch giả tài hoa số 1 bị ám sát; Dương Quảng Hàm vị giáo sư đáng kính ra khỏi nhà đi mãi không về; vị bồ tát Thiều Chửu bị bức hại nhảy xuống sông tự tận”. Thái Doãn Hiểu. “Những Cái Chết Tức Tử Của Nhà Văn, Chuyện Bảy Giờ Mối Kề”.

Sao “bồ tát Thiều Chửu lại nhảy xuống sông tự vẫn” vậy cả?

Tác giả của bài báo thượng dẫn ghi thêm:

“Thiêu Chử (1902–1954) là nhà văn hóa, dịch giả và cư sĩ, học giả Việt Nam, tác giả Hán Việt tự điển và nhiều bộ sách về Phật Giáo nổi tiếng khác... Năm 1946 ông cùng một lớp học tăng ni và một số trẻ mồ côi hội Tế Sinh đi theo kháng chiến chống Pháp, tham gia lao động sản xuất, giáo dục, viết và dịch sách. Ông ba cùng với học sinh vượt qua vô vàn gian khổ duy trì đến cùng trường vừa học vừa làm.

Đội Cải cách ruộng đất... quy ông là địa chủ, vu cáo ông dùng Phật giáo để mê hoặc quần chúng, cộng với sự thương cảm cho nhiều nông dân bị hàm oan trong cải cách ruộng đất ở miền Bắc Việt Nam mà cảm thấy mình bất lực, đêm 15 rạng ngày 16 tháng 6 năm Giáp Ngọ 1954, tức

cuối ngày giỗ cha, ông ra thác Huống trên sông Cầu tại xóm Đồng Tâm, xã Vạn Thắng, huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên làm lễ Tam Bảo và Thiên địa rồi gieo mình xuống sông.”

Bảy mươi năm sau, một công dân Việt Nam khác (ông Nguyễn Văn Dũng) lại “gieo mình xuống sông” – theo thông tin của trang Tiếng Dân:

“Nguyễn Văn Dũng, tức Dũng Aduku, đã bị an ninh Phú Thọ bắt cóc từ đêm 22-4-2024 rồi câu lưu, thẩm vấn, đến tối 25-4 thì thả ra. Sáng 27-4, anh Dũng đã rời khỏi nhà, để lại mảnh giấy với dòng chữ: “Mẹ ơi, con xin lỗi. Con ơi, bố xin lỗi”, theo lời của những người thân trong gia đình anh.

Kể từ hôm đó, gia đình và bạn bè anh Dũng,

không ai liên lạc được với anh. Đến ngày 8-5-2024, người nhà anh Dũng cho biết, có người đã tìm thấy xác của anh bên bờ sông Hồng. Xác anh đã được UBND xã Châu Sơn vớt lên, mang đi chôn cất.

Anh Dũng ra đi ở tuổi 47, bỏ lại đứa con thơ 6 tuổi, mà anh yêu quý nhất. Không ai biết vì sao Dũng chọn cái chết tức tưởi như thế. Cho đến giờ, những người bạn thân của anh vẫn còn bàng hoàng về sự ra đi của anh.”

Tuy “không ai biết rõ vì sao Dũng chọn cái chết tức tưởi như thế” nhưng có lẽ mọi người đều đồng ý với nhận định của FB

Phạm Thanh Nghiên: “Dùng tự vẫn hay bị giết hại, điều này chưa ai dám khẳng định. Nhưng công an CSVN không vô can trong cái chết này, dù trực tiếp hay gián tiếp”.

Những người CSVN không vô can trong bất cứ cái chết oan khuất nào, suốt hai phần ba thế kỷ qua, ở đất nước này. Họ giết người để đoạt quyền bính hay để giữ quyền hành đều cùng một cách tàn bạo như nhau. Phải thêm bao nhiêu cái chết oan khuất nữa thì mới đủ “cấp số” để cuộc cách mạng vô sản có thể hoàn thành ở VN, vào cuối thế kỷ này (sic)!

TNT

(*) Tuần tiết là chữ dùng của nhà báo Huy Đức (tác giả Bên Thắng Cuộc) để mô tả cách tự kết liễu đời mình của những vị tướng miền Nam, khi vùng đất này thất thủ. Ông cũng vừa “biến mất” vào hôm 1 tháng 6 năm 2024 vừa qua. Hy vọng, ông sẽ không “tự tử trong đồn công an” như rất nhiều những công dân Việt Nam (không may) khác.

tre

✓ DỄ ĐỌC ✓ DỄ THẤY ✓ DỄ CẮT ✓ DỄ TÌM

RAO VẶT
TRÊN BÁO TRẺ

HIỆU QUẢ NHANH CHÓNG
TIẾT KIỆM THỜI GIAN & TÀI CHÍNH

ONLINE TRONG NGÀY · [HTTPS://BAOTREONLINE.COM](https://BAOTREONLINE.COM)

TPB TRẦN NGỌC VINH

Sinh năm 1955

Số quân 55/782.090. Binh 2.

ĐƠN VỊ: Đại đội 1, Tiểu đoàn 511 - Địa Phương Quân thuộc TK Định Tường. Bị thương cụt chân phải tháng 6/1974. Bị tai biến nằm một chỗ từ năm 2019, không nói chuyện được, tiểu tiện không biết, chỉ uống sữa. Hoàn cảnh hiện rất nghèo khổ.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc về ông Trần Ngọc Vinh

ĐỊA CHỈ: **Số 13 tổ 1, ấp Tân Thuận, xã Xuân Đông, huyện Chợ Gạo tỉnh Tiền Giang.**

ĐIỆN THOẠI: **032 894 9497**
hoặc **033 5542 078**

TPB HÀ HỮU SANH

Sinh năm 1943

Số quân 63/515.647. Binh 1

ĐƠN VỊ: Đại đội 2, TĐ 44 Biệt Động Quân. Bị thương cụt chân trái, gãy liệt chân phải ngày 6/7/1972 tại quận Mộc Hóa, Định Tường.

Hoàn cảnh sống rất khó khăn, bị tai biến từ năm 2018 và nhiều thứ bệnh già, cần được giúp đỡ để mua khám và chữa trị.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc về ông Hà Hữu Sanh

ĐỊA CHỈ: **số 717 tập đoàn 3, ấp An Lợi, xã Thạnh Phú, huyện Cờ Đỏ, Thành phố Cần Thơ.**

ĐIỆN THOẠI: con dâu: **034 841 2315** hoặc **098 776 0517**

Xin cảm ơn quý ân nhân

BẢN VIẾT TẮT CÁC CHỮ DÙNG TRONG QUÂN ĐỘI

Trong hồ sơ thương binh đăng trên báo Trẻ, chúng tôi thường viết tắt các danh từ thường được dùng trong Quân Đội, chúng tôi xin có bản chú thích như sau:

- TPB: Thương Phế Binh	- ND: Nhảy Dù	- CK: Chi Khu
- SQ: Số quân	- TQLC: Thủy Quân Lục Chiến	- TR.Đ: Trung Đội
- QP: Quả phụ	- PB: Pháo binh...	- ĐĐ: Đại Đội
- ĐPQ: Địa Phương Quân	- TĐT: Trung Đội Trưởng	- TĐ: Tiểu Đoàn
- NQ: Nghĩa Quân	Tiểu Đoàn Trưởng	- SĐ: Sư Đoàn
- CLQ: Chủ Lực quân	- ĐĐT: Đại Đội Trưởng	- SĐ23BB: Sư Đoàn 23 Bộ Binh
- BĐQ: Biệt Động Quân	- TK: Tiểu Khu	- QYV: Quân Y Viện.
		- V.I, II, III...CT: Vùng I... Chiến thuật.

Quy định về số quân

NQ: Số quân của Nghĩa Quân chỉ có 6 số, không có hai số đầu.

ĐPQ: Số quân Địa Phương Quân, lấy năm sinh làm hai số đầu.

CLQ: Số quân của Chủ lực Quân, lấy năm sinh +20= hai số đầu (Ví dụ sinh năm 1940, số quân là 60/000).

khi cần....

các loại dịch vụ

share phòng

bán nhà

sang tiệm

v.v.....

địa chỉ bạn có thể tin cậy

<https://baotreaoovat.com>

tốc độ

Một khách bộ hành thở hổn hển băng qua một trang trại, dừng lại hỏi chủ nhân:

- Ông có thể cho phép tôi đi tắt qua khu đất này không. Tôi phải bắt kịp chuyến xe lúc 4 giờ 30 chiều...
- Anh cứ đi. Nếu may mắn gặp con bò đực của tôi thì có khi anh bắt kịp chuyến 2 giờ 15 ấy chứ!

NGO ANH NGU (DENVER-CO, TİM)

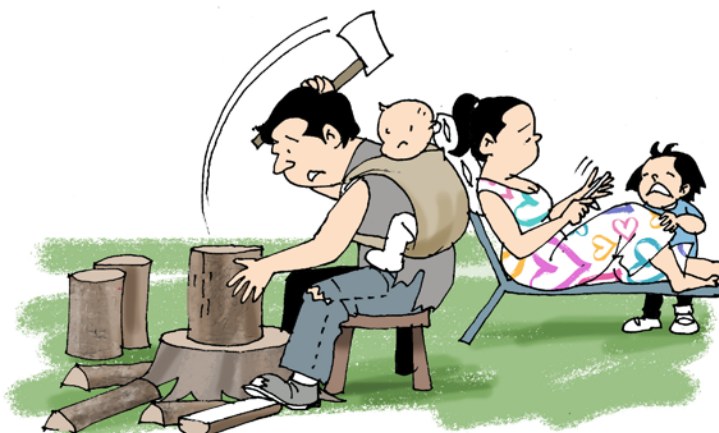
BẢO HUÂN

số phận

Bà nọ về quê, ghé thăm bà bạn thân. Bà bạn nhìn quanh và hỏi:

- Thằng Tâm đâu?
- Nó lấy vợ rồi?
- Tội nghiệp thằng bé, số nó khổ từ nhỏ...

TƯ CẢ XIU (lượng lật)

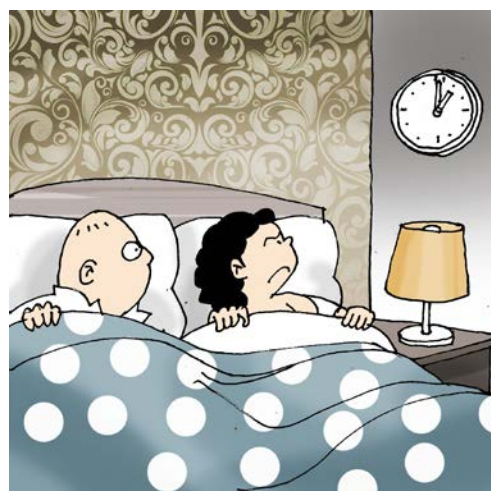
BẢO HUÂN

giống đồng hồ

Hai bà trò chuyện:

- Ông chồng tôi dạo này như cái đồng hồ vậy.
- Tính ổng thích chính xác mà.
- Không. Chả cứ loanh quanh vớ vẩn rồi cũng quay lại từ đầu.

LALALAND LAN NGOC (SƯU TẦM)

BẢO HUÂN